

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Špela Stanić

**Potrebe po socialnih storitvah in pomoči
starim ljudem v četrtni skupnosti Dravlje**

Magistrsko delo

Ljubljana, 2016

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Špela Stanić

Potrebe po socialnih storitvah in pomoči starim ljudem v četrtni skupnosti Dravlje

Magistrsko delo

Mentorica:
doc. dr. Liljana Rihter

Študijski program:
Socialno delo s starimi ljudmi

Ljubljana, 2016

*Zahvalila bi se rada staršema in vsem, ki so me v študijskem obdobju podpirali in
mi stali ob strani.*

POVZETEK

PODATKI O MAGISTRSKI NALOGI:

Naslov naloge: Potrebe po socialnih storitvah in pomoči starim ljudem v četrtni skupnosti Dravlje

Kraj: Ljubljana

Leto: 2016

Število strani: 194

Število prilog: 7

Število virov: 43

Mentorica: doc. dr. Liljana Rihter

Deskriptorji: socialno delo s starimi ljudmi, socialne storitve, institucije, skupnost, formalna pomoč, neformalna pomoč, službe za pomoč starim ljudem, potrebe starih ljudi

Raziskava je osredotočena na izražene potrebe starih ljudi, na katerih utemeljujemo razvoj pomoči v četrtni skupnosti Dravlje, in na razloge, ki sovpadajo z odločitvijo starih ljudi bodisi za institucionalno bodisi skupnostno obliko pomoči. Zanimale so me tudi oblike pomoči, ki so jim na razpolago in kaj bi še potrebovali. S kvalitativno raziskavo sem ugotovila, da posamezniki večinoma potrebujejo pomoč pri gospodinjskih opravilih, negi ter mobilnosti, ki se navezuje na prevoze do zdravnikov in trgovin. Izražena je bila tudi potreba po druženju, da se stari ljudje lahko s kom pogovorijo. Nekateri pa so izpostavili še potrebo po finančni pomoči. Posamezniki so veliko govorili o svojih izkušnjah s službami za pomoč starim ljudem in prejeto pomočjo.

Na podlagi izraženih potreb in osebnih izkušenj je prevladovalo mnenje, da stari ljudje želijo ostati doma, dokler je to le mogoče. Pri tem se jih lahko podpre z aktivnim sodelovanjem in pomočjo svojcev ter službami za pomoč starim ljudem, ki so usmerjene v skupnost. Vizija tovrstne pomoči je, da se ustrezno zadosti željam in specifičnim potrebam posameznika. Starim ljudem je pomoč v domačem okolju ljubša od institucionalne oblike pomoči. Na institucije se posamezniki večinoma obrnejo v primerih popolne onemoglosti, osamljenosti ali odsotnosti svojcev.

ABSTRACT

Title: The need for social services and assistance to older people in the district of Dravljje.

The research is based on elderly people's needs which serve as a basis for the development of help services in the district of Dravljje and on the reasons why the elderly decide either for the institutional or community care services. I was also interested in other forms of care services that they already have and in what else they may need. With the qualitative research I have found out that the elderly need help with household chores, personal hygiene and mobility, such as going to the doctor's or shopping. They also need socializing, to talk to other people. Some individuals also expressed the need for financial help. Some elder people shared their experience with elderly care services and with the help that they got.

On the basis of their needs and personal experience they shared the wish to stay at home as long as possible. We can help them with active cooperation and their relatives' help as well as elderly care services. The vision of such help is to fulfil wishes and specific needs of an individual. The elderly prefer home care to institutionalized help. They seek the institutions only when they are completely decrepit, lonely or when they have no relatives.

Descriptors: social work with the elderly, social services, institutions, community, formal help, informal help, elderly care services, elderly people's needs

KAZALO VSEBINE

1	Teoretični uvod	1
1.1	Potrebe starih ljudi	1
1.2	Pomoč starim ljudem	5
1.2.1	Formalne mreže pomoči starim ljudem	5
1.2.2	Neformalne mreže pomoči starim ljudem	7
1.3	Pravni vidik oskrbe starih ljudi	10
1.4	Socialno delo s starimi ljudmi	14
2	Problem	19
3	Metodologija	21
3.1	Vrsta raziskave, model raziskave in spremenljivke	21
3.2	Merski instrumenti in viri podatkov	21
3.3	Populacija in vzorčenje	21
3.4	Zbiranje podatkov	21
3.5	Obdelava in analiza podatkov	22
4	Rezultati	23
4.1	Demografski podatki	23
4.2	Dejavniki, ki vplivajo na odločitev za pomoč	23
4.3	Potrebe po pomoči	24
4.4	Mreža pomoči	27
4.5	Izkušnje posameznikov s prejeta pomočjo	29
4.6	Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah	32
4.7	Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju	33
4.8	Četrtna skupnost Dravljje in odgovori na izražene potrebe starih ljudi	35
4.9	Želje in vizija starih ljudi glede prihodnosti	37
5	Razprava	39

6	Sklepi.....	46
7	Predlogi	50
8	Uporabljena literatura.....	53
8.1	Knjižni viri.....	53
8.2	Internetni viri	56
9	Priloge	58
9.1	Smernice za intervju	58
9.2	Intervjuji z označenimi izjavami za kodiranje	59
9.3	Odprto kodiranje	105
9.4	Osno kodiranje	160
9.5	Odnosno kodiranje	188
9.6	Definicije relevantnih pojmov	191
10	Povzetek	193

1 TEORETIČNI UVOD

1.1 Potrebe starih ljudi

V tem poglavju se bom osredotočila predvsem na potrebe starih ljudi, na katerih naj bi utemeljili razvoj pomoči v skupnosti, in na vzroke, ki pripeljejo do tega, da stari ljudje potrebujejo pomoč. Na kratko bom opisala tudi družbene odzive in ključne akterje, ki sodelujejo pri pomoči starim ljudem.

Med glavne izzive sodobne družbe spadajo demografske spremembe, staranje prebivalstva in ne nazadnje tudi organiziranje skrbi za stare ljudi. Zaradi intenzivnega staranja prebivalcev Slovenije se izražajo predvsem potrebe po spremembah na področju socialne varnosti in zdravstva. Če želimo zagotoviti starim ljudem kakovostno življenje, je bistvenega pomena razvoj pomoči v skupnosti. Poudarek je na zmanjševanju institucionalizacije in zadostitev trendu, da stari ljudje čim dlje časa bivajo v svojem domačem okolju. Razvoj tovrstnih storitev v skupnosti pa ne zagotavlja izboljšanega in kakovostnega življenja le starim ljudem temveč tudi njihovim družinskim članom (Filipovič Hrast *et al.* 2014: 7).

Na spletni strani Inštituta Antona Trstenjaka sem v reviji Kakovostna starost, zasledila članek z naslovom Potrebe v starosti. Avtor pravi, da z vidika celostne antropološke analize človeškega življenja dosegajo po 60. letu življenja svoj največji razpon predvsem višje tri človeške razsežnosti in sicer so to medčloveško družbena, zgodovinsko kulturna in eksistencialna. Med temi potrebami v starosti pa izpostavi tri najbolj značilne:

- Potreba po temeljnem ali osebnem medčloveškem odnosu. To pomeni, da star človek potrebuje vsaj eno »svojo« osebo, ki jo pozna in je z njo v prijetnem človeškem odnosu. Za kakovosten psihosocialni razvoj v starosti pa bi bilo potrebno tudi medgeneracijsko sožitje.
- Potreba po predajanju svojih življenjskih izkušenj in spoznanj mladi in srednji generaciji. Človekovo najbolj dragoceno bogastvo so njegove življenjske izkušnje in spoznanja. V starosti je lahko zelo pomembno, da so posameznikove izkušnje cenjene in sprejete s strani drugih.
- Eksistencialna potreba, da človek doživlja svojo starost kot enako smiselno in vredno obdobje življenja, kakor sta bili mladost in srednja leta. Danes je v zahodnem svetu precej razširjen zgrešen ageizem, ki posameznika ovira, da

bi sam doživljal staranje in starost tudi s pozitivne strani, prav tako pa vpliva na celotno družbo sprejemanje staranja in starosti (Inštitut Antona Trstenjaka, Kakovostna starost, Potrebe v starosti).

Flaker in soavtorji (2008: 387-388) v delu Dolgotrajna oskrba: očrt potreb in odgovorov nanje, opredeljujejo potrebe, ki so vezane na dolgotrajno oskrbo. Z analizo potreb so prišli do dveh sklopov potreb in sicer univerzalnih, ki so jih opredelili kot potrebe naše civilizacije, in take, ki so bolj prikrite ter značilne za ljudi z dolgotrajnimi stiskami. Med univerzalne potrebe sodijo potrebe po delu, stanovanju, družabnosti in stikih. Med bolj specifične, za katere avtorji pravijo, da so se v analizi pokazale tudi kot univerzalne, pa spadajo potrebe, ki so povezane z institucionalno kariero, ki nadomeščajo institucionalizacijo, izhajajo iz interakcijskih prekrškov. Univerzalne potrebe so analizirali na štirih registrih. Prvi je register naravnega eksistenčnega okvira. Njihova analiza je pokazala, da za diskusijo o potrebah prvi register ni posebnega pomena in je zgolj pokazatelj primarnega pomena naše eksistence. Drugi je register družbeno-normativnih in funkcionalnih potreb. Tu so izpostavljene potrebe, ki oblikujejo življenja posameznikov glede na zahteve družbe in omogočajo delovanje posameznika v družbi. Tretji je register specifičnih potreb uporabnikov dolgotrajne oskrbe. V tem primeru potrebe izhajajo iz ranljivosti njihovih univerzalnih potreb. Četrti pa je register inovativnih potreb, potreb po novih odgovorih. Gre predvsem za ustvarjanje novih izzivov in preseganje ter obnavljanje tipičnega zadovoljevanja potreb.

Vzroki za nastanek potreb po dolgotrajni oskrbi so predvsem družbenega in socialnega značaja. Tudi ko je neposredni vzrok biološki (na primer Alzheimerjeva bolezen, poškodba glave), so najpomembnejši odgovori na stisko vedno socialni – kako organizirati oskrbo, poleg tega pa kako ohraniti človeškost (socialne stike, samopodobo, kako nadomestiti ne samo poškodovane telesne funkcije, temveč tudi socialne). Kljub temu, da gre za varstvo osebe, so v ospredju njene pravice, njena človeškost, ne pa zgolj telo (Flaker *et al.* 2011: 286-287).

Leskošek in Hrženjak (2002: 30-31) pišeta o tem, da mora vsaka organizacija, katere primarna vloga je ukvarjanje s socialnimi storitvami, v svoje delovne procese aktivno vključiti uporabnike, postaviti v ospredje njihove želje ter oceniti potrebe.

Z avtoricama se popolnoma strinjam, zato bi še na kratko povzela nekaj o potrebah v starosti in se pri tem oprla na Ramovševo delo Kakovostna starost: Socialna gerontologija in

gerontagogika (2003). Avtor pravi, da je analiza človeških potreb zelo pomembna za kakovostno delo z ljudmi. Izpostavil je številne potrebe in sicer od fizioloških, psiholoških in ekonomskih dalje. Osredotočil se je tudi na potrebo po negi v starostni onemoglosti in pravi, da sta v današnjem času prevladujoči vrednoti avtonomija in neodvisnost, kar pomeni, da si star človek težko prizna, da je nemočen, oslavljen. Če morajo posamezniki sprejeti nego in pomoč, se jim ob tem lahko zmanjša samozavest. Pomembno je, da se pojava starostne onemoglosti ne spregleda in da se previdno ter natančno razišče vse dane okoliščine, medčloveške odnose in izkušnje ob soočanju s tako situacijo.

Slovenija sledi trendu številnih držav, in sicer s prizadevanjem, da ustvarja takšne pogoje, ki staremu človeku omogočajo, da ostane čim dlje časa doma. Poudarek je na samostojnosti, varnosti in dvigu kakovosti življenja slehernega posameznika, ki je v tretjem življenjskem obdobju. Kljub temu da so potrebe naraščale, so storitvi, kot je pomoč na domu, posvetili premalo pozornosti. Pred osamosvojitvijo Slovenije je bila pomoč za stare ljudi precej institucionalno usmerjena. Šele v začetku osemdesetih let je prišlo do organizacije pomoči starim ljudem na njihovih domovih. Razvozi kosil ali kakšni socialni servisi pa so bili bolj izjema kot pravilo (Nagode 2009: 125).

Ker je na družbeni odnos do starosti in staranja vplivala predvsem medicina, je le-ta postala tudi glavna znanost v skrbi za stare ljudi, zato v današnjih časih stari ljudje pogosteje in ne glede na problem, ki ga imajo, najprej poiščejo pomoč pri osebem zdravniku (Mali 2008: 35).

Tudi način organizacije in delovanje v skupnosti posledično vplivata na nastanek potreb v družbi. Več kot je preprek v skupnosti, ki ovirajo ljudi pri organizaciji in dvigovanju kakovosti svojega vsakdanjega življenja, toliko več bo intervencij, ki bodo morale biti izpeljane v skupnosti, da se posledice odpravijo (Flaker *et al.* 2008: 27).

Že leta 1968 pa je bil Accetto (1968: 23) mnenja, da moramo pri pomoči starim ljudi poleg njihovega zdravstvenega stanja upoštevati tudi ekonomsko in stanovanjsko problematiko. Poudarek je tudi na ureditvi pokojnin. Vse to pripelje do medsebojnega povezovanja različnih služb in strokovnjakov. Skupaj morajo stopiti posamezniki iz ved, kot so socialno delo, ekonomija, psihologija, gradbeništvo in številni drugi.

V Sloveniji se po mojem mnenju precej prepletata institucionalni in skupnostni vidik pomoči starim ljudem. Seveda je tendenca, da stari ljudje ostajajo čim dlje v domačem okolju, ko pa se njihovo zdravstveno stanje v tolikšni razsežnosti poslabša ali celo, da njihova socialna mreža ne zmore več skrbeti zanje, pa se po navadi povežejo z institucionalno oskrbo na način, da gre posameznik v institucijo.

Mali (2008: 34) je mnenja, da institucije za stare ljudi lahko predstavljajo sredstvo, s katerim se stare ljudi odriva na rob družbe. Vsekakor pa so v domovih za stare ljudi možne oziroma potrebne spremembe. Ker stari ljudje spadajo med ranljive družbene skupine, je zelo pomembno, da si zaposleni v tovrstnih institucijah prizadevajo za kakovostnejše izvajanje storitev in s tem tudi dvig kakovosti življenja posameznika.

Kljub temu da poleg domov za stare obstajajo tudi številne druge vrste pomoči, ki so namenjene starim ljudem, je za Slovenijo vseeno značilna precej izrazita institucionalna usmeritev (Mali 2008: 9).

Staremu človeku lahko odhod iz domačega okolja predstavlja velik problem. Posameznik je z leti čedalje manj dovzeten za takšne drastične spremembe. Svojega domačega okolja je vaje, v njem se dobro počuti, nanj ga vežejo spomini in še bi lahko naštevali (Ramovš *et al.* 1992: 50).

Ramovš (2003: 306) piše, da lahko številne storitve, ki spadajo v pomoč in nego na domu, pripomorejo k temu, da lahko star človek, ki ne zmore več v polni meri skrbeti sam zase, dlje časa ostane v svojem domačem okolju.

V življenju se pogosto znajdemo v situaciji, ko moramo pomagati posamezniku, ki potrebuje pomoč. V številnih primerih so to otroci, zakonci ali stari starši. Velja pravilo, da se družinski člani prvi odzovejo, ko v družinskem okolju nastopi situacija ali stanje, ko je zaželen pomoč. Pozitivni odziv pomeni, da družina stopi skupaj, člani si med seboj pomagajo, skratka sprejmejo svojo vlogo in jo želijo čim bolje opraviti. Dostikrat pa se zgodi, da nekatere družine te vloge ne zmorejo opraviti, kot bi želele. Pomembno pa je, da okolica tudi to situacijo, ki se lahko zgodi, sprejme z razumevanjem. (Fink *et al.* 2004: 12)

Hvalič Touzery (2006: 29) pravi, da so določene evropske države problem skrbi za stare ljudi potisnile v zasebno sfero. Piše, da je v Italiji ožje sorodstvo pravno odgovorno za

zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb ostarelih svojcev, v kolikor le – ti niso dovolj finančno zmožni. Tudi v Sloveniji smo pravno odgovorni, da pomagamo ostarelim svojcem, če sami ne zmorejo poskrbeti zase. Avtorica omeni še Dansko, ki je del odgovornosti za pomoč starejšim prenesla iz družine in jo prerazporedila na formalne, socialne in zdravstvene programe pomoči.

1.2 Pomoč starim ljudem

Socialne mreže so posameznikova povezava z drugimi osebami iz njegovega življenjskega sveta. Poznamo neformalne socialne mreže, kamor spadajo družina, sorodniki, sosedge in prijatelji. Poznamo pa še formalne mreže, ki jih po navadi sestavljajo formalizirani kontakti posameznika z njegovim življenjskim svetom (Milošević-Arnold, Postrak 2003: 23).

Pri nas so v pomoč starim ljudem večinoma vpeti družinski člani, ki so po mojem mnenju temeljni del njihove socialne mreže. Menim, da svojci predstavljajo glavni vir neformalne pomoči. Svojci pa se lahko v svojem okolju obrnejo tudi na izvajalce storitev, kot so patronažna služba, prostovoljci, Dnevni centri aktivnosti za starejše in pa tudi dom za stare ljudi na primer v povezavi z razvozi kosil na dom ali pa s ponudbo možnosti koriščenja dnevnega varstva starejših in sicer v primeru odsotnosti svojcev.

Ker je tema precej obširna, sem poglavje pomoč starim ljudem razdelila na podpoglavji formalne mreže pomoči starim ljudem in neformalne mreže pomoči starim ljudem.

1.2.1 Formalne mreže pomoči starim ljudem

Staranje posameznika vpliva na spremembo in krčenje socialnih stikov z ljudmi. Obstajajo številni vzroki za tovrstne spremembe in sicer gre lahko za smrt sorodnikov in prijateljev, prehod v upokojitev, slabšo finančno zmogljivost, upad psihofizičnih sposobnosti posameznika oziroma slabo zdravstveno stanje, geografska oddaljenost, odselitev otrok in podobno (Požarnik 1981: 45).

Ljudje smo družabna bitja in dejansko potrebujemo ljudi okoli sebe.

Iz vidika socialnega varstva formalna mreža pomoči sestoji iz obstoječih socialnih služb, kamor spadajo državne organizacije; na primer centri za socialno delo, materinski domovi, krizni centri in tako dalje, zasebne organizacije; na primer zasebni domovi za stare ljudi.

Poleg organizacij v formalno mrežo pomoči prištevamo še vse njihove predstavnike in sicer strokovne ter javne delavce, osebne asistente, tolmače, zagovornike in podobno. Iz širšega spektra pa v formalno mrežo pomoči sodijo še vse druge organizacije in institucije na lokalni in nacionalni ravni; na primer ministrstva, uradi, razni zavodi (Milošević-Arnold *et al.* 2009: 89).

Pečjak (2007: 92) pravi, da poznamo dve obliki pomoči starim osebam in sicer navaja organizirane storitve v življenjskem okolju in mrežo institucionalnega varstva. Številne institucije pomagajo starim ljudem na domu. Lahko gre za nakup hrane, prevoz, pomoč pri gospodinjskih opravilih, obisk ter pomoč patronažne službe in tako dalje. Poznamo še dnevne centre ter dnevno varstvo. V dnevno varstvo so vključeni stari ljudje, ki še ne potrebujejo vsakodnevnih zdravstvenih nege ali oskrbe. V tovrstnih institucijah se organizirajo kulturne in družabne aktivnosti.

Ko so v posameznikov vsakdan kot pomočniki vpeti drugi ljudje, ki mu pomagajo, je bistvenega pomena, da lahko ta oseba ohranja nadzor nad svojim življenjem z določanjem tempa izvajanja pomoči in da je v ospredju to, kar si trenutno želi ali potrebuje. Pomoč naj bo prilagojena njegovim potrebam, omogočena pa mu mora biti tudi avtonomija za samostojno opravljanje stvari, ki jih še zmore opraviti (Flaker *et al.* 2008: 210).

V pomoč starim ljudem je vpeta tudi patronažna zdravstvena nega.

Patronažna zdravstvena nega slovi kot dejavnost, ki se lahko najboljše približa posameznikom v njihovem okolju, kot je dom, delovno mesto, lokalna skupnost in podobno. Ena izmed glavnih nalog patronažne službe je, da poišče zdravstveno ogrožene posameznike, jim pomaga pri reševanju njihovih težav in potreb ter izvaja preostale naloge, ki jih pokriva njihovo delovno področje. Slovenija sledi trendu, da tako stari ljudje, kot posamezniki z izkušnjo hendikepa ali s težavami v duševnem zdravju, ostanejo čim dlje v domačem okolju, oziroma, da se iz bolnice ali zavoda čim hitreje vrnejo domov. Iz tega sledi, da je veliko povpraševanja po patronažni oskrbi na domu (Cibic 2006: 33-34).

Ne samo v socialnem delu temveč tudi pri patronažnih obiskih je pomembno, da stopamo v domove posameznikov z veliko mero spoštovanja in uvidevnosti.

Z obiskom na domu lahko posežemo v uporabnikov zasebni prostor in je zato pomembno, da to storimo z veliko mero pazljivosti in skrbno načrtovanim dogovorom s posameznikom. Namen obiska je spoznati življenjski svet uporabnikov in se vzame kot priložnost, da osebo bolje spoznamo in lahko soustvarimo zaupen odnos. Zagotovo je pogovor bistveno drugačen kot v pisarni, saj se na ta način lahko še bolj vzajemno spoznavamo in vživimo v svet uporabnika (Flaker 2003: 58-59)

Dragoš in soavtorji (2005: 57) so mnenja, da je naloga strokovnih služb sledeča, in sicer, da se vzpostavi odnos, ki temelji na sodelovanju in podpori uporabnika pri uresničitvi njegovih potreb in želja. Velik pomen pa vidijo tudi v tem, da uporabnik sam nadzoruje socialnovarstvene storitve nad postopki ter da ima omogočen vpogled v informacije in okoliščine, ki ga zadevajo.

Leskošek in Hrženjak (2002: 29) menita, da s tem, ko se postavi uporabnike in njihove potrebe v osrednje mesto zanimanja vladnih in nevladnih organizacij, to pripelje do nastajanja korenitih sprememb v naravi dela in izvajanju socialnih storitev.

Tudi socialni delavci pomagajo starim ljudem na tak način, da v ospredje postavijo uporabnika, ga okrepijo in podprejo na način, da povečajo njegove zmožnosti, da se uspešno sooči s problemi in reševanjem le-teh (Mali 2011: 23).

1.2.2 Neformalne mreže pomoči starim ljudem

Milošević-Arnold in soavtorji (2009: 92-93) kot neformalno mrežo pomoči opredeljujejo odnose med ljudmi, ki potekajo v njihovem vsakdanjem življenjskem okolju. Med neformalne pomočnike lahko spadajo posamezniki ali skupine ljudi, ki jih vežejo sorodstvene vezi, poklic, prostočasne dejavnosti, geografska bližina, skupni interesi in podobno. Pomembno pa je, da neformalne oblike pomoči ne smejo nadomeščati formalnih oblik, temveč jih zgolj dopolnjujejo.

Družina po mojem mnenju predstavlja glavni vir neformalne pomoči staremu človeku, zato se bom v tem poglavju osredotočila predvsem na družino in njeno vlogo pri negovanju in pomoči ostarelemu članu.

Družina je iz sociološkega vidika opredeljena kot primarna skupina, katere naloga je zagotovitev socialne reprodukcije. S psihološkega vidika pa se v družini prepletajo

medsebojne interakcije v povezavi z emocionalnimi in moralnimi vrednotami, ki skupaj tvorijo neformalno mrežo (Hojnik-Zupanc 1999: 138).

Tradicionalno gledano so bili stari ljudje deležni materialne varnosti in medsebojnih vezi predvsem na podlagi odnosov z ljudmi, s katerimi jih je povezovalo krvno sorodstvo, krajevna bližina in ne nazadnje tudi dobrotelost, za katero je skrbela predvsem cerkev (Ramovš 2003: 195).

Na generacijske, funkcijske, starostne in številne druge spremembe družine v zadnjem stoletju pa vplivajo številni dejavniki, kot so; vedno daljša življenjska doba, krize, ki so nastopile v zaposlovanju in sistemih, kot sta socialno ter zdravstveno varstvo, migracije, emancipacija žensk, poudarek na individualizmu in podobno (Hlebec *et al.* 2012: 76).

Imperl (2012: 29) vidi precejšnji pomen v neposrednem življenjskem okolju, kjer živi star človek. Meni, da je velika razlika, če posameznik živi v krogu družine ali sam, ali ima vzpostavljeno socialno mrežo prijateljev in znancev, ali je brez njih, ali ima stalno bivališče, ali živi v instituciji in podobno. Vse to so situacije, ki lahko vplivajo na posameznikovo zdravstveno stanje in njegovo osebno počutje. Pravi, da sta lahko tako domače kot institucionalno okolje za posameznika vir pomoči, ali pa vir stresnih situacij, krčenja njegove avtonomije in podobno.

Ko je potrebno ponuditi pomoč in podporo staremu človeku, ima družina pri tem prvo in pomembno vlogo. Prejšnje generacije so to vlogo brezpogojno sprejele, dandanes pa ni vedno tako. Vsak posameznik najprej pretehta vse opcije, se ozre na lastne zmožnosti in večinoma upošteva svoj slog življenja (Gašparovič 2007: 13).

Gašparovič (2007: 6-7) piše tudi o tem, da se lahko pričetek nege predvidi, če je v družini stara oseba, za katero je potrebno poskrbeti. Nemalokrat pa so posamezniki v to vlogo postavljeni kar iznenada. Časovnega okvira v zvezi s trajanjem nege se ne more postaviti, lahko pa se razdeli na pet obdobj:

- v bližnji prihodnosti je potrebno pomagati stari osebi;
- pričetek nege stare osebe;
- nega;
- spreminjanje vloge družinskega negovalca;

- zaključek vloge družinskega negovalca.

Gašparovič (2007) tudi poudarja, da se je potrebno na to vlogo pripraviti. Poiskati je treba številne informacije in v ospredju je treba imeti želje, interese in potrebe osebe, ki jo boste v bodoče negovali. Nega nenehno vsebuje kompromise med željami in potrebami uporabnika ter zmožnostmi osebe, ki je v vlogi negovalca.

Če želijo biti posamezniki dobri negovalci, je pomembno, da vidijo smisel v svojem delu in ga dojemajo kot izziv. Svojo vlogo naj aktivno opravljajo, se izpopolnjujejo, so v kontaktu z ljudmi, ki imajo podobne izkušnje (Fink *et al.* 2004: 14).

Že v zgodnjem otroštvu so lahko starši vzorniki svojim otrokom, saj mu s spodbujanjem, pogovorom ter lastnim ravnanjem pomagajo izoblikovati njegov odnos do šibkejših in pomoči potrebnih. Otrok lahko gradi na empatiji že s tem, ko sam pomaga v svojem okolju, je v pomoč staršem, babici, dedku, sorodnikom, prijateljem (Fink *et al.* 2004: 12).

Spoštovanje in čustva so tisti del celote, ki je nenadomestljiv in obenem predstavlja osnovo za medgeneracijsko sožitje. Prav zaradi tega lahko družina pomeni pomemben del v življenju starega človeka. Kaže se potreba po tem, da se ozavešča ljudi o spoštovanju in pomembnosti odnosov med generacijami in do katere mere lahko potekajo ti odnosi, saj moramo biti pozorni tudi na to, da imajo ljudje omogočeno avtonomijo in da se pravočasno postavijo meje, v kolikor bi se kateri koli član družine čutil ogroženega. V medgeneracijsko sožitje pa je lahko vključena tudi pomoč sosedov, prostovoljcev in vseh, ki gradijo do starih ljudi pozitiven odnos (Drenik 2006: 49).

Požarnik (1981: 62) je mnenja, da lahko podpora, ki jo odrasli otroci nudijo svojim ostarelim staršem, vodi v spor. Star človek, ki želi biti čim bolj samostojen in neodvisen, ne sprejme zlahka pomoči, saj to pomeni zanj znak šibkosti. Trenutki šibkosti jih lahko privedejo do agresivnega obnašanja, ki je naperjeno proti njim samim in okolici, ki jim skuša pomagati. Otroci morajo biti pozorni na to, da staršem ne jemljejo avtonomije ali pa da jim ne dajo priokusa, da jim morajo biti starši za vsako pozornost neizmerno hvaležni. Bistvenega pomena je, da ne zapademo v pretirano zaščitniško držo, saj s tem stare ljudi spravimo v neugoden položaj, v katerem se zagotovo ne počutijo dobro.

Čačinovič Vogrinčič (2000: 289) piše o tem, da je potrebno ohraniti generacijske razlike. Stari starši ne smejo postati odvisni od svojih otrok, niti tisti ne, ki pomoč še kako potrebujejo. Kot nalogo družine omenja, da je potrebno razločiti odvisnost staršev od pomoči njihovih otrok in vnukov, da starih staršev ne spravijo v položaj nemočnega »otroka«. Bistvenega pomena je medsebojno spoštovanje in na ta način tudi ohranjanje dostojanstva starih staršev.

Če želijo strokovnjaki čim bolj podpreti uporabnike, je pomembno, da imajo omogočen tudi vpogled nad formalno in neformalno mrežo pomoči, ki jo je posameznik deležen v svojem življenjskem okolju (Milošević-Arnold *et al.* 2009: 97).

1.3 Pravni vidik oskrbe starih ljudi

Uvod v poglavje bom začela s citatom o temeljnih človekovih pravicah. To se mi zdi pomembno omeniti, saj spoštovanje človekovih pravic lahko predstavlja temeljno izhodišče za zagotavljanje avtonomije, spoštovanja in upoštevanja starega človeka kot enkratne osebnosti z vsemi izraženimi željami in potrebami. Nadalje bom opisala in izpostavila določene pravice, ki so omogočene starim ljudem s strani trenutne zakonodaje in se osredotočila tudi na spremembe, ki so predvidene s sprejetjem zakona o dolgotrajni oskrbi.

»Spoštovanje človekovih pravic predstavlja enega najpomembnejših kriterijev za opredelitev določene družbe kot demokratične. Leta 1948 je Generalna skupščina OZN sprejela Splošno deklaracijo človekovih pravic, ki določa seznam temeljnih pravic, ki pripadajo vsakomur, ne glede na njegovo raso, vero, spol, jezik, politično ali katero drugo prepričanje. Leta 1966 sta bila sprejeta še Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah. Na regionalni ravni je najpomembnejši dokument za zaščito človekovih pravic vsekakor Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jo je leta 1950 sprejel Svet Evrope. Konvencija varuje širok obseg pravic, in sicer z ustanovitvijo do tedaj neobstoječega sistema za nadzor spoštovanja človekovih pravic (kot članica Sveta Evrope jo je ratificirala tudi Slovenija leta 1994)« (Pavliha 2006: 59).

V Sloveniji imamo zakonsko opredeljeno solidarnost iz vidika, da odrasli otroci pomagajo in vzdržujejo svoje starše, če se le-ti ne zmorejo sami preživljati ali skrbeti zase. V prvi vrsti pa gre tukaj predvsem za vrednote in norme, ki so bistvenega pomena, da se vzpostavi pomoč in solidarnost med generacijami (Hlebec *et al.* 2012: 51).

Pomembno se mi zdi, da so stari ljudje aktivno vključeni v politično življenje, saj gre za njihove pravice in na podlagi aktivne udeležbe lahko gradijo na tem, da bodo v prihodnosti storitve, ki jih omogoča država, bolj usmerjene v njihove dejanske želje in potrebe. S tem se bo dvignila tudi kakovost njihovega življenja in posledično je to tudi naložba za kasnejše generacije.

Če se osredotočim na Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020, lahko rečem, da so spodaj navedeni cilji in strategije sicer dobro opredeljeni, vendar bodo brez glasu uporabnikov in njihovega mnenja ter izkušenj v praksi težko izvedljivi.

V Uradnem listu RS, št. 39/2013, z dne 6. 5. 2013 so v Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 zapisani naslednji cilji in strategije:

- zmanjševanje tveganja revščine in povečevanje socialne vključenosti socialno ogroženih in ranljivih skupin prebivalstva;
- izboljšanje razpoložljivosti in pestrosti ter zagotavljanje dostopnosti in dosegljivosti storitev in programov;
- izboljševanje kakovosti storitev in programov ter drugih oblik pomoči s povečanjem učinkovitosti upravljanja in vodenja izvajalskih organizacij, povečanjem njihove avtonomije ter upravljanjem kakovosti in zagotavljanjem večjega vpliva uporabnikov in predstavnikov uporabnikov na načrtovanje in izvajanje storitev (Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020).

Izpostavila in opisala bi področje dela s starejšimi ljudmi, ki sem ga zasledila na spletni strani Centra za socialno delo Ljubljana - Šiška in s tem tudi na kratko povzela določene ugodnosti, ki so omogočene starim ljudem s strani trenutne zakonodaje. Znotraj področja dela s starejšimi so opisane tudi vrste pomoči, ki so na voljo. Področje dela s starejšimi obsega *prvo socialno pomoč*, ki sestoji iz prepoznavanja socialne stiske ali težav posameznikov, ocene možnih rešitev, seznanjanja upravičencev z možnimi socialnovarstvenimi storitvami in dajatvami. Predvsem je namenjena ljudem, ki iščejo pomoč prvič. Opisana je tudi *osebna pomoč*, ki je izvedena v obliki svetovanja, vodenja ali urejanja. Odvisna je od potrebe in sposobnosti aktivnega vključevanja posameznika pri

razreševanju dane situacije. Pomembno pa je tudi aktivno sodelovanje stalnih sodelavcev. V *materialne pomoči* se uvrščajo denarne socialne pomoči in oprostitve pri plačilih socialnovarstvenih storitev, kot so pomoč na domu in institucionalno varstvo. Omenjena je tudi *pravica do izbire družinskega pomočnika* in *področje skrbništva* (Center za socialno delo Ljubljana - Šiška, Področje dela s starejšimi).

Precej vidikov bi po mojem mnenju lahko uredil zakon o dolgotrajni oskrbi, saj bi sprejetje le – tega pripomoglo k učinkovitejši zadovoljitvi potreb in ustrežnejšemu reševanju stisk starih ljudi. Vlada se je sicer že seznanila z izhodišči za pripravo predloga zakona o dolgotrajni oskrbi, vendar nanj čakamo že približno 10 let, pa do zdaj ni bilo še nikakršnih sprememb v tej smeri. Po mojem mnenju bi bilo dobro, da se to področje čim prej uredi, saj nas glede na demografske spremembe, čedalje daljšo življenjsko dobo in nenehne spremembe v pokojninskem zavarovanju, čaka negotova prihodnost.

Na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so med novicami že 26. 9. 2013 objavili, da so se na seji seznanili z izhodišči za pripravo predloga Zakona o dolgotrajni oskrbi, osebni asistenci in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. V Sloveniji nimamo ustrezno urejenega sistema dolgotrajne oskrbe in osebne asistenc. Prejemki in storitve niso povezani v enovit sistem in posledično ni koordinacije med različnimi službami, zaradi česar prihaja do zmanjševanja kakovosti in učinkovitosti na tem področju in omejevanja dostopa do pomoči določenim skupinam prebivalstva. Večinoma se formalne storitve izvajajo v institucionalni obliki, medtem ko so storitve pomoči na domu, preventive, zgodnje rehabilitacije, uporaba sodobnih informacijskih tehnologij precej nerazvite. V prihodnosti se bo zaradi večanja števila starejših oseb potreba po storitvah dolgotrajne oskrbe še povečevala, predvsem za osebe, ki so starejše od 80 let. Zapisali so tudi nekaj sklepnih mislih o ciljih in namenu nove ureditve. Želijo uvesti posebno socialno zavarovanje za primer potrebe po dolgotrajni oskrbi, hkrati pa izvajalce in storitve povezati v sistem, ki bo osebam, ki so odvisne od pomoči drugih, zagotovil dostop do kakovostnih storitev, predvsem v njihovem domačem okolju. Z novim zakonom naj bi se ustrezno uredilo tudi področje osebne asistenc za osebe z izkušnjo hendikepa, ki potrebujejo stalno pomoč in podporo pri njihovem vključevanju v družbo. Namen je, da se združijo sredstva, ki so že zdaj v zdravstveni in pokojninski blagajni ter v sistemu socialnega varstva namenjena temu področju, vključena bi bila pa še zasebna. Posamezniki, ki bi takšno pomoč potrebovali, bi lahko imeli večjo in bolj enakovredno možnost izbire želenih oblik pomoči. Lahko bi si

izbrali želeni dom, ostali v svojem domačem okolju v povezavi z ustrezno prilagoditvijo bivalnih pogojev, imeli bi možnost izbire pomoči na domu, lahko bi se odločili za denarna sredstva in podobno (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Izhodišča za pripravo Zakona o dolgotrajni oskrbi).

Leta 2012 sta stopila v veljavo dva zakona, ki sta po mnenju nekaterih avtorjev še poslabšala položaj starih ljudi, zato bi povzela kritiko Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (Ur. l. RS 61/2010) in Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Ur. l. RS 62/2010).

Mali (2012) je v Časopisu za kritiko znanosti objavila članek z naslovom Socialno delo s starimi ljudmi in nova socialna zakonodaja ter podala svoje mnenje v zvezi s sledečimi spremembami, ki jih je prinesla nova zakonodaja. Pravi, da so se stari ljudje odpovedovali pravici do varstvenega dodatka predvsem zaradi zaskrbljenosti, da bi po njihovi smrti morali svojci vračati sredstva, ki so se štela kot varstveni dodatek. Problem lahko nastopi tudi v primeru, če bi obdržali pravico do varstvenega dodatka, saj bi bili še vedno v odvisnem položaju s strani svojcev. Zavedati se je treba, da podrejeni položaj nikakor ni garancija za kakovostno življenje v starosti, saj to stare ljudi še bolj obremenjuje in jim povzroča takšne ali drugačne stiske. Sprememba zakonodaje je prispevala k povečanju birokratizacije. Ker se posledično krepi birokratska vloga socialnih delavk in delavcev, to vodi v neskladje s temeljno doktrino socialnega dela. Ne nazadnje pa članek optimistično zaključí. Pravi, da mora socialno delo v dani situaciji poiskati lastne vire moči, pokazati sposobnost za iskanje rešitev in pomoč za premagovanje stisk, v katerih so se znašli posamezniki in predvsem stari ljudje, ki so diskriminirani s strani nove zakonodaje. Dano situacijo je potrebno vzeti kot izziv, saj se kljub nezavidljivem položaju porajajo številne priložnosti, da se izboljša kakovost življenja starih ljudi.

Če se osredotočim še na predloge v zvezi z izboljšavami socialnovarstvenih storitev, bi izpostavila rešitve, ki so sicer vezane na ljudi, ki imajo težave z demenco, ampak bi po mojem mnenju lahko bili predlogi upoštevani v širšem kontekstu, saj bi morda pripomogli k izboljšanju kakovosti življenja starih ljudi, ki bi še radi živeli v domačem okolju, vendar pri tem potrebujejo nekaj dodatne pomoči.

Perko (2007: 164-165) navaja in podaja nekaj predlogov za izboljšanje pomoči na domu osebam, ki imajo težave z demenco. Pravi, da bi morali spremeniti pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev ter jih prilagoditi realnim potrebam (večurna,

vsakodnevna prisotnost). Zaželeno je povečati udeležенost uporabnikov pri organizaciji služb v skupnosti. Vsebinsko bi morali razvejati ponudbo pomoči na domu v okviru javne službe; možnost nočnega varstva, občasnega izvajanja storitev v času odsotnosti svojcev, večurna spremstva izven doma in podobne stvari. Velik pomen vidi v specializaciji socialnih oskrbovalk in oskrbovalcev za delo z osebami z demenco in potrebi po skupinah za samopomoč za svojce. Nujna pa je tudi boljša informiranost o obstoječih službah in možnostih oskrbe (tiskani materiali, objave tematskih člankov v medijih itd). Dobrodošli pa so tudi raznorazni ukrepi za zmanjševanje izoliranosti in stigmatizacije oseb z demenco in njihovih svojcev.

Ne nazadnje se mi zdi pomembno podpreti stare ljudi, ki se soočajo z demenco na način, da jim socialni delavci nudimo pomoč in podporo tam, kjer jo potrebujejo in izhajamo iz njihove osebne življenjske situacije.

Bryden (2005: 129) pravi, da ljudje z demenco pogosto potrebujejo pomoč okoli hiše, sploh če živijo sami, saj si želijo, da ostanejo neodvisni tako dolgo, kot je mogoče.

Kot eno izmed možnih alternativ, da se podpre stare ljudi, ki imajo demenco kot tudi tiste, ki so sicer v dobrem zdravstvenem stanju, vendar določenih vsakdanjih aktivnosti ne zmorejo več opravljati, vidim socialni servis. Storitve bi temeljile na izraženih potrebah posameznikov.

Na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je podrobno opisano, kaj spada pod storitve socialnega servisa in tudi kakšni so pravni postopki za pridobitev koncesije. Storitve socialnega servisa obsega tudi pripravo hrane, nakup živil, pranje, likanje, raznorazna popravila v stanovanja, pomoč pri negi hišnih ljubljencev, pedikerske ter frizerske storitve in podobno. (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Pomoč družini)

1.4 Socialno delo s starimi ljudmi

Poglavje bom pričela s povzetkom najpomembnejših načel socialnega dela s starimi ljudmi. Ker družina po mojem mnenju predstavlja glavni vir neformalne pomoči staremu človeku, bom povzela ključne značilnosti socialnega dela, ki jih Gabi Čačinovič Vogrinčič (2008) navaja v knjigi Socialno delo z družino. Prav tako pa se bom osredotočila še na predlog

vzpostavitev zagovorništva na področju dela s starimi ljudmi in na vlogo socialnega dela v institucijah ter v skupnosti.

Mali (2013b: 63) v članku Socialno delo s starimi ljudmi kot specializacija stroke predstavi povzetek najpomembnejših načel socialnega dela, ki se jih da povezati s področjem dela s starimi ljudmi. Omenja partnerstvo, ki predpostavlja enakopravno sodelovanje uporabnika in socialne delavke oziroma delavca pri definiciji in iskanju rešitev problema. Gre za enakopravno medsebojno sodelovanje. Skupaj se določijo cilji, ki so skladni z življenjem starega človeka. Velik pomen je tudi na delu iz perspektive moči, ker nas takšno delo usmeri k iskanju virov in moči uporabnikov. Gre za enega izmed temeljnih konceptov socialnega dela s starimi ljudmi. V ospredju je star človek in vse njegove sposobnosti ter zmožnosti, ne pa samo problemi, s katerimi se srečuje v vsakdanjem življenju. Poudarek je tudi na antidiskriminacijski usmeritvi. Pri socialnem delu gre za usmerjenost proti predsodkom, negativnemu odnosu in neustrezni obravnavi posameznikov na podlagi njihovih značilnosti, kot so rasa, spol, religija, etnična pripadnost, starost in podobno. S tem načelom sovpadata tudi dve temeljni etični načeli in sicer spoštovanje ter ohranjanje dostojanstva starih ljudi. Le tako se lahko vzpostavi delovni odnos, na katerem temelji naše strokovno delo, in tako se tudi ne spregleda njihovih pravic. Avtorica omenja še skupine za samopomoč, socialne mreže in skupnostno skrb.

Milošević-Arnold (2000) v članku Profesionalne vloge socialnih delavcev pri delu s starimi ljudmi izpostavlja številne situacije in programe, v katerih socialni delavci nastopajo in nudijo podporo in pomoč starim ljudem. Profesionalne vloge v preventivnih socialnih programih, ki jih opravljajo socialni delavci, so osredotočene na organiziranje in vodenje projektov, pripomorejo pa tudi k vzpostavitvi pristnejšega odnosa z uporabniki. Najpogostejše vloge pri tem so iniciator, vodja projekta, organizator, koordinator, učitelj, prostovoljec in raziskovalec. Avtorica opredeli tudi storitve za premagovanje stisk in težav. V smislu *prve socialne pomoči* (poudarjeno v izvirniku) poudarja, da lahko socialni delavci starim ljudem pomagajo pri prepoznavanju njihovih stisk, jim posredujejo raznorazne informacije o obstoječi pomoči in vrsti storitev. Velik poudarek je tudi na pomoči ob premagovanju predsodkov do sprejemanja pomoči. Tu lahko socialni delavci nastopajo v vlogah usposabljevalca, koordinatorja, povezovalca, zagovornika, pogajalca, oskrbovalca, priskrbovalca in učitelja. Pri storitvi *osebne pomoči* (poudarjeno v izvirniku) je pomembno, da se ne upošteva zgolj materialni vidik stiske posameznika, temveč da se na ljudi gleda

celostno, se jim nudi opora, občutek varnosti, da se lažje soočajo z dano situacijo. Profesionalne vloge, ki jih lahko opravlja socialni delavec pri tej storitvi, so po avtoričinem mnenju vloga svetovalca, usposabljevalca, pogajalca in učitelja. Socialni delavci lahko v smislu *pomoči družini za dom* (poudarjeno v izvirniku) opravljajo vloge svetovalca, usposabljevalca, učitelja, pogajalca, koordinatorja pomoči, oskrbovalca in priskrbovalca. Za *pomoč na domu in socialni servis* (poudarjeno v izvirniku) pa je značilno, da se zagotavlja družbeno organizirana in kvalitetna skrb, da se podpre samostojnost starega človeka. Uporabniki imajo možnost izbirati med različnimi izvajalci in se odločiti za tisto ponudbo, ki je zanje najbolj ustrezna. Profesionalne vloge, v katerih se znajdejo socialni delavci pri storitvi pomoči na domu, so nosilec primera ali koordinator, svetovalec, usposabljevalec, učitelj, posrednik, pogajalec, iniciator, zastopnik, zagovornik, posrednik, aktivist, organizator, supervizor prostovoljecem. V *institucionalnem varstvu* (poudarjeno v izvirniku) pa lahko socialni delavec opravlja praktično vse možne profesionalne vloge, zato jih avtorica ne našteva ponovno ampak izpostavi samo vlogi povezovalca in zagovornika. V vlogi povezovalca je pomembno, da socialni delavec vzpostavi stik s stanovalcem in mu razloži ter poda vse potrebne informacije in dejavnosti, ki potekajo v okviru doma. Vloga zagovornika se ji zdi, sploh zaradi prevladovanja medicinskega modela obravnave v domovih, zelo pomembna, saj temelji na iskanju virov moči, spoštovanju in zagotavljanju dostojanstva stanovalcev.

Čaćinovič Vogrinčič (2008) v svojem delu *Socialno delo z družino* piše, da se vsaka družina s starostjo in staranjem sooči na svoj edinstven način. Za boljše razumevanje in nadaljnje dogovarjanje je pomembno, da staranje skupaj ubesedimo. Pri tem se avtorica opira na Stierlinov (1978 v Čaćinovič Vogrinčič 2008) koncept nerazrešljive drame ločitve med starši in otroci ter prispodobo popkovnice, ki nas iz roda v rod povezuje. S tem, ko star človek pripoveduje o svojem življenju, preteklih izkušnjah, se kaže pomembna družinska naloga in sicer, da se povabi starega človeka, naj ostane na ta poseben način udeležen v družini. Ob naslednjem konceptu, ki se imenuje ohranitev generacijskih razlik, čigar avtor je T. Lidz (1971 v Čaćinovič Vogrinčič 2008), Čaćinovič Vogrinčič pravi, da je naloga družine tudi ta, da jasno razloči odvisnost staršev od otrok. S starši se ne sme ravnati, kot da so otroci. S tem, ko se ohranjajo generacijske razlike, se ohranja in krepi spoštovanje in dostojanstvo staršev. Koncept W. R. Biona (1983 v Čaćinovič Vogrinčič 2008) družine kot delovne skupine pa avtorica vzame za produktivno izhodišče, ki je temelj soustvarjanja nove zgodbe

in sodelovanja. Po njenem mnenju sodelovanje z družino varuje identiteto starega človeka, občutek njegove lastne vrednosti. Resnično je pomembno, da se varuje glas starega človeka, ki lahko potem izrazi svoja pričakovanja, dejanske želje. S tem nastane tudi prostor za odprtje številnih tem, in sicer, kaj se lahko naredi zdaj, kaj lahko vsak izmed družinskih članov prispeva.

Pečjak (2007: 88-90) opredeljuje probleme, s katerimi se srečuje star človek v družini. Pravi, da se v družini pojavita dva precej stresna dogodka in sicer odhod otrok od doma in bolezen ali smrt partnerja. Kažejo se še drugi problemi, kot so razdelitev dediščine, znižanje osebnega dohodka in podobno. Vdovstvo pa lahko sovpada tudi z osamljenostjo.

Sama v takšnih situacijah vidim potrebo po uveljavitvi zagovorništva na področju starejših. Vse te stresne situacije lahko korenito posežejo v vsakdanje življenje starih ljudi in se mi zdi dobro, da bi imeli možnost, če začutijo stisko, da se obrnejo na nekoga, ki bi jim v dani situaciji lahko pomagal. Če se bo zagovorništvo starejših v prihodnosti vzpostavilo, pa je zelo pomembno to, da se bo o tej spremembi stare ljudi informiralo na različne načine in preko številnih medijev, televizije, radia, skupnosti, saj če posamezniki za to spremembo in novo možnost podpore ne bodo vedeli, je tudi ne bodo mogli koristiti.

Mali (2011) pravi, da smo v socialnem delu zelo pozorni na številne vidike, ki jih prinaša starost v posameznikovo vsakdanje življenje. Zahodna družba izključuje stare ljudi in v ospredje postavlja mlado, aktivno populacijo. Stari ljudje so v naši družbi zelo ranljiva skupina, zato potrebujejo čedalje več podpore in pomoči pri zagotavljanju njihovega dostojanstva in uresničitvi temeljnih človekovih pravic. Avtorica je mnenja, da če želimo uvesti zagovorništvo na področju dela s starimi ljudmi, je potrebno izoblikovati enotno stališče, da zagovorništvo dejansko potrebujemo. Prav tako je pomembno, da se pri tem osredotočamo na izražene želje in potrebe starih ljudi, ki so bodisi v institucijah bodisi v domačem okolju. Po drugi strani pa se potrebuje tudi kader, ki bo za to usposobljen, predan svojim nalogam in predvsem občutljiv in pozoren na situacije, v katerih se znajdejo stari ljudje, ki potrebujejo zagovornika.

Cvahte (2011: 47) meni, da mora znati zagovornik zagotoviti, da so stari ljudje vključeni v družbeno dogajanje in jih podpreti pri tem, da se začnejo zavedati svojih pravic, ki jih lahko ob njegovi pomoči ponovno vzpostavijo.

S sledečim citatom želim še bolj opozoriti na pomembnost upoštevanja posameznikovih interesov in želja ter na medgeneracijsko povezovanje, ki je lahko podlaga za medsebojno učenje, izmenjavo izkušenj in razbijanje stereotipov o tem, da stari ljudje predstavljajo homogeno skupino. Prav tako vidim velik pomen v tem, da ima socialno delo lahko veliko vlogo tudi pri raziskovanju novih alternativ in možnosti za življenje starih ljudi v skupnosti.

»Vizija, ki bi jo lahko imeli za alternativni pristop k starosti – direktno socialno delo in boj za boljšo starost – bi morala odpreti možnosti, ki bi na ravni posameznika krepile moč starih ljudi, da bi lahko izbirali, kakšno pomoč ali podporo si želijo, da bi ta pomoč temeljila na njihovih osebnih željah in resničnih in konkretnih potrebah. Hkrati pa je poleg teh povsem posamičnih pristopov nujna tudi kolektivizacija organizacije pomoči starim, še več, ravnanja s starostjo nasploh. Ljudje različnih starosti se lahko srečujejo le pri skupnih dejavnostih. Tudi to je razlog, zakaj je v naseljih treba aktivirati skupnost« (Flaker @ Boj za 2012: 225).

2 PROBLEM

Z raziskavo Potrebe po socialnih storitvah in pomoči starim ljudem v četrtni skupnosti Dravlje sem želela preveriti, kakšne potrebe imajo stari ljudje glede pomoči in socialnih storitev; kakšne oblike pomoči so jim na voljo in kaj bi še bilo potrebno razviti.

Flaker in soavtorji (2008: 23) pravijo, da tradicionalni način izvajanja oskrbe temelji na tem, da posamezniki prejmejo že vnaprej določen paket storitev, ki zadovoljuje njihove povprečne potrebe. Torej so v tem primeru zgolj pasivni prejemniki storitev. Nova paradigma pa poudarja, da si uporabniki sami izberejo storitve po meri. Pomoč starim ljudem bi morala biti prilagojena njihovim dejanskim potrebam. Zato jim je potrebno prisluhniti in skupaj z njimi raziskati, kaj potrebujejo v dani situaciji, kje jih lahko podpremo, da bi živeli tako, kot si želijo.

Tekom raziskave se bom osredotočila predvsem na potrebe starih ljudi, na katerih želim utemeljiti razvoj pomoči v konkretni skupnosti, in na vzroke, ki pripeljejo do tega, da stari ljudje potrebujejo pomoč. Za zagotovitev ustreznih služb za pomoč in podporo starim ljudem je namreč najprej pomembna ocena njihovih potreb. Zato bom v okolju, kjer tudi sama živim, izvedla oceno potreb, da bo lažje razbrati, kakšne oskrbe (skupnostne ali institucionalne) si želijo ljudje. Zanima me, kakšno podporo in pomoč potrebujejo ter kdo naj bi jim to zagotavljal. Na podlagi izraženih potreb bom poskušala izoblikovati nabor storitev oziroma programov v skupnosti, ki bi izhajale iz želja in interesov mojih sogovornikov. Tako bom preučevala, ali si stari ljudje v Dravljah želijo oskrbe v skupnosti ali se raje odločijo za oskrbo v institucijah. Zanimajo me tudi situacije, zaradi katerih se posamezniki odločijo oziroma jih splet okoliščin privede do tega, da potrebujejo formalno oziroma neformalno pomoč. Po zaključeni raziskavi se bom povezala s četrtno skupnostjo Dravlje in jih prosila, če lahko z njihovo pomočjo priredim okroglo mizo ali predavanje, na katerem bi čim širšemu krogu ljudi predstavila pridobljene rezultate, ki bodo lahko doprinesli h kakovostnejšemu življenju starih ljudi v Dravljah. Ne nazadnje pa jemljem magistrsko delo kot izziv za mojo bodočo zaposlitev, saj razmišljam, da bi v prihodnosti odprla socialni servis. Nabor storitev bi temeljil na podlagi dobljenih rezultatov v zvezi s potrebami starih ljudi, ne nazadnje pa bi bil tudi v pomoč sorodnikom starih ljudi, ki izvajajo neformalno oskrbo, saj bi izhajal iz njihovih potreb, da se jih podpre tam, kjer sami ne zmorejo več.

Teme, ki so me v raziskavi zanimalo, so bile sledeče:

- Potrebe starih ljudi
- Institucionalni vidik pomoči starim ljudem
- Skupnostni vidik pomoči starim ljudem

Raziskovalna vprašanja:

- Kakšne so potrebe starih ljudi v četrtni skupnosti Dravlje?
- Kateri dejavniki vplivajo na to, da se posamezniki odločijo za formalno oskrbo?
- Kakšne so izkušnje posameznikov, ki so v formalni oskrbi?
- Kateri dejavniki vplivajo na to, da se posamezniki odločijo za neformalno oskrbo?
- Kakšne so izkušnje posameznikov, ki so v neformalni oskrbi?
- Kakšne oblike pomoči so starim ljudem na voljo v lokalni skupnosti?
- V kolikšni meri so posamezniki seznanjeni z mrežo pomoči, ki je na voljo v njihovem domačem okolju?
- Kakšno mnenje prevladuje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?
- Kakšno mnenje prevladuje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

3 METODOLOGIJA

3.1 Vrsta raziskave, model raziskave in spremenljivke

Glede na raziskovalni problem je raziskava kvalitativna. Zanimajo me izražene potrebe po socialnih storitvah in pomoči starim ljudem v četrtni skupnosti Dravlje. »Kvalitativna raziskava je raziskava, pri kateri sestavljajo osnovno izkustveno gradivo, zbrano v raziskovalnem procesu, besedni opisi ali pripovedi, in v kateri je to gradivo tudi obdelano in analizirano na beseden način brez uporabe merskih postopkov, ki dajo števila, in brez operacij nad števili« (Mesec 1997:11).

3.2 Merski instrumenti in viri podatkov

Moj merski instrument je vprašalnik, sestavljen iz sedemnajstih vprašanj, ki so mi služila kot vodilo za intervju. Merski instrument je priložen v prilogi.

3.3 Populacija in vzorčenje

Populacija, ki sem jo raziskovala, je bila sestavljena iz posameznikov, ki so na dan 12. 10. 2015 živeli v četrtni skupnosti Dravlje. Populacija so ljudje različne starosti, različnega zdravstvenega stanja, tisti, ki so že vključeni v formalne oblike pomoči in podobno. Izbrala sem neslučajnostni vzorec triindvajsetih oseb, starejših nad 65 let, ki živijo v četrtni skupnosti Dravlje.

3.4 Zbiranje podatkov

Vprašanja sem vnaprej sestavila in kot metodo zbiranja podatkov uporabila strukturiran intervju. Prvi intervju sem opravila dne 12. 10. 2015, zadnjega pa dne, 3. 1. 2016. Opravila sem toliko intervjujev, dokler se mi odgovori niso začeli ponavljati oziroma dokler nisem dobila občutka, da sem pridobila že dovolj informacij za potrebe mojega magistrskega dela. Vsega skupaj sem opravila triindvajset intervjujev. Opravljanja intervjujev sem se lotila po metodi »snežne kepe« in skušala pridobiti čim več različnih sogovornikov, da sem lahko podatke primerjala med seboj in preverila obstoj še kakšnega novega vzorca oziroma razkoraka med formalno in neformalno pomočjo starim ljudem ter glede odločitve za institucionalno ali skupnostno obliko pomoči. Vnaprej sem se dogovorila tudi o času svojega prihoda in intervjuje opravila na domovih posameznikov. Pred vsakim intervjujem sem

sogovornike na začetku pogovora seznanila s tematiko, jim pokazala vprašalnik in jih vprašala za strinjanje z načinom beleženja podatkov. Intervjuje s posamezniki sem sproti tipkala na prenosni računalnik. Vsakemu sem po opravljenem intervjuju tudi pokazala zapis, da so preverili, če je le-ta korekten. Morebitnih motečih dejavnikov nisem zaznala.

3.5 Obdelava in analiza podatkov

Zapisane podatke sem nato obdelala v skladu s kvalitativno analizo. Kot navaja Mesec (1997: 29-35), sem besedilo razčlenila na sestavne dele in tako dobila enote kodiranja. Pri postopku odprtega kodiranja sem oblikovala pojme, jih nato združila v kategorije in se lotila osnega kodiranja. Vzpostavila sem odnose znotraj določenih kategorij in vzpostavila še potrebno hierarhijo med kategorijami in podkategorijami. Izmed vseh pojmov sem nato izbrala tiste, ki so relevantni za potrebe mojega magistrskega dela. Pri odnosnem kodiranju pa sem med seboj primerjala vse kategorije in jih razporedila v odnose. Celoten postopek kvalitativne analize gradiva je priložen v prilogi.

4 REZULTATI

4.1 Demografski podatki

Intervjuje sem opravila s triindvajsetimi osebami. Od tega je bilo štirinajst žensk in devet moških. Najmlajša oseba je bila stara 65 let, najstarejša pa 88 let. Večina je imela srednješolsko izobrazbo. Kar se tiče opaženih demografskih sprememb, so dejali, da je veliko starih oseb, živčih v Dravljah, že umrlo. Nekateri stari ljudje pa bivajo v domu za stare ljudi.

4.2 Dejavniki, ki vplivajo na odločitev za pomoč

Na odločitev za pomoč drugih ljudi ali ustanov vplivajo različni dejavniki. Posamezniki so kot zdravstvene razloge večinoma navajali bolezen, okrevanje po poškodbi in onemoglost. (*»Ko star človek zboli, takrat sigurno potrebuje pomoč«* 9_15). Bolezen, kot je demenca, je bila za nekatere ljudi primarni razlog, da so se odločili za pomoč. (*»Od sosedo mož je zelo dementen«* 11_5). Tudi okrevanja po različnih poškodbah so za posameznike pomenila razlog, da so se obrnili po pomoč. V teh primerih so navajali okrevanje po zlomu kolka in stegenice. Večina je dejala, da lahko onemoglost posameznika pripomore k nastanku potrebe po pomoči. (*»Stari ljudje, se odločijo za pomoč takrat, ko pridejo v fazo, ko ne morejo več skrbeti sami zase«* 8_17). Nekateri so se odločili za pomoč takrat, ko so videli, da sami ne zmorejo več samostojno opravljati gospodinjskih del, ali pa so opazili, da kdo od njihovih svojcev ne zmore opravljati vsakodnevnih aktivnosti ali potrebuje pomoč pri hranjenju (*»ker sam že skodelico kave težko drži v rokah«* 11_8). Izpostavljeno je bilo tudi mnenje, da nekateri onemogli posamezniki oddajo prošnjo za sprejem v dom za stare ljudi. (*»Najbrž se potem odločijo tudi za odhod v dom«* 5_20).

Med socialnimi razlogi, ki vplivajo na odločitev za pomoč, sta prevladovala osamljenost in odsotnost svojcev, ki bi bili v pomoč in podporo staremu človeku. (*»Pomoč potrebujejo tudi v primeru, če nimajo svojcev, ki bi jim pomagali«* 8_18). Nekateri izmed njih so glede potrebe po pomoči izpostavili status vdovstva in mnenje, da se tisti ljudje, ki živijo sami, verjetno prej odločijo za pomoč. Posamezniki so dejali, da k odločitvi za oddajo prošnje za sprejem v dom starejših občanov (v nadaljevanju: DSO) oziroma za odhod v DSO pripomore to, da tam bivajo tudi njihovi prijatelji iz mladosti. (*»saj imam tam tudi že nekaj prijateljev iz mladosti«* 1_40b). Nekateri so se za odhod v DSO odločili zato, ker v domačem okolju

bivajo sami in nimajo svojcev, ki bi skrbeli zanje. V zvezi s svojci, so posamezniki izpostavljali različne situacije. Nekateri so se za pomoč odločili, ker jih niso želeli obremenjevati. Drugi so navajali, da imajo njihovi svojci službene obveznosti, nekateri posamezniki so s svojci v nesoglasju in njihove pomoči ne pričakujejo.

Starost se je izkazala kot samostojen dejavnik, ki pomembno vpliva na to, da se ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč. Nekateri so izpostavili, da je odločitev za pomoč temeljila na visoki starosti partnerja. (*»Mož je star 88 let« 2_30a*). Tisti posamezniki, ki so aktivni in še zmorejo skrbeti zase, se zavedajo, da bodo z leti potrebovali pomoč. (*»ampak se pa bližam tistim letom, ko bom nekoč potrebovala pomoč« 6_5*).

4.3 Potrebe po pomoči

Trenutne potrebe posamezniki zadovoljujejo tako v okviru skupnostnih oblik pomoči, ki temelji na neformalni in formalni pomoči in v institucionalnih oblikah pomoči, kjer je poudarek na formalni pomoči. Potrebe ostalih starih ljudi so se navezovala na mobilnost in komuniciranje, gospodinjska opravila, potrebe po dodatni pomoči, nego, druženje in potrebe po finančni pomoči.

V okviru neformalne skupnostne pomoči je večina povedala, da prejemajo pomoč s strani svojcev. Nekateri so izpostavili, da jim pri vsakodnevnih aktivnostih nudijo pomoč otroci (hči). Drugim v primeru nastopa zdravstvenih težav pomagajo sinovi ali partnerji oziroma partnerice. (*»mi je mož pomagal pri negi« 17_5; »oblačenju, ker sama nisem mogla« 17_6*). Nekateri posamezniki so dali velik poudarek medsebojni pomoči in podpori. Določeni so izpostavili, da potrebujejo pomoč tretje osebe. (*»K meni enkrat na mesec prihaja gospa, ki mi pomaga pospraviti stanovanje« 10_4*).

Glede formalne skupnostne pomoči so nekateri izpostavili pomoč patronažne službe in pomoč fizioterapevtke. Posamezniki, ki so potrebovali pomoč fizioterapevtke, so dejali, da je tovrstna pomoč pripomogla k njihovem fizičnem napredovanju po poškodbi. Veliko pa jih je povedalo, da ne potrebujejo pomoči. (*»Zaenkrat si lahko sama pomagam in ne potrebujem pomoči« 8_4*). Nekateri so mnenja, da mlajši upokojenci, ki še lahko skrbijo zase, ne potrebujejo pomoči. (*»Sicer pa poznam večinoma mlajše upokojence, ki ne potrebujejo pomoči« 9_7a*).

Med pogovori o potrebah ostalih starih ljudi so se odprla številna področja in primeri, v katerih stari ljudje potrebujejo pomoč. Veliko jih je omenilo, da stari ljudje v glavnem potrebujejo pomoč v zvezi s prevozom do zdravnika, trgovine in frizerja. (*»V krogu mojih znancev so najpogostejše potrebe po prevozih k zdravniku«* 22_6). Nekateri posamezniki so izpostavili problematiko pešcev v četrtni skupnosti Dravlje. Omenili so, da bi bilo v Dravljah potrebno narediti več pločnikov. Kot problem so izpostavili tudi otežen dostop do draveljske pošte. Dejali so, da je v bližini pošte preveč prometa in gibalno ovirani ljudje iz doma za stare ljudi težko dostopajo do pošte. (*»Iz tukajšnjega doma pridejo na pošto tudi starejši, ki so na vozičkih in še dobro, da se do zdaj ni zgodila že kakšna nesreča«* 2_10).

Povedali so, da jih veliko potrebuje pomoč tudi pri izvajanju gospodinjskih opravil. Poudarek je bil na pomoči pri aktivnostih, ki jih sami več ne zmorejo. (*»Sosedu prekopljem vrt«* 16_6a; *»velikokrat peljem na sprehod njenega psa«* 16_6b). Posamezniki so omenjali pomoč pri delu na vrtu, urejanju okolice ter pospravljanju doma. Večina je bila mnenja, da starim ljudem veliko pomeni, če jim pripeljejo kosilo na dom. Določeni so izpostavili, da starejši ljudje zelo pogrešajo pripravo hrane iz domače kuhinje.

Potrebe starih ljudi so zelo raznolike. Nekateri posamezniki menijo, da je v ospredju potreba po negovanju. (*»Kar se tiče konkretnih potreb, se mi zdi, da večinoma prevladujejo potrebe po negovanju«* 11_9). Potrebe starejših ljudi so odvisne predvsem od njihovega zdravstvenega stanja. Posamezniki so povedali, da nego večinoma potrebujejo ljudje, ki imajo demenco. Nekateri so povedali, da njihovi starši, partnerji in sosedje potrebujejo pomoč pri negi. Določeni so izpostavili, da negujejo svoje starše, nekateri pa pomagajo partnerjem pri osebni higieni in oblačenju. Glede negovanja so bile izražene tudi potrebe po pomoči pri hranjenju. Nekateri posamezniki so izpostavili situacije, ko so prišli v dom za stare ljudi, da so pomagali svojim staršem pri hranjenju. (*»Kadar sem lahko, sem prišla za časa kosila v dom in ji pomagala pri hranjenju«* 10_34b). Kar se tiče negovanja, so določeni povedali, da je lahko ključnega pomena tudi sodelovanje z Zavodom za oskrbo na domu (v nadaljevanju: ZOD), patronažno službo in službami za pomoč na domu. Nekaterim starim ljudem so pri osebni higieni pomagale oskrbovalke iz ZOD-a in zaposleni v službah za pomoč na domu.

Povedali so, da med starimi ljudmi prevladuje potreba po druženju. Potreba po druženju je odprla številne vidike, ki se navezujejo na aktivnosti, pogovor, potrebo po bližnji osebi in na odnos mlajše generacije do starih ljudi.

Glede aktivnosti so posamezniki dejali, da je dobro izpolniti potrebo po gibanju in sprehodih. Nekateri so omenili, da je pomembno aktivno sodelovanje svojcev s starim človekom, predvsem z vidika obiskovanja.

Izrazili so tudi potrebo po tem, da se ima star človek s kom za pogovoriti. Pogovori naj temeljijo na spoštovanju, lepih besedah, informacijah o domačem kraju in ne nazadnje prevladuje mnenje, da je temu potrebno posvetiti dovolj časa (*»se jim nameni malo več časa za pogovor«* 13_39c).

Posamezniki so mnenja, da je pri starih ljudeh v ospredju tudi potreba po bližnji osebi. Pomembno se jim zdi posvetiti pozornost starim ljudem in dejstvo, da imajo nekoga ob sebi. Dejali so, da naj domači posvetijo staremu človeku več časa, jih obiskujejo in se z njim družijo. (*»tisti ljudje, ki so osamljeni, potrebujejo nekoga, da niso sami«* 19_7).

Nekaj poudarka je bilo tudi na odnosu mlajše generacije do starih ljudi. Povedali so, da star človek potrebuje primerne odnose z mlajšimi (*»potrebuje tudi primeren pristop s strani otroka ali mladega človeka,«* 6_8a; *»ga to pomirja,«* 6_8b; *»mu da voljo, da lahko tudi sam še kaj naredi, kar mogoče brez takega pristopa ne bi«* 6_8c). Tak pristop bi po mnenju posameznikov moral temeljiti na spoštovanju.

Posamezniki so omenili tudi potrebo po finančni pomoči. Potreba po finančni pomoči je sovpadala s prenizkimi pokojninami. Večinoma so dejali, da si nekateri stari ljudje težko kaj privoščijo, ker komaj shajajo skozi mesec.

Določeni so izpostavili potrebo po plačilu pomoči na domu (*»si marsikdo ne more privoščiti te pomoči, kljub temu, da bi jo še kako potreboval«* 10_11d). Nekateri so omenili, da lahko onemogli družinski član predstavlja kar precejšnji finančni strošek. Posamezniki so mnenja, da bi bila zaželena tudi finančna podpora ljudem, da bi lahko onemoglemu svojcu omogočili ustrezno pomoč na domu.

Ker je prevladovalo mnenje, da so drage tudi institucije (*»so domovi za stare ljudi zelo dragi«* 23_6), so nekateri omenili finančno podporo pri plačilu doma za stare ljudi. Določeni

so izrazili potrebo po zagotovitvi finančne podpore ljudem, da bi le-ti svojim svojcem lahko omogočili bivanje v domu za stare ljudi.

4.4 Mreža pomoči

Kot neformalne vire pomoči in informiranja, so posamezniki navajali svojce, prijatelje, znance in sosedo. Formalni viri pomoči in informiranja so del sistema zdravstva ter socialnega varstva. Posamezniki so kot vire pomoči in informiranja v zdravstvu navajali osebne zdravnike, medicinske sestre, specialiste in patronažno službo. Določeni pa so kot vire pomoči v socialnem varstvu navajali center za socialno delo, dom za stare ljudi, Zavod za oskrbo na domu, Dnevni center aktivnosti za starejše in Rdeči križ. Nekateri so kot vir pomoči in informiranja izpostavili medije. Med medije so uvrstili televizijo, internet, telefon, časopise in revije. Izpostavili so revijo Vzajemna (*»ta revija nudi številne pozitivne«* 21_11a; *»uporabne informacije glede popustov za starejše«* 21_11b; *»dopustovanja in podobno«* 21_11c). Nekateri posamezniki kot vir pomoči in informiranja vidijo četrtno skupnost Dravlje. Nekateri sogovorniki pa se o virih pomoči in informiranja še niso pozanimali, saj zaenkrat še ne potrebujejo nobene pomoči.

Službe, ki jih krajani Dravelj poznajo, se delijo na socialno varstvo in zdravstvo. Izmed služb, ki spadajo pod socialno varstvo, večina oseb pozna center za socialno delo, Zavod za oskrbo na domu in dom za stare ljudi. Nekateri so omenili tudi dnevno varstvo, ki je dislocirana enota doma za stare ljudi. Veliko jih pozna Dnevni center aktivnosti za starejše, določeni pa so izpostavili še Gerontološko društvo Slovenije, Spominčico, Karitas, Rdeči križ, društvo upokojencev in zasebni zavod Pristan. Izmed služb, ki spadajo pod zdravstvo, so posamezniki v glavnem izpostavili patronažno službo. Določeni so izpostavili še dom za stare ljudi (*»v domu izvajajo še fizioterapijo za zunanje obiskovalce«* 2_25), lekarno (*»v Dravljah imamo v bližini lekarno«* 2_21), zdravnika (*»dostop do zdravnikov v ZD Šiška«* 2_22), (*»možen pa je tudi obisk zdravnika, ki je v domu starejših«* 2_23). Omenili so tudi, da pride zdravnik na dom (*»ta zdravnik pride lahko tudi k ljudem na dom«* 2_24).

Posamezniki so navajali številne vire informacij o službah za pomoč starim ljudem. Neformalne vire informacij o službah za pomoč starim ljudem so večini predstavljali prijatelji, ki sodelujejo s službami za pomoč starim ljudem in znanci, ki imajo izkušnje s tovrstnimi službami. Nekateri so omenili še družinske člane in sosedo. Formalni viri

informacij, ki temeljijo na socialnovarstvenih storitvah, so po mnenju večine dom za stare ljudi, center za socialno delo Ljubljana – Šiška in društvo upokojencev Dravljje. Glede formalnih virov informacij v zdravstvu so nekateri izpostavili patronažno službo in osebnega zdravnika. Po mnenju večine so mediji, kot so časopisi, revije, letaki in televizija, tudi možni viri informacij o službah za pomoč starim ljudem. Nekaterim ljudem vir informacij predstavlja četrtna skupnost Dravljje. Določeni pa so dodali, da zaenkrat še ne vedo nič o tem. Pravijo, da bodo poiskali vire informacij o službah za pomoč starim ljudem takrat, ko bodo pomoč dejansko tudi potrebovali.

Posamezniki so spregovorili tudi o prvih virih pomoči, na katere se obrnejo oziroma bi se obrnili v primeru potreb po pomoči. Neformalni prvi vir pomoči za večino predstavljajo svojci. Povedali so, da svojcem zelo zaupajo. (*»Zagotovo bi jih upoštevala in poslušala, ker vem, da mi lahko oni pomagajo in naredijo za mene nekaj dobrega«* 6_37). Nekateri bi se najprej obrnili na otroke, drugi so omenili vnuke in svoje partnerje. Določenim pa so prvi vir pomoči predstavljali prijatelji in sosedje. Formalni prvi viri pomoči so se prav tako delili na zdravstvo in socialno varstvo. Kot prve vire pomoči v zdravstvu so posamezniki navajali osebne zdravnike in patronažno službo. Kot prvi viri pomoči v socialnem varstvu pa so bili omenjeni Zavod za oskrbo na domu, center za socialno delo in dom za stare ljudi. Določeni pa niso podali informacij, ker še niso razmišljali o tem.

Posamezniki so dejali, da jim neformalno pomoč nudijo svojci. Nekateri so bili mnenja, da se svojci odločajo o tem, kaj nuditi in čemu dati prednost, da bo za posameznika najboljše. Prevladujoče mnenje je bilo, da posameznikom, ki imajo svojce, pomoč nudijo svojci. Sogovorniki so izpostavili opravila, ki jih za posameznike naredijo otroci. (*»Hčerka pride vsako jutro in zvečer«* 2_35a; *»Očetu redno meri sladkor«* 2_35b; *»pritisk«* 2_35c; *»Velikokrat mi prinese tudi kaj iz trgovine«* 2_35d). Določeni so dejali, da pomoč temelji na medsebojnem dogovoru. (*»Domači se med seboj dogovorimo o tem, kaj bo kdo postoril za mamo«* 3_30). Izpostavljena pa je bila tudi pomoč svojcev, ki so že upokojeni. Povedali so, da imajo upokojeni svojci več časa za pomoč. Starim ljudem pomagajo tudi prijatelji in sosedje. Med posamezniki je prevladovalo mnenje, da tistim starim ljudem, ki nimajo svojcev, pomagajo prijatelji in sosedje. Osebe so povedale, da zdravstveno formalno pomoč nudi zdravstveno osebje. Večina jih je omenila patronažno službo, nekateri pa tudi osebnega zdravnika. Formalno pomoč v socialnem varstvu pa po mnenju večine ljudi zagotavljajo Zavod za oskrbo na domu, center za socialno delo in dom za stare ljudi.

4.5 Izkušnje posameznikov s prejeto pomočjo

Izkušnje se navezujejo na dom za stare ljudi, Zavod za oskrbo na domu, patronažno službo, društvo upokojencev, četrtno skupnost Dravljje, pomoč na domu in Rdeči križ. Opis zajema tudi poglobljene osebne izkušnje posameznikov, ki jim pomaga družina, sosedi, osebni zdravniki, Zavod Pristan in center za socialno delo. Ne nazadnje pa opis zajema še izkušnje posameznikov, ki pomagajo.

Posamezniki so navajali pozitivne in negativne izkušnje z domom za stare ljudi. Nekateri so povedali, da bivajo v domu za stare ljudi njihovi prijatelji in da so tam zadovoljni. Med sogovorniki je prevladovalo mnenje, da v domovih za stare ljudi bivajo posamezniki, ki imajo visoke pokojnine in tisti, ki jim svojci doplačujejo domske storitve. Nekateri so rekli, da so v domovih za stare ljudi zelo prijazne socialne delavke. Dejali so tudi, da so javni domovi precej ugodni, (*»kar je pa privat, je pa veliko dražje«* 2_45b). Kot slabe izkušnje so nekateri izpostavili, da veze in poznanstva pogojujejo možnost sprejema v dom za stare ljudi. Izrazili so razočaranje nad nesprejemom v dom za stare ljudi, kljub temu da so domačini. Nekateri so povedali, da so v dom za stare ljudi sprejeti tisti, ki niso iz Ljubljane. Dejstva, da si domačin, pri sprejemu niso upoštevali. Med sogovorniki je prevladovalo mnenje, da so privatni domovi zelo dragi in da finance vplivajo na odločitev o oddaji prošenj za sprejem v javne domove za stare ljudi. Posamezniki so dejali, da v nekaterih domovih za stare ljudi predlagajo alternativne rešitve v smislu obiskovanja dnevnega varstva in pošiljanja prošenj za sprejem še v druge domove po Sloveniji. Nekateri so opisali tudi svoje izkušnje glede čakanja na proste sobe. (*»Če zaprosiš za dvoposteljno sobo, se lahko čaka malo več kot eno leto«* 11_16a). (*»Če pa zaprosiš za enoposteljno sobo, se lahko čaka še dlje časa«* 11_16b). Kot ovire so nekateri izmed sogovornikov izpostavili birokracijo in obremenjenost zaposlenih. Drugi so poudarili dolgo čakalno dobo za sprejem v dom in dejstvo, da je v domovih za stare ljudi premalo kadra. Večinoma je prevladovalo mnenje, da nezadovoljstvo stanovalcev doma za stare ljudi lahko sovпада z obremenjenostjo in premajhnim številom zaposlenih. Nekateri so podali predloge o tem, da bi morale biti več domov in da bi prednost pri sprejemu imeli domačini (*»Večji dom za stare ljudi«* 11_13; *»da bi imeli domačini prednost pri sprejemu v dom«* 11_14). Določeni bi si želeli tudi krajšo čakalno dobo za sprejem v dom za stare ljudi.

Posamezniki imajo z Zavodom za oskrbo na domu zelo dobre izkušnje. Povedali so, da se oskrbovalke držijo dogovora in pridejo točno. Nekateri so izpostavili izkušnje sosedov, ki jim pomagajo oskrbovalke iz Zavoda za oskrbo na domu. (*»Nudijo ji pomoč pri osebni higieni«* 6_31b), (*»ji kaj pospravijo«* 6_31c), (*»skratka so ji v veliko pomoč«* 6_31d). Veliko posameznikov je poudarilo prijaznost in delavnost oskrbovalk. Povedali so, da so zelo korektne in da ni pomanjkljivosti. Določeni pa so izpostavili veliko ovir. Dejali so, da je problem v financah. Sicer si nekateri lahko privoščijo oskrbo, toda težava nastopi takrat, ko jim začne zmanjkovati prihrankov. Veliko ljudi je povedalo, da imajo nizke pokojnine in da si težko privoščijo tovrstno plačljivo oskrbo. Določeni so izpostavili tudi časovno omejitev nudenja socialnih storitev. Menijo, da je lahko ena ura nudenja pomoči za oskrbovanca premalo.

V zvezi s patronažno službo so posamezniki povedali, da so jim zaposlene pomagale pri oskrbi svojcev. (*»Ko je mož prišel iz bolnice in ga je bilo potrebno negovati, sem se obrnila na patronažno službo«* 10_19). Nekateri so dejali, da so v patronažni službi dobro organizirani in da izvajajo kakovostno oskrbo. Določeni so izpostavili odgovornost, prijaznost in organizirano dogovarjanje glede prihoda zaposlenih na dom. Veliko jih je povedalo, da so zadovoljni s pomočjo in da so zaposleni zelo korektni. Nekateri pa so podali mnenje, da bi onemogli ljudje potrebovali še več pomoči iz strani patronažne službe.

Tisti posamezniki, ki pa so omenili izkušnje z osebnimi zdravniki, so mnenja, da so le-ti dostopni in prijazni.

Nekateri posamezniki, ki so člani društva upokojencev, so povedali, da so hodili na izlete. Prevladujoče mnenje pa je bilo, da ljudje raje dajejo prednost izletom z družinskimi člani.

Določeni so imeli tudi dobre izkušnje s četrtno skupnostjo Dravlje. Povedali so, da so se udeleževali pohodov in delavnic. Nekateri izmed njih pa so obiskali predavanje zdravnika in hodili na jutranjo telovadbo.

Nekateri so omenili, da so imeli dobre izkušnje z Zavodom Pristan. Zaposleni so jim pomagali pri negovanju partnerja po prihodu iz bolnice. Povedali so, da so oskrbovalke zelo delovne, zanesljive in točne. Določeni so izpostavili tudi ugodno ceno storitev. (*»Zavod Pristan ima na primer precej ugodne cene«* 10_30a). (*»Nekaj čez tri evre stane ura pomoči na domu«* 10_30b).

Določene osebe so izpostavile, da so imele dobre izkušnje s službo za pomoč na domu. Nekateri pa so omenili organizacije, kot je na primer Rdeči križ in dejali, da so bili tam kot prostovoljci in imajo zelo dobre izkušnje. Opisali so tudi, kaj so tam počeli. (*»Delimo pakete s hrano«* 17_19c; *»pomagamo, če kdo kaj potrebuje«* 17_19d).

Posamezniki, ki so imeli izkušnje s centri za socialno delo, so povedali, da so zadovoljni, ker dobijo tam vse potrebne informacije.

Veliko ljudi pa je dejalo, da še niso imeli osebnih izkušenj s službami za pomoč starim ljudem.

Dosti posameznikov je izpostavilo izkušnje nujenja in prejemanja pomoči v krogu družine. Poudarek je bil na dobrih družinskih odnosih in nesebični pomoči iz strani svojcev. Nekateri so omenili, da jim veliko pomeni pomoč hčerke in njene družine. Drugim so pomagali sinovi, skratka posamezniki so bili s pomočjo svojcev zelo zadovoljni. Tudi njihovi sosede in znanci so po pripovedovanju sogovornikov zelo zadovoljni s pomočjo svojih bližnjih. Prevladovalo je mnenje, da pomoč temelji na dialogu. Otroci so posameznike sproti obveščali, kdaj imajo čas, da jim pridejo pomagat. Medsebojno usklajevanje je po mnenju večine prav tako ena izmed pomembnih stvari, ki se tičejo pomoči. Nekateri so predlagali, da bi onemogli ljudje potrebovali še več pomoči s strani svojcev.

Posamezniki so menili, da dobri odnosi med sosedi pogojujejo medsebojno pomoč. Nekateri imajo zelo dobre izkušnje in so povedali, da vsakdo pomaga po svojih močeh in da so v splošnem ljudje še vedno zelo odzivni, ko je treba komu pomagati.

Nekateri pa pravijo, da so stari ljudje, ki jim svojci nudijo pomoč, precej svojeglavi in svoje domače tudi izkoriščajo. Veliko je takšnih situacij, kjer pride do prepira, oporekanja in ignoriranja. Nekateri so opisali situacije, na podlagi katerih je prišlo do konfliktov v domačem okolju. (*»Dostikrat kar sama spleza po lestvi«* 3_37a), (*»hodi po stopnicah z raznimi predmeti v rokah in se potem ne more normalno prijeti za ograjo«* 3_37b). (*»Problem je, ker lahko pade in se poškoduje«* 3_38). Povedali so tudi, da se nekaterim zdi pomoč svojcev samoumevna, ponekod pa se dobro razumejo in medsebojno upoštevajo.

Določeni so izrazili mnenje o starih ljudeh in njihovem odnosu do strokovnjakov. Prevladujoče mnenje je, da stari ljudje bolj upoštevajo strokovnjake. Pravijo, da bo star

človek prej prisluhnil komu drugemu kot pa svojim bližnjim. Povedali so, da nekateri stari ljudje težko sprejmejo kakršnokoli pomoč in da si nekateri pomoči dejansko sploh ne želijo, zavračajo odhod v dom za stare ljudi in podobno.

4.6 Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah

Posamezniki so povzemali izkušnje svojcev in znancev, ki bivajo oziroma so bivali v institucijah. Nekateri so povedali, da so v domu za stare ljudi bivali njihovi starši, nekateri pa, da so tam bivali njihovi bratje. Posamezniki so govorili o pozitivnih in negativnih izkušnjah glede storitev in izvajanja pomoči starim ljudem v institucijah.

Kot pozitivne izkušnje so nekateri izpostavili usposobljenost zaposlenih v institucijah (*»zaposleni se trudijo, da bi bilo delo čim bolj uspešno«* 3_42a) in težnjo k zadovoljstvu uporabnikov (*»stremijo k zadovoljstvu tako uporabnikov, kot tudi zaposlenih«* 3_42b). Določeni so povedali, da njihovi svojci zelo pohvalijo dom za stare ljudi in da imajo pozitivne izkušnje z zaposlenimi. Povedali so, da se nivo usposobljenosti kadra zvišuje. Izpostavljeno je bilo tudi zadovoljstvo z domskimi aktivnostmi, kot so praznovanja rojstnih dni, novoletne zabave, telovadba in podobno.

Posamezniki so navajali številne negativne izkušnje. Nekateri so izrazili domotožje in primerjali dom za stare ljudi z bolnico. Drugi so dejali, da lahko osebno nezadovoljstvo z življenjem pogojuje nezadovoljstvo z domsko oskrbo in hrano. Posamezniki so imeli začetne težave s prilagajanjem na življenje v domu za stare ljudi. Nekaterim je precejšnji problem predstavljala že odločitev za odhod v dom za stare ljudi (*»moja teta je najprej težko sprejela, da gre v dom za stare ljudi«* 13_40a). Določeni ljudje niso bili zadovoljni z nobeno pomočjo. Prevladovalo je mnenje, da v kolikor je posameznik nepokreten, to lahko povzroči nezadovoljstvo in slabo počutje. (*»Pravi pa, da so reveži tisti, ki se ne morejo več samostojno gibati in so zato vezani samo še na posteljo«* 17_28). Nezadovoljstvo pa po mnenju nekaterih povzroča tudi različen karakter sstanovalcev, kar lahko vodi v spore. Določeni so bili nezadovoljni s samim delom v domu za stare ljudi. Izpostavili so rutinsko opravljanje dela in s tem povezano neosebno obravnavo ljudi. Večina je omenjala tudi pomanjkanje časa zaposlenih. (*»V domovih za stare ljudi, se ne morejo ukvarjati s posamezniki v polni meri, saj morajo zadostiti normativu, ki ga narekuje institucija«* 23_34). Posamezniki so povedali, da nekateri vodilni v domovih za stare ljudi nimajo posluha za premestitev posameznikov,

ki se ne razumejo s sostanovalci, v drugo sobo. Osebe so izpostavile tudi situacije, ko so vodstvo seznanile z zdravstveno problematiko svojih partnerjev. (*»Nekateri direktorji domov za stare ljudi, so mi povedali, da bi moji ženi težko nudili vso ustrezno pomoč in podporo«* 23_31). (*»Imela je amiotrofično lateralno sklerozo«* 23_32; *»je zato potrebovala 24 urno oskrbo«* 23_33).

Nekateri so izrazili svoja stališča do osebnih zdravnikov. Povedali so, da so pozitivne izkušnje povezane z zdravnikovim osebnim pristopom in pogovorom s starim človekom. Pomembna se jim zdi podpora, ki ne temelji zgolj na medikaciji. Velik pomen pripisujejo tudi podpori, ki je prilagojena (slušni) oviranosti starega človeka. (*»Starejši ne slišimo več tako dobro in je potrebno, da se nam kakšna stvar tudi dvakrat pove in naglas, če je treba«* 7_44). Nekateri so povedali, da so s strani osebnega zdravnika vedno lepo sprejeti in da je poudarek na spoštljivosti. Določeni pa so govorili tudi o slabih izkušnjah, ki jih imajo z osebnimi zdravniki. Te se nanašajo predvsem na nespoštljiv odnos in na nepotrpežljivost (*»Nekateri pa so odrezavi«* 21_37a; *»nespoštljivi«* 21_37b; *»za stare ljudi nimajo preveč potrpljenja«* 21_37c).

Posamezniki so podelili tudi svoje splošno mnenje, ki ga imajo o institucijah. Prevladuje predvsem to, da je v domovih za stare premalo zaposlenih in da so vse domske storitve pogojene s financami. Določeni so omenjali tudi cene domskih storitev. (*»Cena bivanja je bila približno 1200 evrov«* 23_37). Izpostavljeno je bilo, da je lahko posameznikom z nizkimi pokojninami bivanje v domu za stare ljudi finančno popolnoma nedosegljivo. Nekateri so se osredotočili predvsem na izpolnjevanje normativa zaposlenih, ki je prenizek glede na potrebe. (*»Bila je nepokretna«* 17_30a; *»negovalke, ki so se strogo držale normativa, so ji namenile samo toliko časa, kot je bilo nujno potrebno«* 17_30b). Povedali pa so tudi, da je zdravstvena oskrba brez spontanosti. Nekateri pa niso imeli nobenih izkušenj z institucijami oziroma tudi niso poznali ljudi, ki bi imeli tovrstne izkušnje.

4.7 Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju

Tisti posamezniki, ki so izpostavili pedikerske in frizerske storitve, so povedali, da so oglas zasledili v reviji Sladkorna in si samostojno organizirali obisk pedikerke in frizerke na dom. Izrazili so zadovoljstvo nad storitvami. Izpostavili so vestnost, prijaznost in korektnost pri

izstavljanju računov. Kar se tiče ovir, so nekateri omenili samo to, da je problem, ker sami niso več zmožni samostojnega izvajanja pedikure in frizerskih aktivnosti.

Večina meni, da je pomoč svojcev dostopnejša, lažja in staremu človeku bolj prijazna. (*»Že iz finančnega vidika je sigurno lažje, če starega človeka oskrbujejo svojci«* 12_20). Nekateri so še povedali, da tistim starim ljudem, ki nimajo svojcev, pomagajo kar sosedge. Večini se zdijo pomembni tudi medsebojni odnosi v družini. Pravijo, da se je potrebno truditi za kakovostne družinske odnose in da je velik poudarek tudi na dialogu. Izpostavljeno je bilo, da lahko dobri družinski odnosi podaljšujejo življenje. Nekateri so mnenja, da odnos med starši in otroci pogojuje kvaliteto pomoči. Nekateri pravijo, da se otroci zanimajo za njihove potrebe in želje. (*»Hčer in sin me vsak dan pokličeta«* 7_45a). Drugi pa so povedali, da se lahko zanesejo na vnuke in njihovo družino. V kolikor svojci ne morejo pomagati, poiščejo ustrezno pomoč, čeprav stari ljudje raje vidijo, da jim pomagajo svojci. Nekateri sogovorniki so dejali, da imajo njihovi prijatelji svoje starše v domači oskrbi in dokler lahko doma skrbijo za starega človeka z demenco, ga ne bodo dali v dom za stare ljudi.

Dosti jih je izpostavilo tudi ovire, ki jih vidijo v povezavi s pomočjo svojcev. Nekateri posamezniki že to, če ima star človek demenco, vidijo kot možno oviro. Povedali so, da starost prav tako lahko vpliva na spremenjen značaj posameznika in skupek vsega lahko vodi v nesoglasja v domačem okolju. Povedano je bilo še to, da morebitno nesoglasje v domačem okolju lahko pripelje do zapostavljanja starega človeka. Nekateri tudi menijo, da mladi ljudje nimajo časa skrbeti za onemogle svojce.

V zvezi s pomočjo na domu, so posamezniki dejali, da bi lahko bila cena storitev ugodnejša, glede na to, da imajo stari ljudje večinoma nizke pokojnine. Med tistimi, ki so omenili pomoč patronažne službe, so nekateri povzeli izkušnje svojih sosedov in dejali, da so le-ti zadovoljni s pomočjo.

V splošnem ljudje menijo, da je pomoč v domačem okolju za starega človeka dobra in bolj prijetna. Nekateri pravijo, da sicer pomoč staremu človeku ni enostavna, vendar imajo kljub vsemu o tem dobro mnenje.

4.8 Četrtna skupnost Dravlje in odgovori na izražene potrebe starih ljudi

Aktivnosti četrtne skupnosti Dravlje so po pogovorih s posamezniki sledeče. Povedali so, da v četrtni skupnosti Dravlje prirejajo športne aktivnosti, izvajajo delavnice in omogočajo izlete. Ena izmed glavnih aktivnosti po mnenju posameznikov je ta, da omogočajo dostop do društva upokojencev. Nekateri so še izpostavili, da je dolžnost četrtne skupnosti Dravlje, da predajo naprej informacije o kakršnikoli nastali problematiki.

Večina meni, da četrtna skupnost Dravlje ustrezno odgovarja na potrebe starih ljudi. Povedali so, da so dobro organizirani in izrazili pozitivna mnenja. (*»Mislím, da je v Dravljah dobro poskrbljeno glede potreb starih ljudi«* 2_12). Nekateri so še izpostavili, da imajo stari ljudje na voljo vse, kar potrebujejo.

Določeni pa menijo, da četrtna skupnost Dravlje premalo naredi za krajane. Menijo, da so precej zaprti in da ne grejo med ljudi. Veliko sogovornikov je dejalo, da je premalo obveščanja o tekočih dogodkih. Obvestila so dostikrat samo na vhodu v četrtno skupnost. Po mnenju nekaterih zato ostaja veliko osamljenih starih ljudi neobveščenih.

Posamezniki so podali številne predloge. Nekateri so izrazili želje po dogodkih, za katere bi želeli, da se izvajajo v četrtni skupnosti. (*»Všeč bi mi bila tudi kakšna potopisna predavanja«* 7_16a; *»pesniški večeri in take stvari«* 7_16b). Nekaterim bi se zdelo dobro, če bi imeli na voljo prostor, kjer bi se stari ljudje, ki so brez avtomobila ali sorodnikov, ki bi jim omogočali prevoze, dogovarjali za skupne prevoze. Večina je predlagala, da bi bilo zaželeno, če bi bilo več prostovoljcev. Podali so tudi mnenje o aktivnostih prostovoljcev. Omenili so, da bi prostovoljci obiskovali posameznike, ki so sami in potrebujejo pomoč. Prostovoljci bi odšli s starimi ljudmi tudi na kak sprehod ali v trgovino. Nekateri menijo, da bi prostovoljci lahko spremljali stare ljudi do zdravnikov in bili na voljo za pogovor. Določeni pa so izrazili željo po obstoju prostovoljne organizacije mladih ljudi, ki bi sodelovala s starejšimi ljudmi. Po njihovem mnenju bi mladi ljudje lahko obiskovali stare ljudi in se z njimi družili. Veliko jih je podalo tudi predloge glede informiranja. Omenili so, da bi bilo potrebno več pisanja o dogajanju in aktivnostih, ki so na voljo in da se obvestila o dogodkih delijo tudi po domovih starih ljudi. Nekateri so izrazili tudi željo po informacijskem centru v Dravljah. (*»V Dravljah bi lahko imeli za stare ljudi tudi kakšen info center«* 21_19a), (*»kjer bi jih usmerjali do pomoči«* 21_19b). Večina jih meni, da morajo aktivnosti četrtne skupnosti Dravlje temeljiti

v smeri izboljševanja življenja starih ljudi. Nekateri pravijo, da je potrebno iti v skupnost, med ljudi. V skupnosti se vidijo potrebe po pomoči. Stare ljudi je potrebno vprašati po njihovih željah in potrebah. Na podlagi tega se lahko ljudi usmeri do pomoči oziroma se jim nudi pomoč.

Nekateri so povzeli aktivnosti društva upokojencev. Posamezniki so povedali, da društvo odgovarja na potrebe starih ljudi in da jih tudi usmerja do želene pomoči. Ker pa je za vstop v društvo obvezna članarina, so nekateri predlagali, da bi posamezniki, ki bi se želeli včlaniti, prispevali po lastnih zmožnostih.

Glede storitve pomoč na domu so določeni predlagali več pomoči na domu, ker je finančno dostopnejša, kot pa na primer bivanje v domu za stare ljudi. Nekateri so omenili še bolj konkretne predloge. Predlagali so, da se zaposleni bolj posvetijo starim ljudem in so pri njih dlje časa. Nekateri pa so predlagali nižjo ceno storitev. (*»Pa ne samo, da zaposleni pridejo do starih ljudi le za kakšno uro na dan, ampak naj pridejo vsaj za dve do tri ure, da se jim lahko v polni meri posvetijo«* 10_11b). (*»Ne bi bilo slabo, če bi bile tudi cene storitev nižje«* 10_11c; *»si marsikdo ne more privoščiti te pomoči, kljub temu, da bi jo še kako potreboval«* 10_11d).

Nekateri so se osredotočili še na izkušnje z domom za stare ljudi, ki je v Dravljah, in podali nekaj predlogov. Povedali so, da se jim zdi dom predrag in da si zaradi prenizke pokojnine ne morejo privoščiti bivanja v domu za stare ljudi. Nekateri so izpostavili, da je socialna služba v domu namenjena samo stanovalcem doma. Posamezniki so predlagali, da je dom za stare ljudi še bolj odprt za skupnost in omenili, da bi bilo dobro, če bi bil dom večji. Nekateri so pa mnenja, naj stare ljudi spodbujajo v smeri, da so čim dlje časa aktivni.

Določeni so omenili še center za socialno delo in predlagali, naj zaposleni več komunicirajo s starimi ljudmi.

Nekateri pa so se osredotočili na predloge, ki se tičejo Mestne občine Ljubljana. Glede na to, da je v Šiški že socialna služba, so določeni predlagali, da bi še v Dravljah vzpostavili socialno službo. Socialna služba v Dravljah bi bila usmerjena v skupnost. Posamezniki so izrazili tudi željo po obstoju socialnega servisa v Dravljah. (*»Pa lahko bi obstajal kakšen socialni servis«* 21_17a; *»da se starim ljudem lažje pomaga«* 21_17b; *»da bi bili tudi zaposleni bolj dostopni do tistih, ki bi prišli do njih in potrebovali določeno pomoč«* 21_17c).

Nekateri so izrazili tudi predlog glede finančne podpore s strani države. Država naj službam, ki nudijo pomoč starim ljudem, nameni večjo finančno podporo.

4.9 Želje in vizija starih ljudi glede prihodnosti

Osebna pričakovanja posameznikov so bila različna. Nekateri želijo imeti mir in ustaljen način življenja. Veliko jih je reklo, da želijo ostati v domačem okolju in da si bivanja v domu za stare ljudi sploh ne predstavljajo. (*»Z močem si namreč želiva ostati doma«* 10_38). (*»Če pa ne bo druge možnosti, bova šla pa v dom«* 10_39). Drugi so izrazili željo po več pozornosti in ljubezni s strani svojcev. Nekateri pa si preprosto želijo uživati v življenju in da bi imeli višje pokojnine. Dosti pa jih o prihodnosti še ne razmišlja in ne delajo načrtov za vnaprej.

Posamezniki so izrazili tudi svoja pričakovanja do institucij. Pomembno se jim zdi informiranje o pomoči starim ljudem in dostopnost pomoči za stare ljudi. Nekateri so celo izrazili željo po obstoju registra ljudi, ki bi potrebovali pomoč. Obenem so še dodali, da se jim zdi pomembno, da ne bo v ospredju samo zdravstvena oskrba. Posamezniki vidijo pomembnost v prostovoljstvu, in sicer, da bi prostovoljci hodili na obisk k ljudem, ki bi potrebovali pomoč.

Določeni posamezniki želijo biti aktivni tudi v tretjem življenjskem obdobju. Pomembna se jim zdijo doživetja, potovanja in sprememba okolja. Nekateri pa so izpostavili svoje stališče do nudenja pomoči sočloveku. (*»Dokler bom zmogel, bom še vedno pomagal, če bo kdorkoli kaj potreboval«* 16_27).

Večini veliko pomeni njihovo zdravstveno stanje. Izpostavili so pomembnost zdravja. Nekateri so si želeli čim hitrejšo okrevanje in predvsem neodvisnost od pomoči drugih.

Posamezniki so se osredotočili še na medgeneracijsko sožitje. Pravijo, da je sodelovanje med mladimi in starimi ljudmi pomembno in naj mladi bolj spoštujejo stare ljudi. Izraženo je bilo tudi mnenje, da naj imajo mlajše generacije več potrpljenja s starimi ljudmi.

Nekateri pa so izrazili željo po odpravi arhitektonskih ovir v četrti skupnosti Dravljice. Zagovarjajo stališča, da je premalo pločnikov, preozke ceste in da ni prostora, da se pešci varno umaknejo prometu. Izpostavili pa so predvsem, da je problem v pomanjkanju financ za odpravo tovrstnih ovir, ki seveda pestijo tudi stare ljudi.

Posamezniki so dejali, da je na področju dela s starejšimi ljudmi že dovolj narejenega. Nekateri izmed njih pa so dodali, da je dobro poskrbljeno za aktivne stare ljudi. Pravijo, da je potrebno imeti vizijo, kako še aktivnim starostnikom pomagati, da v prihodnosti ostanejo aktivni. Izpostavljeno je bilo tudi mnenje o domovih za stare ljudi. Nekateri so povedali, da je vzdušje v domu za stare ljudi dobro in da je osebje prijazno ter potrpežljivo. Posamezniki pa so dodali še nekaj predlogov v zvezi s finančno dostopnostjo (*»Da bi bili domovi za stare ljudi cenejši«* 17_34a; *»da bi lahko šel v dom vsak, ki bi si želel«* 17_34b). Pomembno se jim je zdelo, da onemogli posameznik lahko čim prej pride v najbližji dom za stare ljudi. Nekateri posamezniki so slišali in povedali, da v tujini med stanovalci domov za stare ljudi obstaja praksa menjave bivanja za določeno obdobje. Menijo, da pri nas v Sloveniji med stanovalci domov za stare ljudi menjava bivanja za določeno obdobje še ni tako razvita. Bi se pa nekateri izmed njih, če bi živeli v domu za stare ljudi, odločili za takšno možnost in za določen čas bivali v kakšnem drugem domu za stare ljudi.

Omenjeni sta bila tudi dobra organiziranost Zavoda za oskrbo na domu in pomoč s strani patronažne službe. Sogovorniki so omenili, da bi moralo biti na razpolago več ljudi, ki bi pomagali starim ljudem. Posamezniki so izrazili potrebo po več pomoči na domu in zmerni ceni storitev tovrstne pomoči. Nekateri si želijo tudi cenejših aktivnosti, ki so namenjene starim ljudem. Predlagali so, da bi tudi MOL lahko prispevala kaj denarja za animatorje. Posamezniki so izrazili željo, da bi bilo več oglaševanja društev o prostočasnih aktivnostih za starejše tudi po domovih.

5 RAZPRAVA

Potrebe starih ljudi v četrtni skupnosti Dravljje sem raziskovala na podlagi njihovih osebnih izkušenj, želja in tudi skozi njihovo mnenje o delovanju četrtne skupnosti Dravljje v smeri odgovarjanja na izražene potrebe starih ljudi.

Rezultati moje raziskave so pokazali, da stari ljudje zadovoljujejo svoje potrebe v okviru skupnostnih in institucionalnih oblik pomoči. Mali v svojem delu Dolgotrajna oskrba v Mestni občini Ljubljana (2013a: 24) meni, da lahko posameznik pomoč, ki jo prejme s strani institucije, dobi tudi v krogu domačih.

Gašparovič (2007: 20) navaja aktivnosti, pri katerih star človek lahko potrebuje pomoč. Izpostavila je predvsem gospodinjska opravila, organiziranje prevozov, vzdrževanje socialnih stikov, urejanje bančnih ter pravnih zadev in tako dalje.

Glede gospodinjskih opravil so se tudi v moji raziskavi pokazale potrebe po pomoči pri čiščenju stanovanja, nakupih in kuhanju. Posamezniki so izpostavili, da jim veliko pomeni priprava domače hrane, zato je po mojem mnenju potrebno imeti v mislih, da pri storitvah, kot so socialni servisi in pomoč na domu, zaposleni upoštevajo želje posameznikov in jim skušajo pripraviti priljubljene jedi. Mislim, da se lahko na ta način še bolj približajo staremu človeku in mu obudijo prijetne spomine na preteklost. Vse bolj aktualni pa so tudi razvozi kosil na domove.

Veliko potreb je bilo izraženih glede mobilnosti (prevoz do zdravnika, trgovine ali frizerja) in komuniciranja, druženja, nege, finančne podpore in pomoči pri gospodinjskih opravilih.

Na podlagi raziskave lahko ugotovimo, da četrtna skupnost Dravljje ustrezno odgovarja na določene potrebe starih ljudi. Nekateri sklopi potreb pa niso ustrezno zadovoljeni.

Potrebne bi bilo več informiranja o aktivnostih, ki so na voljo. Obvestila o tovrstnih dejavnostih bi morali deliti tudi po domovih starih ljudi. Ko sem posameznike spraševala o aktivnosti četrtne skupnosti Dravljje, se je pokazalo, da bi morale še bolj temeljiti v smeri izboljševanja življenja starih ljudi. Predvsem na podlagi osebnega stika s starimi ljudmi lahko izvemo o njihovih potrebah in jih potem usmerimo do pomoči oziroma jim pomagamo. Izražene so bile tudi potrebe po informacijskem centru v Dravljah in vzpostavitvi socialnega servisa, ki bi bil usmerjen v skupnost.

V rezultatih je razvidno, da se posamezniki zavzemajo za odpravo arhitektonskih ovir v četrtni skupnosti Dravlje. Povedali so, da je premalo pločnikov, preozke ceste in zato ni prostora, da se pešci varno izognejo prometu. Izpostavljen je bil tudi otežen dostop do draveljske pošte. Preveč je prometno in po mnenju nekaterih tudi gibalno ovirani ljudje iz doma za stare ljudi težko dostopajo do pošte. Kot večina mojih sogovornikov menim, da je pri tem ključni problem v pomanjkanju financ za odpravo tovrstnih ovir, ki starim ljudem otežujejo življenje.

Finančna varnost je zelo pomemben vidik za kakovostno življenje starega človeka. Potreba po finančni pomoči je na podlagi rezultatov sovpadala s prenizkimi pokojninami. Veliko jih je omenilo potrebo po plačilu pomoči na domu in možnost omogočanja finančne podpore ljudem, da bi lahko onemoglim svojcem omogočili ustrezno pomoč na domu. Ker je v splošnem prevladovalo mnenje, da so drage tudi institucije, so nekateri izpostavili še potrebo po finančni podpori pri plačilu doma za stare ljudi.

Ugotovila sem, da med starimi ljudmi prevladuje potreba po druženju. Odprli so se številni vidiki, ki se navezovali na aktivnosti, pogovor, potrebo po bližnji osebi in na odnos mlajše generacije do starih ljudi. Ramovš (2003: 105) je mnenja, da v kolikor mlajša generacija izkušnje starega človeka jemlje resno, to lahko pomembno pripomore k temu, da stari ljudje svoje življenje doživljajo kot nekaj vrednega.

Če to primerjam z rezultati svoje raziskave, lahko potrdim, da je starim ljudem pomembno spoštovanje in pristen odnos s strani mlajše generacije. Izpostavljena je bila tudi potreba po prostovoljcih in želja po obstoju prostovoljske organizacije mladih ljudi, ki bi v okviru četrtne skupnosti Dravlje sodelovala s starimi ljudmi. Že iz vidika prostovoljstva veliko posameznikov vidi pomembnost medsebojnega sodelovanja generacij.

Dejavniki, ki vplivajo na odločitev za formalno ali neformalno pomoč, so bili sledeči. Prevladovali so zdravstveni razlogi in socialni razlogi. Med zdravstvenimi razlogi so navajali bolezen, raznorazna okrevanja po poškodbah in onemoglost. Socialni razlogi, ki so botrovali odločitvi, pa so bili osamljenost, odsotnost svojcev, vdovstvo in tako dalje. Tekom raziskave se je pokazalo, da že sama starost lahko predstavlja razlog, ki odločno prispeva k temu, da se posameznik odloči za prejemanje bodisi formalne bodisi neformalne pomoči. Razlogi so bili podobni tako pri odločitvah glede formalne kot neformalne pomoči.

Iz rezultatov je razvidno, da se stari ljudje odločajo za pomoč zaradi prepleta zdravstvenih, socialnih razlogov in starosti. Kar se tiče osebnih izkušenj s formalno in neformalno pomočjo, pa so bile le-te različne in so konkretno opredeljene v rezultatih. Izpostavila bi le nekaj ključnih izkušenj posameznikov. Glede izkušenj s formalno pomočjo jih je veliko govorilo o pozitivnih in negativnih izkušnjah z domom za stare ljudi. Veliko jih je povzemalo izkušnje svojcev in prijateljev, ki so bili z bivanjem v domu zadovoljni. Na splošno pa je prevladovalo mnenje, da je nezadovoljstvo stanovalcev pogojeno s premajhnim številom zaposlenih, preveliko birokracijo in obremenjenostjo zaposlenih. Krajan Dravelj pa so izpostavili predvsem problem sprejema v dom za stare ljudi. Kljub temu, da so domačini, so navajali, da je na prosto mesto potrebno čakati najmanj eno leto. Želijo si sprememb v tej smeri in sicer, da bi imeli prednost pri sprejemu.

Mali (2008: 102) piše, da mora socialni delavec, ki je zaposlen v domu za stare ljudi, izhajati iz potreb stanovalcev, biti povezan z njihovimi svojci in obenem upoštevati normativ in zahteve ustanove.

Tudi rezultati moje raziskave nakazujejo, da posamezniki cenijo prijaznost in spoštljiv odnos strokovnjakov. Pomembno se jim zdi, da si vzamejo čas za njih in prisluhnejo njihovim željam.

Med starimi ljudmi prevladuje želja ostati čim dlje časa v svojem domačem okolju in jim je neformalna pomoč s strani svojcev ter formalna skupnostna oblika pomoči, kot je na primer pomoč na domu, dosti bližje in prijetnejša kot institucionalna. Medsebojno usklajevanje je po mnenju večine ena pomembnejših stvari, ki se navezuje na pomoč svojcev. O pravilni razporeditvi obveznosti in usklajevanju pišejo tudi Fink in soavtorice (2004: 15). Ker skrb za onemoglega svojca sovpada s številnimi obveznostimi, sta zelo pomembna organizacija dela in razporeditev nalog. Avtorice priporočajo, da se posamezniki, ki negujejo, po potrebi povežejo še z osebami ali ustanovami, ki imajo na tem področju izkušnje.

Rezultati so pokazali, da tisti, ki so imeli s svojci dobre odnose in vzpostavljen dialog, niso imeli nobenih težav in so jim svojci z veseljem pomagali. Nekateri pa svojcev niso želeli obremenjevati in so se po pomoč obrnili na sosede. Izkazalo se je, da dobri odnosi med sosedi pogojujejo večjo možnost pomoči, saj jih je veliko dejalo, da so sosedje pripravljeni pomagati in staremu človeku tovrstna podpora veliko pomeni.

Nadaljujem z oblikami pomoči, ki so starim ljudem na voljo v četrtni skupnosti Dravljje in z njihovo seznanjenostjo s tovrstno mrežo pomoči. Na podlagi rezultatov bom povzela še prevladujoče mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah ter v domačem okolju. Nato bom izpostavila še vizijo in želje starih ljudi, ki so se pokazale tekom raziskave.

Mali (2008: 5) meni, da ni več bistveno spraševanje o številu programov pomoči, o vrstah različnih oblik varstva in kakšna je usposobljenost kadra. Poudarek je predvsem na tem, kakšen vpliv imajo stari ljudje na reševanje težav, s katerimi se soočajo in kako potem to pogojuje njihovo kakovost življenja. Ljudje morajo imeti na voljo pravico, da sami izbirajo, česar pa v institucionalnih oblikah pomoči ne morejo zagotoviti v celoti.

Stari ljudje so dobro seznanjeni s službami za pomoč starim ljudem, ki so na voljo v četrtni skupnosti Dravljje. Posamezniki so omenjali dom za stare ljudi, center za socialno delo, Dnevni center aktivnosti za starejše in Dnevno varstvo, ki je dislocirana enota doma za stare ljudi. Večina pa je imela izkušnje tudi s patronažno službo. Še vedno so prvi viri pomoči, na katere se stari ljudje obrnejo, kar svojci in osebni zdravnik, ki jih poveže s patronažno službo. Ostale podrobnejše izkušnje so podane v rezultatih.

Predvsem na podlagi mnenja posameznikov, ki že imajo osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem, bi lahko oblikovali predloge v smeri izboljšave storitev, ki pomembno vplivajo na kakovost tretjega življenjskega obdobja. Velja izpostaviti, da sem se pogovarjala tudi z nekaterimi, ki pomagajo onemoglim svojcem, da bi videla, kje se jih lahko podpre. Posamezniki, ki so pomagali svojcem, so večinoma sodelovali s patronažno službo in se povezali tudi s službami za pomoč na domu. Izražali so želje po tem, da bi bile cene storitev nižje in da bi si zaposleni vzeli za posameznike več časa.

Flaker in soavtorji (2008: 33) menijo, da so posamezniki, ki živijo doma, zadovoljni. Tudi v primerih, če kdaj nastopijo kakšni konflikti in ni vse idilično, je zadovoljstvo kljub vsemu pogojeno z občutkom sigurnosti in ustrezne podpore, ki so je deležni.

Rezultati moje raziskave so pokazali, da so posamezniki večinoma zadovoljni s pomočjo v domačem okolju. Ti isti posamezniki so navajali tudi dobre medsebojne družinske odnose. Nekateri so mnenja, da dobri družinski odnosi podaljšujejo življenje starega človeka. V primerih, ko svojci niso zmogli več pomagati onemoglemu družinskemu članu, so se

povezali s službami za pomoč na domu, da je lahko posameznik, ki je potreboval pomoč, ostal v domačem okolju. Nekateri so poiskali pomoč tretje osebe, da bi lahko ostali v domačem okolju. Kar se tiče morebitnih načinov iskanja pomoči, kot so internet, televizija, telefon, časopisi ter revije, je večina sogovornikov opazila in poiskala ustrezne oglase v revijah, kot je na primer Sladkorna. Nekateri so si torej preko oglasov sami poiskali osebe, ki so jim nudile frizerske in pedikerske storitve. Večinoma so bili s prejetimi storitvami zadovoljni, vsekakor pa je pomemben dejavnik to, da so bili izvajalci storitev vestni in korektni pri izdajanju računov.

Po mnenju nekaterih pomoč onemoglemu družinskemu članu ni lahka. Kot možne ovire pri pomoči v domačem okolju so navajali demenco, starost in na nek način tudi karakter ljudi, ki se s starostjo spreminja. Občasni prepiri, vsakodnevna nega, nenehna skrb so nekatere posameznike izčrpavali. Tudi Gašparovič (2007: 15-16) piše o tem, da lahko pride do nesoglasij med najbližjimi. Otroci se dostikrat s svojimi starši ne strinjajo, ker na primer starši zagovarjajo stališča, da ne potrebujejo pomoči, otroci pa vidijo, da je pomoč dejansko potrebna. Avtorica tudi meni, da v kolikor ustaljen način življenja ne ogroža bodisi staršev samih bodisi okolice, je za svojce najbolje, da njihov način življenja sprejmejo. Kljub vsemu pa sta ključnega pomena dialog in zaupanje. V kolikor pa so lahko kakšne posledice, je zaželeno, da se svojci povežejo z zdravnikom, socialno delavko ali kakšno drugo strokovno osebo.

Posamezniki so navajali, da velikokrat stari ljudje bolj zaupajo in verjamejo tretji osebi, kot pa svojim domačim. Veliko dajo na mnenje zdravnikov in cenijo, da imajo le-ti do njih spoštljiv odnos in jih jemljejo resno. Izpostavila bi še to, da do določeni sogovorniki omenili, koliko jim pomeni potrpežljivost s strani strokovnjakov in primeren pristop. Omenjali so predvsem to, da so si vzeli čas za pogovor, jim kakšno stvar večkrat pojasnili in da jih niso samo na hitro odslovili s predpisanimi zdravili. Menim, da si je vedno potrebno vzeti čas za pogovor in da naj v zdravstvu ne temelji vse zgolj na medikaciji. Posameznik velikokrat potrebuje nasproti sebe nekoga, ki ga je pripravljen poslušati in da morebitno nadaljnje zdravljenje izhaja predvsem iz izraženih potreb in želja starega človeka.

Mali (2008: 9) meni, da je življenje sodobnega človeka prepleteno z institucijami že od njegove rane mladosti. Začetek rojstva je vezan na porodnišnico, del mladosti preživljamo v

šolskih institucijah, svoje nadaljnje življenje preživljamo v institucijah, kjer se zaposlimo, starost pa je v večini primerov povezana z bolnišnicami in domovi za stare ljudi.

Zato se mi je zdelo pomembno raziskati, kakšno mnenje imajo stari ljudje o institucijah, ki sovpadajo s storitvami in pomočjo starim ljudem. Rezultati so pokazali, da je njihovo mnenje temeljijo predvsem na povzemanju izkušenj prijateljev in svojcev. Veliko jih je imelo v domu za stare ljudi starše in prijatelje. Pozitivne izkušnje so povezovali z usposobljenostjo zaposlenih in zadovoljstvom z domskimi storitvami. Veliko pa jih je govorilo tudi o negativnih izkušnjah. Njihovi svojci in prijatelji so bivanje v domu za stare primerjali z bolnico, izražali domotožje in nezadovoljstvo z zaposlenimi. Nezadovoljstvo z zaposlenimi so izražali predvsem v zvezi s pomanjkanjem časa in številom zaposlenih, ki je po mnenju nekaterih premajhno. Nezadovoljstvo so velikokrat izražali tisti posamezniki, ki so bili že prej nezadovoljni z lastnim življenjem. Prav tako je bilo nezadovoljstvo povezano z nepokretnostjo posameznika. Problem pa je predstavljalo še izpolnjevanje normativa zaposlenih, ki je bil po njihovem mnenju prenizek glede na izražene potrebe.

Rezultati so tudi pokazali, da je starim ljudem, ki imajo nizke pokojnine, bivanje v domu za stare ljudi lahko s finančnega vidika praktično nedostopno. To je najbrž eden od razlogov, da imajo stari ljudje raje pomoč v domačem okolju in sicer s strani svojcev. Po drugi strani pa je razvidno, da si stari ljudje želijo cenovno dostopnejše storitve pomoči na domu. Po mojem mnenju bi jim to zagotovo olajšalo možnost bivanja v domačem okolju.

Četrtna skupnost Dravljje v glavnem ustrezno odgovarja na potrebe starih ljudi. Tekom raziskave pa so se odprla tudi področja, kjer bi bile potrebne določene spremembe glede delovanja četrtna skupnosti Dravljje.

Kljub temu, da vprašanje o željah in viziji starih ljudi glede prihodnosti ni bilo v sklopu mojih ključnih raziskovalnih vprašanj, so številne izkušnje posameznikov in njihovo mnenje omogočile širši vpogled na potrebe starih ljudi z vidika socialnega dela s starimi ljudmi. Posamezniki so spregovorili o svojih pričakovanjih, tako osebnih kot tudi do služb na področju dela s starimi ljudmi.

Razpravo zaključujem s kritičnim ovrednotenjem uporabljene metodologije. S tem, ko sem opravljala intervjuje s starimi ljudmi na terenu in se tako osredotočila na posameznike v skupnosti, ki potrebujejo različne oblike pomoči, sem na podlagi njihovega mnenja, opažanj

in izkušenj prišla do veljavnih podatkov. Teorija, ki sovпада s tem, da stari ljudje želijo ostati čim dlje časa doma, se je v praksi potrdila, ker so si želeli takšne skupnostne oblike pomoči, ki bi jim to tudi omogočala. Med izraženimi oblikami pomoči so prevladovali pomoč na domu, sodelovanje z Zavodom za oskrbo na domu in želja po socialnem servisu. Na institucije, kot je na primer dom za stare ljudi, bi se obrnili samo v primeru popolne onemoglosti in odsotnosti svojcev. Tekom raziskave bi se sicer lahko obrnila tudi na strokovnjake, da bi dobila še njihov vidik o potrebah po socialnih storitvah in pomoči starim ljudem. Strokovnjaki bi mi lahko podali informacije o tem, kaj nudijo in morebitne statistične podatke. Tovrstne podatke lahko posamezniki najdejo na spletnih straneh institucij. Za to možnost se tudi nisem odločila, ker sem želela izhajati iz potreb starih ljudi in njihovih svojcev, ki so imeli in imajo izkušnje s službami za pomoč starim ljudem. Posamezniki so mi tako sami povedali o svojih izkušnjah glede prejete pomoči s strani strokovnjakov in institucij. Ne nazadnje pa so podali tudi predloge za izboljšave, ki so obenem temelj na katerem se gradijo možnosti za kakovostno življenje starih ljudi in njihove ožje socialne mreže. Flaker in soavtorji (2008: 29) zagovarjajo stališče, da je potrebno izhajati tudi iz ovir, ki ljudem preprečujejo organizacijo kakovostnega življenja v skupnosti. Ko so posamezniki opisovali svoje izkušnje s službami za pomoč starim ljudem in opažanja v domačem kraju, lahko rečem, da sem z uporabljenimi metodologijo tekom raziskave odprla tudi ta vidik. Izpostavili so moteče dejavnike in kaj jih pri doseganju, da zadostijo svojim potrebam ovira. Zelo veliko oviro starim ljudem večinoma predstavljajo nizke pokojnine.

6 SKLEPI

Ugotovitve raziskave lahko strnem v naslednje sklepe:

Sklepi, ki se nanašajo na potrebe po pomoči.

- Na odločitev starih ljudi za pomoč drugih ljudi ali ustanov večinoma vplivajo zdravstveno stanje, osamljenost, odsotnost svojcev, vdovstvo in starost posameznika, ki potrebuje pomoč.
- Trenutne potrebe stari ljudje zadovoljujejo v različnih oblikah pomoči. Skupnostne oblike pomoči temeljijo na neformalni in formalni pomoči. Pri institucionalnih oblikah pomoči pa je poudarek na formalni pomoči.
- V okviru neformalne skupnostne pomoči posameznikom pomagajo svojci.
- V okviru formalne skupnostne pomoči posameznikom pomagajo patronažna služba in fizioterapevti.
- Izražene potrebe so povezane z mobilnostjo in komuniciranjem, gospodinjskimi opravili, potrebami po dodatni pomoči, nego, druženjem in potrebo po finančni pomoči.
 - V zvezi z mobilnostjo in komuniciranjem stari ljudje večinoma potrebujejo pomoč s prevozi do zdravnikov, trgovin in izvajalcev frizerskih storitev.
 - Glede gospodinjskih opravil potrebujejo pomoč pri aktivnostih, ki jih sami več ne zmorejo. Sem spadajo pospravljanje stanovanja, kuhanje, delo na vrtu, urejanje okolice, sprehajanje hišnih ljubljencev in podobno.
 - Nego večinoma potrebujejo ljudje z zdravstvenimi težavami, kot je na primer demenca. Posamezniki so omenjali, da negujejo starše in partnerje. Pomagali so jim pri osebni higieni, oblačenju in hranjenju.
 - Prevladujoča potreba po druženju je povezana z aktivnostmi, pogovorom, potrebo po bližnji osebi in z odnosom, ki ga ima mlajša generacija do starih ljudi.
 - Izpostavljena je bila potreba po finančni pomoči. Posameznikom problem predstavljajo prenizke pokojnine, zaradi česar težko zadovoljujejo svoje potrebe, ki so vezane na finance. Potrebovali bi pomoč pri plačilu pomoči na domu in plačilu doma za stare ljudi.

Sklepi, ki se nanašajo na formalne in neformalne vire pomoči.

- Neformalni vir pomoči starim ljudem predstavljajo svojci, prijatelji, znanci in sosedi.
- Formalni vir pomoči v zdravstvu so posameznikom predstavljali osebni zdravniki, medicinske sestre, specialisti in patronažna služba.
- Formalni vir pomoči v socialnem varstvu so posameznikom predstavljali center za socialno delo, dom za stare ljudi, Zavod za oskrbo na domu, Dnevni center aktivnosti za starejše in Rdeči križ.
- Določeni so kot vir pomoči navajali medije: televizijo, časopise, revije, telefon in internet.
- Službe, s katerimi so krajani Dravlj večinoma dobro seznanjeni, se delijo na socialno varstvo in zdravstvo.
 - Navedene službe iz področja socialnega varstva so center za socialno delo, Zavod za oskrbo na domu in dom za stare ljudi, Dnevno varstvo, Dnevni center aktivnosti za starejše, Karitas, Gerontološko društvo Slovenije, Spominčica, društvo upokojencev, zasebni zavod Pristan in Rdeči križ.
 - Večinoma je bila s področja zdravstva navedena patronažna služba. Posamezniki so omenili tudi osebne zdravnike.

Sklepi o izkušnjah starih ljudi s prejeto pomočjo.

- Izkušnje starih ljudi s prejeto pomočjo so povezane z domom za stare ljudi, Zavodom za oskrbo na domu, patronažno službo, društvom upokojencev, četrtno skupnostjo Dravlje, službami za pomoč na domu, Rdečim križem, osebnimi izkušnjami posameznikov, ki jim pomagajo družina, sosedi, osebni zdravniki, Zavod Pristan in center za socialno delo.
 - Pozitivne izkušnje z domovi za stare ljudi so posamezniki povezovali s povzemanjem zadovoljstva svojcev in prijateljev, ki bivajo v domu in izkušnjami, da so v domovih za stare ljudi zelo prijazne socialne delavke. Negativne izkušnje z domovi za stare ljudi so posamezniki povezovali z dolgo čakalno dobo sprejema v dom za stare ljudi in da možnost sprejema v dom za stare ljudi pogojuje to, da imaš veze in poznanstva. Nekateri so negativne izkušnje opisali s tem, da domačini nimajo prednosti pri sprejemu v dom za stare

ljudi. Veliko pa jih je kot problem izpostavilo birokracijo, premalo število in obremenjenost zaposlenih v domovih za stare ljudi.

- Večina posameznikov je imela dobre izkušnje z Zavodom za oskrbo na domu. Zaposlene so točne, korektne, delovne in prijazne. Negativne izkušnje pa so sovpadale s pomanjkanjem finančnih sredstev posameznikov. Nekateri so kot problem izpostavili izpolnjevanje normativa zaposlenih.
- Glede patronažne službe je prevladovalo mnenje, da so zaposlene prijazne, odgovorne in dobro organizirane.
- Posamezniki, ki so navajali izkušnje z osebnimi zdravniki, so povedali, da so se izkazali za prijazne in dostopne.
- Večina je imela dobre izkušnje s službami za pomoč na domu. Tovrstne storitve so vezane na posameznikovo domače okolje, kar lahko pogojuje posameznikovo osebno počutje in zadovoljstvo.
- Dobre izkušnje so imeli tudi z zasebnim Zavodom Pristan. Navajali so delovnost, zanesljivost in točnost oskrbovalk.
- Izkušnje s četrtno skupnostjo Dravlje in društvom upokojencev so posamezniki večinoma pozitivno vrednotili. Udeleževali so se izletov, delavnic in drugih prireditev.
- Nekateri so sodelovali z organizacijo Rdeči križ in povedali, da so kot prostovoljci pomagali drugim in pridobili pozitivne izkušnje.
- Posamezniki, ki so se obrnili na centre za socialno delo, so večinoma imeli pozitivne izkušnje in dejali, da so tam dobili vse potrebne informacije.
- Veliko jih je omenjalo pozitivne izkušnje glede neformalne pomoči svojcev, prijateljev in sosedov. Pomoč v domačem okolju temelji predvsem na dialogu in medsebojnem usklajevanju svojcev. V splošnem pa so ljudje še vedno pripravljeni pomagati in je velik poudarek na medsebojni pomoči.
- Pomoč svojcev v domačem okolju je po mnenju starih ljudi zelo dobrodošla. Za dobre družinske odnose se je potrebno celo življenje truditi, ker je pomoč odvisna tudi od tega, kako se starši in otroci med seboj razumejo.
- Stari ljudje po izkušnjah sodeč najraje vidijo, da jim pomagajo svojci. Če svojci ne morejo pomagati, se le-ti večinoma obrnejo na službe za pomoč na domu, sosede ali prijatelje s podobnimi izkušnjami, ki negujejo onemogle svojce.

- Negativne izkušnje so sovpadale z zdravstvenim stanjem in starostjo posameznika. Demenca in visoka starost sta nekaterim predstavljali oviro, kar se tiče pomoči. Po mnenju nekaterih starost vpliva na spremembo posameznikovega značaja. Omenjeno je bilo, da imajo stari ljudje pomoč svojcev za samoumevno in da ne upoštevajo njihovega mnenja, v kolikor svojce na primer skrbi za njihovo varnost ali kaj podobnega.
- Na splošno prevladuje mnenje, da je pomoč staremu človeku v njegovem domačem okolju dosti bližja in prijetnejša od nudenja pomoči s strani institucij ali bivanja v domovih za stare ljudi.

Ključni sklepi na podlagi mnenja posameznikov o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah in domačem okolju.

- Pozitivno mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah sovпада z usposobljenostjo in težnjo zaposlenih k zadovoljstvu uporabnikov, spoštljivim odnosom osebnega zdravnika in dejstvu, da si določeni strokovnjaki vzamejo čas za pogovor s starim človekom. Negativno mnenje pa se navezuje na birokracijo, pomanjkanje časa zaposlenih, neosebni odnos zaposlenih in predrago domsko oskrbo.
- Pozitivno mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju so posamezniki izražali tudi z izkušnjami, ko so si sami poiskali pomoč glede pedikerskih in frizerskih storitev in bili s pomočjo zelo zadovoljni. Povedali so, da so bile izvajalke vestne, prijazne in korektne pri izstavljanju računov. Negativna izkušnja je bila samo ta, da vidijo problem v tem, ker sami niso več zmožni opravljati teh aktivnosti in potrebujejo pomoč.

7 PREDLOGI

Na podlagi izraženih potreb in želja starih ljudi, ki živijo v četrtni skupnosti Dravlje, lahko predlagamo, da v četrtni skupnosti Dravlje v bližnji prihodnosti vzpostavijo socialni servis. Nekateri sogovorniki so omenili, da bi se jim zdelo dobro, če bi v Dravljah imeli možnost socialnega servisa. Tak servis bi zagotavljal pomoč v gospodinjstvu, nego in druženje. Pomoč v gospodinjstvu bi lahko vsebovala nakupe v trgovinah, pomoč pri številnih hišnih opravilih in pomoč pri urejanju okolice. Negovanje posameznika pa bi temeljilo predvsem na pomoči pri osebni higieni, oblačenju in hranjenju. Glede druženja bi lahko skrbeli za širjenje posameznikove socialne mreže in njegovo vpetost v okolico. Zamišljam si, da storitve socialnega servisa ne bi bile statične in strogo omejene. Prilagojene bi bile željam in individualnim potrebam vsakega posameznika, ki bi potreboval tovrstno podporo. S starimi ljudmi in njihovimi svojci bi naredili podrobne načrte glede izvajanja pomoči. Tako bi razbremenili svojce, starega človeka pa podprli pri stvareh, ki jih sam ne zmore več opravljati.

Svoje magistrsko delo jemljem kot eno izmed možnosti uresničitve vizije, ki jo imam glede moje bodoče zaposlitve. Delo bi sovpadalo s koordinacijo storitev socialnega servisa, ki bi bil lociran v četrtni skupnosti Dravlje. Na podlagi izraženih potreb menim, da si posamezniki želijo pomoči v skupnosti in podpore, da lahko nemoteno bivajo v svojem domačem okolju.

Rezultate raziskave je potrebno predstaviti četrtni skupnosti Dravlje. To bi lahko naredili s prireditvijo okrogle mize ali udeležbo na sestanku seje četrtne skupnosti Dravlje. Na predstavitev bi povabili vse sodelujoče pri raziskavi.

Izpostavila bi še predloge starih ljudi, ki se navezujejo na nekatere službe za pomoč starim ljudem, četrtno skupnost Dravlje in Mestno občino Ljubljana.

Glede društva upokojencev in obvezne članarine so posamezniki predlagali, da tisti, ki se želijo včlaniti, prispevajo po lastnih zmožnostih.

V zvezi s storitvijo pomoči na domu so izrazili predloge, da bi morale biti tovrstne pomoči več, da bi bila le-ta bolj finančno dostopna in da naj oskrbovalci namenijo starim ljudem več časa, kot pa ga zahteva že vnaprej določen normativ.

Glede doma za stare ljudi so posamezniki predlagali, naj bo še bolj odprt za skupnost in da bi bil večji. Socialni delavci iz domov za stare ljudi bi morali biti še bolj na razpolago tistim starim ljudem, ki (še) niso stanovalci doma. Cena domske oskrbe bi lahko bila po mnenju nekaterih posameznikov ugodnejša, saj so tudi pokojnine nizke. Pomemben predlog pa je bil ta, da bi bili krajanji četrtne skupnosti Dravljane na prednosti listi, ko oddajo prošnjo za sprejem v dom za stare ljudi. Pomembno se jim zdi, da lahko tisti, ki nujno potrebuje domsko oskrbo, čim prej pride v dom za stare ljudi.

V zvezi s centrom za socialno delo so predlagali samo to, naj zaposleni več komunicirajo s starimi ljudmi, se pravi, da je v ospredju več terenskega dela, saj se potrebe starih ljudi dejansko vidijo predvsem v skupnosti.

Posamezniki so predlagali, naj imajo službe za pomoč starim ljudem pred seboj vizijo, kako pomagati tudi aktivnim starim ljudem. Izpostavili so pomembnost informiranja in dostopnosti pomoči za stare ljudi. Določeni so predlagali tudi možnost, da bi obstajal register ljudi, ki potrebujejo pomoč. Tu vidijo predvsem možnost pomoči in podpore s strani prostovoljcev, ker se jim zdi zelo pomembno, da ne prevladuje zgolj zdravstvena oskrba. Stari ljudje po mnenju posameznikov potrebujejo pomoč tudi na socialni oziroma bolj osebni ravni. Veliko starih ljudi je osamljenih in si zato želijo ob sebi nekoga, da se z njim pogovarjajo in družijo.

Glede četrtne skupnosti Dravljane so posamezniki izpostavili sledeče predloge. Dejavnosti četrtne skupnosti Dravljane bi morale sovpadati s potrebami in željami posameznikov in sicer v smeri, da se življenje starih ljudi izboljša. Želijo da v prostorih četrtne skupnosti Dravljane prirejajo potopisna predavanja in literarne večere. Izpostavljen je bil tudi predlog, da bi imeli stari ljudje, ki so brez prevoznih sredstev in jim svojci ne pomagajo v zvezi s tem, na voljo prostor, kjer bi se lahko dogovorili za morebitne skupne prevoze. Želijo si tudi več prostovoljcev, ki bi pomagali starim ljudem. Želijo si, da bi bili med prostovoljci tudi mladi ljudje. Predlagali so še, da bi se v moralo več pisati o dogodkih in aktivnostih v okviru četrtne skupnosti Dravljane in obvestila deliti tudi po domovih starih ljudi. Nekateri pa so predlagali, da bi v Dravljah naredili informacijski center, ki bi bil namenjen predvsem starim ljudem.

Nekateri pa so s predlogi naslovili Mestno občino Ljubljana. Kljub temu da je v Šiški že lociran center za socialno delo, so nekateri predlagali, da bi lahko tudi v Dravljah imeli manjšo socialno službo, ki bi bila še bolj usmerjena v skupnost. V povezavi s tem so izrazili

željo po obstoju socialnega servisa ali pa kakšne informacijske točke, kjer bi stare ljudi usmerjali, jim svetovali in podobno. Posamezniki si želijo več finančne pomoči in so predlagali, da bi država lahko namenila več finančnih sredstev službam, ki pomagajo starim ljudem in ne nazadnje tudi posameznikom, da bi si kljub nizkim pokojninami lahko privoščili socialnovarstvene storitve, ki jih glede na svoje potrebe in zdravstveno stanje tudi potrebujejo. Določeni so predlagali, da naj se odpravijo arhitektonske ovire v četrti skupnosti Dravlje. Izpostavili so pomanjkanje pločnikov ter preozke ceste in nenehen promet v okolici draveljske pošte, zaradi česar nekateri stari ljudje težje dostopajo do storitev. Vsekakor se ljudje zavedajo problema, ki se tiče pomanjkanja financ za odpravo ovir, ampak kljub vsemu upajo na spremembe.

8 UPORABLJENA LITERATURA

8.1 Knjižni viri

1. Accetto, B. (1968), *Staranje, starost in starostno varstvo*. Ljubljana: Republiški odbor Rdečega križa.
2. Bryden, C. (2005), *Dancing with Dementia: My story of living positively with dementia*. London, Philadelphia: Jessica Kingsley.
3. Cibic, D. (2006), Nov pristop pri zdravstveno socialni obravnavi pacienta v življenjskem okolju. V: Cibic, D., Drenik, I., Kožuh-Novak, M., Ostrman, A., Pavliha, M., Žiberna, A. (ur.), *Starejši za starejše: za boljše zdravje in višjo kakovost življenja doma*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije: Zveza društev upokojencev Slovenije: 33-37.
4. Cvahte, B. (2011), Zagovorništvo za starejše osebe – želja, potreba ali nuja? V: Tratnik-Volasko, M. (ur.), *Zagovorništvo starejših*. Ljubljana: Državni svet Republike Slovenije: 43-49.
5. Čaćinovič Vogrinčič, G. (2000), Družina in star človek, *Socialno delo* 39, 4/5: 287-292.
6. Čaćinovič Vogrinčič, G. (2008), *Socialno delo z družino*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
7. Dragoš, S., Leskošek, V., Petrovič Erlah, P., Škerjanc, J., Humljan Urh, Š., Žnidarec Demšar, S. (2005), *Krepitev moči*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
8. Drenik, I. (2006), Pristopi k starejšim. V: Cibic, D., Drenik, I., Kožuh-Novak, M., Ostrman, A., Pavliha, M., Žiberna, A. (ur.), *Starejši za starejše: za boljše zdravje in višjo kakovost življenja doma*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije: Zveza društev upokojencev Slovenije: 38-50.
9. Filipovič Hrast, M., Hlebec, V., Knežević Hočevan, D., Černič Istenič, M., Kavčič, M., Jelenc-Krašovec, S., Kump, S., Mali, J. (2014), *Oskrba starejših v skupnosti: dejavnosti, akterji in predstave*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

10. Fink, A., Mohar, P., Sečnik, A. (2004), *Domača nega*. Celje: Mohorjeva družba
11. Flaker, V. (2003), *Oris metod socialnega dela: uvod v katalog nalog centrov za socialno delo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo. Skupnost Centrov za socialno delo Slovenije.
12. Flaker, V., Mali, J., Kodele, T., Grebenc, V., Škerjanc, J., Urek, M. (2008), *Dolgotrajna oskrba: očrt potreb in odgovorov nanje*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
13. Flaker, V., Nagode, M., Rafaelič, A., Udovič, N. (2011), *Nastajanje dolgotrajne oskrbe: ljudje in procesu – eksperiment in sistem*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
14. Flaker, V. @ Boj za (2012), *Direktno socialno delo*. Ljubljana: * / cf.
15. Gašparovič, M. (2007), *Priročnik za družinske negovalce*. Grosuplje: Dom starejših občanov.
16. Hlebec, V., Filipovič Hrast, M., Kump, S., Jelenc-Krašovec, S., Pahor, M., Domajnko, B. (2012), *Medgeneracijska solidarnost v Sloveniji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
17. Hojnik-Zupanc, I. (1999), *Samostojnost starega človeka v družbeno-prostorskem kontekstu*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
18. Hvalič Touzery, S. (2006), Vloga družinskih članov pri oskrbi starih ljudi. *Socialno delo* 45, 1/2: 29-33.
19. Imperl, F. (2012), *Kakovost oskrbe starejših: izziv za prihodnost*. Logatec: Firis Imperl & Co. Senior projekt.
20. Leskošek, V., Hrzenjak, M. (2002), *Spremenjene vloge nevladnih organizacij*. Ljubljana: Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije.
21. Mali, J. (2008), *Od hiralnic do domov za stare ljudi*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

22. Mali, J. (2011), Uvajanje zagovorništva starejših oseb. V: Tratnik-Volasko, M. (ur.), *Zagovorništvo starejših*. Ljubljana: Državni svet Republike Slovenije: 15-27
23. Mali, J. (2012), Socialno delo s starimi ljudmi in nova socialna zakonodaja. *Časopis za kritiko znanosti* 39, 250: 128-137.
24. Mali, J. (2013a), *Dolgotrajna oskrba v Mestni občini Ljubljana*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
25. Mali, J. (2013b), Socialno delo s starimi ljudmi kot specializacija stroke, *Socialno delo* 52, 1: 57-67.
26. Mesec, B. (1997), *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2. (skripta)*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
27. Milošević-Arnold, V. (2000), Profesionalne vloge socialnih delavcev pri delu s starimi ljudmi, *Socialno delo* 39, 4/5: 253-262.
28. Milošević-Arnold, V., Poštrak, M. (2003), *Uvod v socialno delo*. Ljubljana: Študentska založba.
29. Milošević-Arnold, V., Humljan Urh, Š., Grebenc, V., Kladnik, T., Križanič, M., Neuvirt Bokan, S. (2009), *Terensko delo: institucionalni, javni in zasebni prostori socialnega dela*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
30. Nagode, M. (2009), Organizirana pomoč za stare ljudi, ki živijo na domu: pomoč na domu in varovanje na daljavo. V: Hlebec, V. (ur.), *Starejši ljudje v družbi sprememb*. Maribor: Aristej: 125-138.
31. Pavliha, M. (2006), Varstvo človekovih pravic starejših-Marginalizacija in diskriminacija starejših. V: Cibic, D., Drenik, I., Kožuh-Novak, M., Ostrman, A., Pavliha, M., Žiberna, A. (ur.), *Starejši za starejše: za boljše zdravje in višjo kakovost življenja doma*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije: Zveza društev upokojencev Slovenije: 56-66.
32. Pečjak, V. (2007), *Psihologija staranja*. Bled: samozaložba.

33. Perko, L. (2007), Oskrba oseb z demenco na domu. V: Mali, J., Milošević Arnold, V. (ur.), *Demenca – izziv za socialno delo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo: 157-166.
34. Požarnik, H. (1981), *Umetnost staranja: leta, predsodki in dejstva*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
35. Ramovš, J. (2003), *Kakovostna starost: socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka in Slovenska akademija znanosti in umetnosti
36. Ramovš, J., Kladnik, T., Knific, B. (1992), *Skupine starih za samopomoč: metodični priročnik*. Ljubljana: Inštitut za socialno medicino in socialno varstvo.

8.2 Internetni viri

37. Center za socialno delo Ljubljana – Šiška, Področje dela s starejšimi.
Dostopno na:
<http://www.csd-lj-siska.si/dejavnosti/starejsi.asp>
(Datum dostopa: 31. 3. 2015)
38. Inštitut Antona Trstenjaka, Kakovostna starost, Potrebe v starosti.
Dostopno na:
<http://www.inst-antonatrstenjaka.si/tisk/kakovostna-starost/clanek.html?ID=983>
(Datum dostopa: 31. 3. 2015)
39. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Izhodišča za pripravo Zakona o dolgotrajni oskrbi.
Dostopno na:
http://www.mddsz.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/1966/7227/
(Datum dostopa: 31. 3. 2015)
40. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Pomoč družini.
Dostopno na:
http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/socialnovarstvene_storitve/pomoc_druzini/
(Datum dostopa: 6. 3. 2016)

41. Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020.

Dostopno na:

<http://www.uradni-list.si/1/content?id=113130#!/Resolucija-o-nacionalnem-programu-socialnega-varstva-za-obdobje-2013-2020-%28ReNPSV13-20%29>

(Datum dostopa: 31. 3. 2015)

42. Zakon o socialnovarstvenih prejemkih (Ur. l. RS 61/2010)

Dostopno na:

<https://www.uradni-list.si/1/content?id=99232>

(Datum dostopa: 31. 3. 2015)

43. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Ur. l. RS 62/2010)

Dostopno na:

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201062&stevilka=3387>

(Datum dostopa: 31. 3. 2015)

9 PRILOGE

9.1 Smernice za intervju

Demografski podatki

1. Spol
2. Starost
3. Izobrazba

Potrebe po pomoči starim ljudem

4. Kakšno pomoč morebiti potrebujete?
5. Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?
6. Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?
7. Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

Oblike pomoči starim ljudem

8. Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?
9. Kdo vas je informiral o njih?
10. Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?
11. Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)
12. Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)
13. Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)
14. Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)
15. Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?
16. Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?
17. Kaj bi si še želeli?

9.2 Intervjuji z označenimi izjavami za kodiranje

INTERVJU (1.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska/ (1)

Starost

/78 let/ (2)

Izobrazba

/Srednja šola/ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Za enkrat potrebujem pomoč pri izvajanju dnevnih aktivnosti/ (4a) /s strani moje hčerke/. (4b) /V povezavi z mojim zdravstvenim stanjem in fizičnem napredovanju po poškodbi/ (5a) /pa imam zagotovljeno pomoč s strani patronažne službe,/ (5b) /osebne zdravnice,/ (5c) /kirurga travmatologa/ (5d) /in fizioterapevtke./ (5e)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Kar nekaj ljudi poznam, ki jim dnevno iz doma pripeljejo kosilo./ (6) /Nekateri potrebujejo tudi prevoze do zdravnika,/ (7) /frizerja,/ (8) /trgovin/ (9) /in pomoč pri aktivnostih, ki jih sami ne zmorejo več./ (10a) /Tu mislim urejanje okolice/ (10b) /in pospravljanje njihovega doma./ (10c) /Nekaj jih še poznam, ki živijo popolnoma sami/ (11a) /in si želijo družbo,/ (11b) /da kdo z njimi poklepetata o tem,/ (11c) /kaj se po Dravljah dogaja,/ (11d) /koga več ni med njimi in podobno./ (11e)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Največkrat dobimo informacije od svojcev/ (12) /in prijateljev/ (13) /ter znancev, ki so ustrezne pomoči že deležni./ (14) /Potem pa je tu še zdravstveno osebje, kot so osebni zdravniki,/ (15a) /medicinske sestre/ (15b) /in številni specialisti./ (15c) /Sama sem se obrnila tudi na Center za socialno delo/ (16a) /in na Dom starejših občanov./ (16b)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Naša krajevna skupnost je zelo dobro organizirana,/ (17a) /saj imamo občani reden dostop do društva upokojencev,/ (17b) /katerega sem tudi sama članica,/ (17c) /Zelo se trudijo, da poskušajo odgovarjati na potrebe/ (18a) /in usmerjati kam naj se obrnemo po potrebno pomoč./ (18b) /Mogoče bi potrebovali več prostovoljcev,/ (19a) /ki bi bili pripravljeni hoditi do posameznikov, ki živijo sami/ (19b) /in potrebujejo pomoč./ (19c) /Prostovoljci bi šli lahko z njimi na kakšen sprehod,/ (20a) /jih pospremili do trgovine,/ (20b) /zdravnika/ (20c) /in jim bili na voljo tudi za pogovore, da bi razblinili morebitno vsakdanjo monotonost./ (20d)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Zavod za oskrbo na domu,/ (21) /Dom starejših občanov,/ (22) /dnevno varstvo,/ (23) /Dnevni centri aktivnosti za starejše,/ (24) /Gerontološko društvo Slovenije,/ (25) /Spominčica/ (26) /in Karitas./ (27)

Kdo vas je informiral o njih?

/Sosedje/ (28a) / prijatelji, ki že potrebujejo njihovo pomoč,/ (28b) /nekaterne informacije pa sem dobila tudi na Centru za socialno delo Šiška/ (28c) /in v društvu upokojencev Dravlje./ (28d)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Oddala sem prošnjo za sprejem v dom./ (29) /Problem je v dolgi čakalni dobi./ (30) /Povedano mi je bilo, da še vsaj nekaj let ne bom sprejeta,/ (31a) /saj jih je pred mano še veliko, ki so vložili prošnje in še vedno čakajo./ (31b) /Bila sem zelo razočarana nad odgovorom,/ (32a) /ker sem rojena Draveljčanka in gledam iz svoje hiše direktno na dom,/ (32b) /vrata pa so mi zaprta./ (32c) /Svetovali so mi, da lahko oddam prošnje še v druge domove po Sloveniji,/ (33a) /kot je Prekmurje,/ (33b) /Bela Krajina in še bi lahko naštevala./ (33c) /Pomembno se mi zdi izpostaviti to, da bi bilo zelo zaželeno, če bi krajani imeli prednost pri sprejemu v dom./ (34)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Pomoč potrebujem pri okrevanju po nastali poškodbi/ (35) /in sicer zlomu kolka ter stegnenice./ (36)
/Sama sem že vrsto let vdova,/ (37) /hči pa ima svojo družino/ (38) /in seveda še številne obveznosti poleg službe./ (39) /Na podlagi tega sem se odločila, da oddam prošnjo za sprejem v dom,/ (40a) /saj imam tam tudi že nekaj prijateljev iz mladosti./ (40b)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Na hči,/ (41) /osebno zdravnico/ (42) /in ZOD./ (43) /Vem, da bo postopek sprejema v dom dolgotrajen,/ (44) /vendar sva se s hčerko dogovorili, da si med okrevanjem poiščem še občasno pomoč./ (45a) /K meni domov pride dvakrat tedensko oskrbovalka iz ZOD-a/ (45b) /in enkrat tedensko patronažna sestra./ (45c)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč)?

/Pomagajo mi hči/ (46) /in zdravstveno osebje./ (47)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti)?

/Oskrbovalke iz ZOD-a so zelo prijazne,/ (48a) /delovne/ (48b) /in korektne./ (48c) /V teh dveh urah, ko so pri meni, mi marsikaj postorijo/ (49a) /in so mi tudi prijetna družba ob pitju kave./ (49b) /Veliko mi pomenijo tudi dobri družinski odnosi/ (50) /in nesebična pomoč hčerke in njene družine./ (51) /Kot pomanjkljivost bi pa vseeno izpostavila finančni zalogaj,/ (52) /ker je oskrba plačljiva/ (53a) /in si ne more vsakdo, ki ima nizko pokojnino, to privoščiti./ (53b) /Sama si za enkrat še lahko,/ (54) /zavedam pa se, da prihranki oziroma pokojnina ob takih dodatnih stroških kar kopni./ (55)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Ker sama za enkrat še nimam izkušenj,/ (56) /lahko povzamem samo pričevanja ljudi, ki jih poznam in so v domu./ (57) /Pravijo, da so zadovoljni,/ (58) /vendar pa jim vseeno manjka domače okolje iz katerega so prišli./ (59)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/V reviji Sladkorna sem zasledila oglas, da pridejo na dom tudi izvajalci pedikure in frizerskih storitev./ (60) /Ker sama tega ne zmorem narediti,/ (61) /sem si organizirala ti dve pomoči/ (62) /in

sem zelo zadovoljna, tako s pedikerko kot s frizerko./ (63) /Obe izstavita račun./ (64a) /sta vestni./ (64b) /prijazni, kar mi veliko pomeni./ (64c)

Kaj bi si še želeli?

/V dani situaciji mi popolnoma nič več ne manjka./ (65) /Želim pa si, da bi čim prej okrevala / (66) /in bila manj odvisna od oskrbe soljudi./ (67)

INTERVJU (2.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/82 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Mož potrebuje pomoč pri negi/ (4a) in preoblačenju./ (4b) /jaz pa zaenkrat še ne potrebujem pomoči./ (5)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Veliko ljudi, ki so živeli v Dravljah, je že pomrlo/ (6) /ali pa so v domovih./ (7) /V Dravljah bi potrebovali več pločnikov./ (8) /Pri pošti je velikokrat tako prometno, da se ne moreš nikamor umakniti./ (9) /Iz tukajšnjega doma pridejo na pošto tudi starejši, ki so na vozičkih in še dobro, da se do zdaj ni zgodila že kakšna nesreča./ (10)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Na CSD./ (11)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Mislim, da je v Dravljah dobro poskrbljeno glede potreb starih ljudi./ (12) /Športna društva omogočajo telovadbo pred krajevno skupnostjo./ (13) /ustrezno pomoč pa zagotavljajo tudi socialne delavke iz CSD./ (14)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Patronažno službo./ (15) /CSD./ (16) /ZOD/ (17) /in Center dnevnih aktivnosti za starejše./ (18) /Ko sem bila v domu starejših na sestanku./ (19) /so mi za moža priporočili dnevno varstvo./ (20) /V Dravljah imamo v bližini lekarno./ (21) /dostop do zdravnikov v ZD Šiška./ (22) /možen pa je tudi obisk zdravnika, ki je v domu starejših./ (23) /Ta zdravnik pride lahko tudi k ljudem na dom./ (24) /V domu pa izvajajo še fizioterapijo za zunanje obiskovalce./ (25)

Kdo vas je informiral o njih?

/Dom starejših občanov./ (26)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Dobre izkušnje imam z Zavodom za oskrbo na domu./ (27a) /Oskrbovalke se držijo dogovorov in vedno pridejo, ko jih potrebujemo./ (27b)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Bolezen./ (28) /starost./ (29) /Mož je star 88 let./ (30a) /onemogel/ (30b) /in zadnje čase je bil veliko v bolnici./ (30c)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Na osebno zdravnico/ (31) /in na patronažno sestro./ (32)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Sin/ (33) /in hčerka./ (34) /Hčerka pride vsako jutro in zvečer./ (35a) /Očetu redno meri sladkor/ (35b) /in pritisk./ (35c) /Velikokrat mi prinese tudi kaj iz trgovine./ (35d) /Sin pa večinoma pomaga pri zunanjih opravilih./ (36)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Pomoč sina/ (37) /in hčerke mi veliko pomeni./ (38) /Pa tudi osebna zdravnica/ (39) /in patronažna sestra sta zelo dostopni in prijazni./ (40)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Nimam izkušenj s tem./ (41) /Sem pa za naju z možem oddala vlogo za sprejem v dom./ (42) /To ni prav, da jih od drugod vzamejo v dom./ (43a) /So na primer iz Dolenjske in imajo tu v Ljubljani kakšne svojce in jih otroci sem spravijo./ (43b) /za domačine pa ni prostora./ (43c) /Morali bi malo bolj gledati na domačine./ (43d) /Če imaš vlogo notri, je za čakati vsaj dve leti./ (44) /Tu je dom dosti poceni./ (45a) /kar je pa privat, je pa veliko dražje/ (45b) /in je zato tu takšen naval./ (45c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Pomoč svojcev je dostopnejša./ (46a) /vse je veliko lažje/ (46b) /in bolj prijazno./ (46c)

Kaj bi si še želeli?

/Vsekakor bi bilo potrebno ponekod urediti pločnike./ (47a) /Cesta je ozka, avtomobili se srečujejo./ (47b) /star človek se pa ne more kar tako umakniti./ (47c) /To se je že dolgo govorilo, da se bo uredilo./ (48) /ampak vedno je problem v pomanjkanju denarja./ (49)

INTERVJU (3.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/67 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Jaz zaenkrat, dokler sem zdrava, ne potrebujem nič./ (4) /Za svoje življenje trenutno ne potrebujem nobene pomoči./ (5) /Obrnila pa sem se na ZOD/ (6) /in še na patronažno službo./ (7) /ker je moja mama bolj slabega zdravja in pridejo, ko jih potrebujemo./ (8)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Predvsem to, da niso popolnoma osamljeni/ (9a) /in da imajo ves čas občutek, da je nekdo z njimi./ (9b) /Dobro je tudi to, da imajo možnost, da se jih pospremi do zdravnika/ (10a) /in da jim kdo pripelje stvari na dom, če sami niso več tega sposobni./ (10b) /Pomembno je tudi to, da se s starimi ljudmi veliko pogovarjaš/ (11a) /in družiš./ (11b) /Veliko vlogo imajo pri tem najozžji družinski člani./ (11c) /Prepričana sem, da si stari ljudje najbolj želijo pogovora./ (11d)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/V domu starejših občanov,/ (12) /pri svojem osebnem zdravniku,/ (13) /lahko se obrnejo tudi na ZOD./ (14) /Lahko si poiščejo številne informacije še v časopisih/ (15) /in revijah./ (16)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/V Dravljah je po mojem mnenju kar dobro poskrbljeno za starejše ljudi./ (17) /Lahko se udeležujejo pri aktivnostih, ki jih omogoča krajevna skupnost./ (18a) /Tam prirejajo razne izlete,/ (18b) /delavnice/ (18c) /in športne aktivnosti./ (18d)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/ZOD,/ (19) /dnevno varstvo,/ (20) /dom starejših občanov/ (21) /in patronažno službo./ (22)

Kdo vas je informiral o njih?

/Informirala me je patronažna služba v zdravstvenem domu./ (23)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Zelo dobre,/ (24) /ker so dobro organizirani./ (25) /Glede patronažne službe je vse na nivoju, ker se da z njimi lepo dogovoriti glede prihoda zaposlenih k nam na dom./ (26)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Moja mama ne zmore več v polni meri skrbeti sama zase. V moji odsotnosti je nujno potrebovala pomoč druge osebe, zato sem se tudi obrnila na oskrbovalke iz ZOD-a./ (27)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej sem odšla do osebne zdravnice/ (28) /in potem me je napotila na patronažno službo./ (29)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Domači se med seboj dogovorimo o tem, kaj bo kdo postoril za mamó./ (30) /Zdaj pa dejansko še sama največ skrbim zanjo./ (31a) /ker sem upokojena/ (31b) /in imam tudi več časa./ (31c)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Velikokrat starejši ljudje poskusijo kakšno stvar narediti po svoje, kljub temu, da nimajo prav, oziroma, da je sami ne zmorejo./ (32) /Mama se je na primer pripravljena tudi skregati z nami./ (33) /Pri strokovni pomoči pa do tega ne pride, ker so starejši bolj poslušni in ubogljivi./ (34) /Domačnost pa mislim, da kar malo izkoriščajo./ (35) /Lažje je reči hčerki, da nima prav./ (36a) a/li pa je celo tiho in naredi vse po svoje./ (36b) /Dostikrat kar sama spleza po lestvi./ (37a) /hodi po stopnicah z različni predmeti v rokah in se potem ne more normalno prijeti za ograjo./ (37b) /Problem je, ker lahko pade in se poškoduje./ (38) /Ravno zaradi vsega tega, pride v domačem okolju do konfliktov./ (39)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Zelo dobro mnenje imam o tem./ (40) /Te institucije so vse bolj usposobljene./ (41) /Zaposleni se trudijo, da bi bilo delo čim bolj uspešno/ (42a) /in stremijo k zadovoljstvu tako uporabnikov, kot tudi zaposlenih./ (42b) /Nivo usposobljenosti kadra se stopnjuje na boljše./ (43)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Mislim, da glede nudenja pomoči v domačem okolju ni nobenega problema./ (44a) /dokler je star človek sposoben sam razmišljati, se pravi, da ni prisotna prehuda demenca./ (44b)

Kaj bi si še želeli?

/To je težko reči, ker ljudje smo si karakternó zelo različni./ (45) /Eni želijo še veliko doživeti./ (46a) /potovati/ (46b) /in spreminjati okolje./ (46c) /Imaš pa ljudi, ki jim zadostuje, da so samo doma/ (47a) /in imajo svoj mir./ (47b) /Taki so bili ti ljudje verjetno že takrat, ko so bili mlajši in jim ta način življenja popolnoma ustreza./ (48) /Glede pomoči starejšim, se mi pa zdi pomembno, da mladi čim bolj sodelujejo s starimi ljudmi./ (49) /Potrpljenje mora biti na obeh straneh, predvsem na mlajši strani./ (50) /V medijih sem zasledila, da obstaja v tujini takšna praksa, da se stanovalci domov med seboj dogovorijo, za določen čas zamenjajo okolje in bivajo v drugem domu./ (51) /Slišala sem, da se to dogaja tudi v Sloveniji./ (52a) /ampak ne v tolikšni razsežnosti./ (52b) /Bi bila pa to zame prav zanimiva izkušnja in bi se zagotovo v prihodnosti odločila za kaj takega./ (53)

INTERVJU (4.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/88 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat še ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Ljudje potrebujejo koga, da jih pospremi k zdravniku,/ (5) /v trgovino,/ (6) /ali da gre z njimi na kakšen sprehod./ (7) /Zagotovo so potrebe starih ljudi tudi kakšna pomoč pri čiščenju stanovanja,/ (8) /nekateri rabijo pomoč pri osebni higieni,/ (9) /drugim vozijo kosila na domove in podobno./ (10) /Pomembna je tudi družba, da se stari ljudje lahko s kom pogovarjajo./ (11)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Na CSD./ (12)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Dobro bi bilo, če bi obstajala še kakšna služba, ki bi starim ljudem nudila vse potrebne informacije, kot nekakšen informacijski center./ (13)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/ZOD/ (14) /in CSD./ (15)

Kdo vas je informiral o njih?

/Preko časopisov/ (16) /in letakov sem izvedela za to./ (17)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam izkušenj./ (18)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Osamljenost./ (19) /Svojci so zaposleni in enostavno nimajo časa, tako da je star človek sam./ (20)

/Sigurno pa je dejevanik lahko tudi slabo zdravstveno stanje posameznika./ (21)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Na ZOD./ (22)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ljudem, ki potrebujejo pomoč, večinoma pomaga patronažna služba./ (23)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Kakor jaz vem, patronažno službo kar pohvalijo./ (24)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Težko rečem, ker nimam osebnih izkušenj./ (25) /Verjetno je tako kot v kakšni bolnici./ (26)

/Nekateri imajo z zaposlenimi dobre izkušnje./ (27a) /nekateri pa slabe./ (27b) /Veliko jih dela brez posebnega občutka, samo da pač opravljajo svoje delo./ (28a) /pacienti so pa obravnavani kot številke./ (28b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Pomoč v domačem okolju je sigurno prednost./ (29) /Star človek se težko loči od svojega doma./ (30) /V kolikor pa je star človek čisto nepokreten, je pa samo še vprašanje časa, kdaj bo šel v dom./ (31)

Kaj bi si še želeli?

/Da bi bila pomoč starim ljudem še bolj dostopnejša/ (32) /in mislim, da bi morali malo več reklamirati to pomoč./ (33) /Zdi se mi, da se star človek težko odloči za prejemanje kakršnekoli pomoči/ (34a) /in ga je včasih potrebno spodbujati ter usmeriti./ (34b)

INTERVJU (5.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/79 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat še ne./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Ljudje rabijo pogovor, da se malo pomenijo./ (5)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Če bivajo v domu za stare, sigurno dobijo tam vse informacije./ (6) /Tisti, ki znajo uporabljati računalnik, dobijo informacije tudi na internetu./ (7) /Pa preko telefona lahko izvejo, kar jih zanima./ (8) /in od sosedov tudi./ (9)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/V Dravljah imamo dom starejših./ (10) /krajevno skupnost tudi, samo ne vem koliko dobijo tam kaj informacij./ (11) /Iz krajevne skupnosti bi lahko ljudje hodili do osamljenih starih ljudi, v smislu prostovoljstva/ (12a) /in bi se z njimi pogovarjali./ (12b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Dom starejših občanov./ (13) /Center dnevnih aktivnosti za starejše/ (14) /in društvo upokojencev./ (15)

Kdo vas je informiral o njih?

/Preko oglasov sem izvedel./ (16)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam izkušenj./ (17)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Absolutno to, če star človek živi sam./ (18) /in če je nepokreten./ (19) /Najbrž se potem odločijo tudi za odhod v dom./ (20) /Marsikdo misli, da je dom starejših zadnja postaja pred Žalami, ampak ni tako./ (21) /Znanka je šla v dom, pa ga je pohvalila in povedala, da je tam sigurno boljše, kot pa da je človek čisto sam doma./ (22)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej se bi obrnil na otroke./ (23)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Če si v dobrih odnosih s sosedi, se lahko obrneš na njih./ (24) /Nekateri dobijo pomoč iz zdravstvenega doma, se pravi pride k njim patronažna služba./ (25)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/To pa res ne vem./ (26a) /Se ne pogovarjamo o tem./ (26b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Veliko je ljudi, ki so potrebni pomoči in zdravstveno osebje ne more biti nenehno pri njih./ (27) /Dobro je, če bi zaposlili več kadra na tem področju./ (28)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Če so dobri medsebojni odnosi je tudi dobra pomoč./ (29) /Če je pa pri hiši nesoglasje, pa se lahko stari ljudje počutijo zapostavljene./ (30) /Za časa življenja je potrebno delati na tem, da se ne znajdemo na njihovem mestu in se trudimo za kakovostne družinske odnose./ (31)

Kaj bi si še želeli?

/Nič posebnega./ (32) /Še nisem v tej fazi, da bi razmišljal o tem./ (33)

INTERVJU (6.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/74 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Trenutno še vedno sama lahko vse naredim in zmorem./ (4) /ampak se pa bližam tistim letom, ko bom nekoč potrebovala pomoč./ (5)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Star človek rabi lepo besedo./ (6) /spoštovanje./ (7) /Potrebuje tudi primeren pristop s strani otroka ali mladega človeka./ (8a) /ker ga to pomirja./ (8b) /mu da voljo, da lahko tudi sam še kaj naredi, kar mogoče brez takega pristopa ne bi./ (8c) /Na ta način se lahko podaljša ta del staranja./ (8d)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/CSD je prvi, na katerega se lahko obrneš./ (9) /in potem še na svojce, da ti pomagajo in te usmerjajo, če je potrebno./ (10) /V starosti lahko bolj poslušáš nekoga drugega, kot pa bližnjega./ (11) /Bolj si ubogljiv do drugega, kot pa do tistega, ki ti pomaga in vse naredi zate./ (12) /Mogoče je tu prisotna samoumevnost, da svojci vse naredijo zate./ (13) /Kakšnega strokovnjaka pa zagotovo več upoštevaš./ (14)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Menim, da krajevna skupnost premalo naredi za krajane./ (15) /So nekako bolj zaprti in ne gredo med ljudi./ (16) /Potrebno je iti med ljudi./ (17a) /se z njimi pogovoriti/ (17b) /in jih vprašati kakšne so njihove potrebe in želje./ (17c) /Na ta način se vidi, kje je treba pomagati./ (17d)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Patronažna služba,/ (18) /krajevna skupnost,/ (19) /ZOD,/ (20) /CSD/ (21) /in društvo upokojencev./ (22)

Kdo vas je informiral o njih?

/Pogovarjala sem se s kakšno znanko,/ (23) /dobila informacije tudi iz časopisov/ (24) /ali preko kakšnih letakov./ (25)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Moj mož je včlanjen v društvo upokojencev./ (26) /Enkrat je bil prijavljen, da bi šel na izlet,/ (27a) /ampak je zbolel in sem šla jaz namesto njega./ (27b) /Ni mi bilo preveč všeč, saj se nisem počutila dobro v družbi tistih ljudi./ (27c) /Sem raje z domačimi in se skupaj odpravimo na kak izlet./ (27d) /Krajevna skupnost je enkrat organizirala predavanje nekega ruskega zdravnika, ki zdravi z rokami in se mi je zdelo zelo zanimivo./ (28) /Velikokrat pa je tudi organizirana telovadba za starejše, ki poteka pred vhodom krajevnne skupnosti./ (29) /Jaz grem pa vsak dan na sprehod, sem v stiku z naravo in mi je to dosti bolj pri srcu./ (30) K sosedi hodijo oskrbovalke iz ZOD-a./ (31a) /Nudijo ji pomoč pri osebni higieni,/ (31b) /ji kaj pospravijo,/ (31c) /skratka so ji v veliko pomoč./ (31d)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Ko so onemogli./ (32) /Mislim, da se starostniki težko odločijo za pomoč./ (33) /Nekateri sploh ne želijo pomoči./ (34) /zavračajo odhod v dom in podobno./ (35)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej bi se pomenila z domačimi,/ (36a) /da bi oni poiskali tisto, kar bi bilo zame najboljše/ (36b) /in sprejemljivo za celo družino./ (36c) /Zagotovo bi jih upoštevala in poslušala, ker vem, da mi lahko oni pomagajo in naredijo za mene nekaj dobrega./ (37)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ljudem v prvi vrsti pomagajo svojci./ (38a) /Oni se odločajo koga poiskati,/ (38b) /kaj nuditi in čemu dati prednost./ (38c) /Moji sosedi pa nudijo pomoč tudi oskrbovalke iz ZOD-a./ (39)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Oskrbovalke iz ZOD-a dobro delajo./ (40a) /Soseda je zelo zadovoljna./ (40b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Jaz bi rekla, da so v redu./ (41) /V domu sem imela teto in je bila z domskimi storitvami zadovoljna./ (42) /Tisti ljudje, ki so bili celo življenje nezadovoljni, se pa še zdaj nad vsem pritožujejo. / (43a) /Niso zadovoljni z domsko oskrbo./ (43b) /hrana je slaba in še kaj bi se našlo./ (43c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Jaz sem za to, da si doma med seboj pomagamo./ (44) /Pomembni so pa medsebojni odnosi./ (45a) /Tisti, ki rabi pomoč in tisti, ki nudi pomoč, morata imeti lep odnos en do drugega./ (45b) /Povedati si je treba stvari./ (46)

Kaj bi si še želeli?

/Mislim, da je že dovolj narejenega na tem področju./ (47a) /sploh glede domske oskrbe/ (47b) /in oskrbe na domu./ (47c) /Pri ZOD-u mi je zelo všeč to, da se oskrbovalke menjavajo, da ne prihaja vedno ena in ista./ (48a) /To je zelo dobro organizirano./ (48b) /Večji problem je sama starost./ (49a) /ki vpliva na spreminjanje značaja posameznika./ (49b) /Tudi jaz bi si želela biti čim dlje časa doma./ (50a) /ampak, da bi pa izkoriščala svoje otroke, to pa nikakor./ (50b) /Ko ne bom več zmogla skrbeti sama zase, se bodo morali moji odločiti, da naredijo to, kar bo zame najboljše./ (51)

INTERVJU (7.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/76 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Trenutno ne./ (4a) /Z mozem si drug drugemu pomagava./ (4b)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Potrebe po druženju/ (5) /in sprehajanju./ (6) /Radi imajo, če pridejo na obisk njihovi otroci z vnuki./ (7) /Pomembno je, da niso osamljeni./ (8)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Informacije se dobijo iz časopisov./ (9) /preko televizije/ (10) /in pri sosedih/ (11) /ter prijateljih./ (12)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Premalo je obveščanja./ (13) /Morali bi več pisati o dogajanju in aktivnostih, ki jih krajevna skupnost nudi./ (14) /Obvestila o dogodkih bi morali deliti po domovih starih ljudi./ (15a) /večinoma pa jih izobesijo le pred vhod krajevnne skupnosti./ (15b) /Všeč bi mi bila tudi kakšna potopisna predavanja./ (16a) /pesniški večeri in take stvari./ (16b) /Tega je premalo./ (16c) /Pri društvih mi ni všeč to, da se moraš nujno včlaniti./ (17a) /Vsakdo naj prispeva samo toliko, kot lahko./ (17b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/ZOD./ (18) /patronažno službo/ (19) /in dom starejših občanov./ (20)

Kdo vas je informiral o njih?

/Osebni zdravnik/ (21) /in pa iz dnevnega časopisja sem dosti prebrala o teh službah./ (22)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj./ (23) /Nekatere moje prijateljice so že v domovih/ (24a) /in pravijo, da se imajo zelo v redu./ (24b) /Je pa res, da nekateri domovi so zelo dobri./ (25a) /nekateri pa niso./ (25b) /Zaposleni so v domovih zelo obremenjeni./ (26a) /ker je premalo kadra./ (26b) /Potem so pa stanovalci nezadovoljni./ (26c)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Starost./ (27) /osamljenost/ (28) /in bolezen./ (29)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej na hčerko./ (30) /sina./ (31) /vnukinje/ (32) /in na osebnega zdravnika./ (33)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Nama z možem veliko pomagajo domači./ (34) /Kadar potrebujeva prevoz, naju zapelje sin./ (35) /Prijatelji nama prav tako priskočijo na pomoč./ (36) /Tudi drugim pomagajo svojci./ (37) /Tisti, ki jih pa nimajo, prosijo pa sosede ali prijatelje./ (38)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Imam zelo dobre izkušnje./ (39) /Vnukinja me vedno vpraša, kdaj bi potrebovala njeno pomoč./ (40a)
/in me sproti obvešča o tem, kdaj ima tudi ona čas, ker še hodi na faks./ (40b) /Vedno se potem med
seboj uskladimo tako, da je za vsakega prav./ (41)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Všeč mi je, ko starejši pridemo do osebnega zdravnika, da se nam v polni meri posveti in se pogovori
z nami./ (42a) /Ne pa to, da nas na hitro odpravi po dveh minutah./ (42b) /Starejši ljudje moramo
dobiti neko podporo./ (43a) /in pogovor./ (43b) /ne samo zdravila in to nam veliko pomeni./ (43c)
/Starejši ne slišimo več tako dobro in je potrebno, da se nam kakšna stvar tudi dvakrat pove in naglas,
če je treba./ (44)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Hčer in sin me vsak dan pokličeta/ (45a) /in me mimogrede vprašata, če nama z možem kaj prinesejo,
in če kaj potrebujeva./ (45b) /Z dobrimi družinskimi odnosi si podaljšaš življenje./ (46) /

Kaj bi si še želeli?

/Rada bi videla, da bi mladina bolj spoštovala starejše./ (47) /Ko bom pa nekoč v domu, si želim, da
bi bilo osebje prijazno./ (48a) /da bi imeli veliko potrpljenja/ (48b) /in da bi bilo tam dobro vzdušje./
(48c)

INTERVJU (8.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/80 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat si lahko sama pomagam in ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Problem je v tem, da imajo ljudje prenizke pokojnine./ (5a) /Težko si kaj privoščijo./ (5b)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Lahko se obrnejo na CSD./ (6)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Mislim, da so ljudje premalo informirani s strani krajevnne skupnosti./ (7) /Dobro bi bilo, če bi jim tam lahko nudili več pomoči/ (8a) /in jih še kam usmerili./ (8b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam DSO,/ (9) /patronažno službo,/ (10) /ZOD/ (11) /in pa CSD./ (12)

Kdo vas je informiral o njih?

/Izvedela sem preko časopisov,/ (13) /raznih letakov/ (14) /in po televiziji./ (15)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj, ker še ne potrebujem pomoči s strani teh služb./ (16)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Stari ljudje, se odločijo za pomoč takrat, ko pridejo v fazo, ko ne morejo več skrbeti sami zase./ (17)

/Pomoč potrebujejo tudi v primeru, če nimajo svojcev, ki bi jim pomagali./ (18)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Verjetno na svojce,/ (19) /potem pa še na CSD./ (20)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ljudje se ponavadi obračajo na CSD./ (21)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Tisti, ki dobijo pomoč s strani CSD pravijo, da so zadovoljni,/ (22a) /saj dobijo tam vse informacije./ (22b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Nimam osebnih izkušenj in tudi znancev ne, ki bi tovrstno pomoč potrebovali, zato težko kaj povem o tem./ (23)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Problem je v tem, ker je večina teh storitev plačljiva./ (24a) /Ljudje pa imajo zelo nizke pokojnine/ (24b) /in nekateri komaj shajajo skozi mesec./ (24c)

Kaj bi si še želeli?

/Dobro bi bilo, če bi bilo na razpolago več ljudi, ki bi bili staremu človeku pripravljeni pomagati./ (25)

INTERVJU (9.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/71 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Kot konkretno potrebo starejših bi izpostavil to, da potrebujejo več pozornosti./ (5) Domači naj jim posvetijo več svojega časa./ (6a) /se z njimi pogovarjajo, ker to star človek kar potrebuje./ (6b) /Sicer pa poznam večinoma mlajše upokojence, ki ne potrebujejo pomoči./ (7a) /Oni še vedno lahko skrbijo sami zase./ (7b) /imajo svoje družine/ (7c) /in pa seveda tudi družbo./ (7d)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Po pravici povedano, ne vem./ (8) /Nisem se še pozanimal, ker sam še ne potrebujem pomoči./ (9)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Ne vem, še nisem razmišljal o tem./ (10)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam CSD/ (11) /in pa dom za stare ljudi./ (12)

Kdo vas je informiral o njih?

/S sosedi smo se pogovarjali o tem./ (13)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj s temi službami./ (14)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Ko star človek zboli, takrat sigurno potrebuje pomoč./ (15)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Za pomoč bi prosil otroke./ (16)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/V bloku, kjer živim, si sosedi med seboj veliko pomagamo./ (17) /Če moja starejša soseda potrebuje kaj iz trgovine, mi da spisek in ji prinesem tisto, kar rabi./ (18)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Ker se sosedge dobro razumemo, si potem tudi z veseljem pomagamo med sabo./ (19)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/O tem pa nič ne vem, ker nimam izkušenj./ (20)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Pomoč sosedov je vedno dobrodošla, sploh v primeru, če stari ljudje nimajo svojcev./ (21)

Kaj bi si še želeli?

/Želel bi si, da bi bile vse aktivnosti in hobiji, ki jih imajo starejši, mogoče malo bolj poceni./ (22)

INTERVJU (10.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/80 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/K meni enkrat na mesec prihaja gospa, ki mi pomaga pospraviti stanovanje./ (4) /Sama ne zmorem več na kolena, da bi lahko pomila tla v kopalnici ali kaj podobnega./ (5)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Potrebujemo prevoz do zdravnika./ (6) /ali da jim kdo pripelje na dom kosilo./ (7) /Nekateri izmed njih potrebujejo prevoz do trgovin./ (8) /lahko pa tudi samo malo družbe, če so sami./ (9)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Informacije in pomoč se lahko dobijo pri patronažni službi./ (10)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Več pomoči na domu./ (11a) Pa ne samo, da zaposleni pridejo do starih ljudi le za kakšno uro na dan, ampak naj pridejo vsaj za dve do tri ure, da se jim lahko v polni meri posvetijo./ (11b) /Ne bi bilo slabo, če bi bile tudi cene storitev nižje./ (11c) /ker si marsikdo ne more privoščiti te pomoči, kljub temu, da bi jo še kako potreboval./ (11d)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam patronažno službo./ (12) /Zavod Pristan./ (13) /CSD/ (14) /in domove za stare ljudi./ (15)

Kdo vas je informiral o njih?

/Največ sem izvedela iz časopisov/ (16) /in pa po televiziji./ (17) /Pogovarjala pa sem se tudi z znanci, ki že imajo izkušnje s temi službami./ (18)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Ko je mož prišel iz bolnice in ga je bilo potrebno negovati, sem se obrnila na patronažno službo/ (19) /in na Zavod Pristan./ (20) /Do zdaj so bile moje izkušnje s službami dobre./ (21) /Patronažna sestra je bila zelo prijazna./ (22) /Gospe iz Pristana, ki so hodile k možu približno kakšen dober mesec, so bile tudi vse zelo v redu./ (23)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Za oskrbo se ljudje odločijo, če so bolni/ (24) /ali če nimajo nobenega svojca./ (25)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Glede moževe situacije sem se najprej obrnila na patronažno službo./ (26)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Možu je pomagala patronažna služba./ (27) /Mi je pa znanka priporočila še Zavod Pristan in so potem za določen čas hodile na dom še njihove oskrbovalke./ (28)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Izkušnje so zelo dobre./ (29) /Zavod Pristan ima na primer precej ugodne cene./ (30a) /Nekaj čez tri evre stane ura pomoči na domu./ (30b) /Oskrbovalke so bile res zelo delovne/ (31a) /in zanesljive./ (31b) /Vedno so prišle točno./ (31c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Oba moja starša sta bila v domu za stare ljudi./ (32) /Ni bilo kakšne slabe izkušnje./ (33a) /mogoče edino pomanjkanje časa zaposlenih./ (33b) /Mama je sama težko jedla./ (34a) /Kadar sem lahko, sem prišla za časa kosila v dom in ji pomagala pri hranjenju./ (34b) /Sigurno pa je v domovih za stare ljudi zaposlenih premalo ljudi./ (35)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/V spodnjem nadstropju hiše živi še vnuk z družino. Če z možem kaj potrebujeva, se lahko kadarkoli obrneva nanje in so nama vedno pripravljeni pomagati./ (36)

Kaj bi si še želeli?

Ko ne bom več mogla skrbeti sama zase, bi raje imela malo več pomoči na domu/ (37a) /in za neko zmerno ceno./ (37b) /Z možem si namreč želiva ostati doma./ (38) /Če pa ne bo druge možnosti, bova šla pa v dom./ (39)

INTERVJU (11.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska/ (1)

Starost

/79 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Jaz zaenkrat ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Od sosede mož je zelo dementen./ (5) /K njim pride vsak dan patronažna služba./ (6) /Privat pa so najeli še eno gospo./ (7a) /ki ga pride vsako jutro preoblečt/ (7b) /in umiti./ (7c) /Pomaga mu tudi pri zajtrku./ (7d) /ker sam že skodelico kave zelo težko drži v rokah./ (8) /Kar se tiče konkretnih potreb, se mi zdi, da večinoma prevladujejo potrebe po negovanju./ (9)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Najprej se dobijo informacije pri socialnih delavcih./ (10) /osebnem zdravniku/ (11) /in patronažni službi./ (12)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Večji dom za stare ljudi/ (13) /in da bi imeli domačini prednost pri sprejemu v dom./ (14) /Dobro bi bilo, če bi bila čakalna doba za sprejem v dom krajša./ (15) /Če zaprosiš za dvoposteljno sobo, se lahko čaka malo več kot eno leto./ (16a) /Če pa zaprosiš za enoposteljno sobo, se lahko čaka še dlje časa./ (16b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Patronažno službo poznam./ (17) /dom za stare ljudi/ (18) /in center za socialno delo./ (19)

Kdo vas je informiral o njih?

/Izvedela sem predvsem iz časopisov./ (20)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/V dom sem odnesla prošnjo za sprejem./ (21) /Socialna delavka je bila zelo prijazna./ (22) /Prav tako sem zelo zadovoljna s patronažno službo in nimam nobenih pripomb./ (23) /Mojemu, zdaj že pokojnemu možu, so nudile res kakovostno oskrbo./ (24)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Odločijo se takrat, če sploh nimajo svojcev./ (25) /Pa takrat, ko ne morejo biti več sami med tem časom, ko so svojci na primer v službah./ (26)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej sem se obrnila na zdravnika, da je on podal svoje mnenje/ (27) /in seveda še na svojce./ (28)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Pomembni so dobri odnosi med sosedi./ (29) /To se mi zdi, da zelo dobro deluje, ker si res veliko pomagamo./ (30) /Ljudem, ki potrebujejo pomoč najprej pomagajo zdravniki./ (31) /patronažna služba/ (32) /in svojci./ (33)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Zelo dobre./ (34) /Vsakdo pomaga po svojih močeh./ (35)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Nimam osebnih izkušenj./ (36)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Soseda je zadovoljna s patronažno službo, ki nudi pomoč njenemu možu./ (37)

Kaj bi si še želeli?

/Če zbolíš in če ti svojci ne morejo pomagati, da imaš čim prejšnjo možnost priti v najbližji dom za stare ljudi, ki je v tvoji okolici./ (38)

INTERVJU (12.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/69 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Potrebe starejših so odvisne od njihovega zdravstvenega stanja./ (5) /Ovdoveli stari ljudje, ki jih poznam, so osamljeni in rabijo družbo./ (6)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Stari ljudje, ki imajo že tako ali tako precej nizke pokojnine, težko dobijo pomoč, ker se država vedno izgovarja na pomanjkanje financ./ (7) /Načeloma pa se ljudje za kakšne informacije obrnejo kar na center za socialno delo./ (8)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Po mojem je za vse dobro poskrbljeno./ (9)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam dom za stare ljudi/ (10) in pa center za socialno delo./ (11)

Kdo vas je informiral o njih?

/Prijatelji./ (12)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam nobenih izkušenj./ (13)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Za pomoč se najbrž odločijo takrat, ko so v slabem zdravstvenem stanju, kratka bolezen./ (14)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Če bi karkoli potreboval, bi pomoč poiskal na centru za socialno delo./ (15)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ne poznam nikogar, ki bi potreboval kakšno konkretno pomoč./ (16)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Ne vem, nimam izkušenj./ (17)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Vse storitve so pogojene s financami./ (18) /Domovi za stare ljudi so na primer precej dragi in star človek si to zelo težko privošči./ (19)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Že iz finančnega vidika je sigurno lažje, če starega človeka oskrbujejo svojci./ (20)

Kaj bi si še želeli?

/Nimam kakšnih posebnih želja./ (21) /Sigurno pa na stara leta ne bi šel v dom za stare ljudi./ (22)

/Si ne znam predstavljati, da bi bival tam./ (23)

INTERVJU (13.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/66 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Trenutno ne potrebujem nobene pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Potrebe starejših ljudi so zelo različne./ (5) /Nekateri rabijo veliko pomoči, predvsem v smislu negovanja./ (6)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Kljub temu, da sem upokojena, še nisem o tem razmišljala, ker dejansko še ne rabim pomoči./ (7)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/V krajevni skupnosti bi lahko še bolj skrbeli za to, da se starih ljudi ne da na stranski tir./ (8) /Tudi v domu starejših bi lahko spodbujali ljudi, da so čim dlje aktivni./ (9) /Pa da bi jih več mladih obiskovalo./ (10) /Mogoče bi bilo dobro vzpostaviti tudi kakšno organizacijo mladih ljudi, ki bi kot prostovoljci hodili k starejšim./ (11) /Zagotovo pa je premalo obveščanja o aktivnostih krajevnih skupnosti./ (12) /Veliko osamljenih starih ljudi je zato neobveščenih./ (13)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Dom za stare ljudi./ (14) /center za socialno delo./ (15) /ZOD./ (16) /patronažno službo/ (17) /in dnevni center aktivnosti za starejše./ (18)

Kdo vas je informiral o njih?

/To se prijatelji/ (19a) /in sosedje med seboj informiramo./ (19b)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Imela sem izkušnje s patronažno službo, ki je nudila pomoč moji teti./ (20) /Bili smo zadovoljni./ (21)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Predvsem bolezen./ (22) /nepokretnost./ (23) /demenca/ (24) /in osamljenost./ (25)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Če bi potrebovala pomoč, bi se verjetno obrnila na sorodnike,/ (26) /prijatelje,/ (27) /sosedo/ (28) /in center za socialno delo./ (29)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Pomagajo jim patronažna služba,/ (30) /center za socialno delo,/ (31) /dom za stare ljudi,/ (32) sorodniki,/ (33) /in ZOD./ (34)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Nekateri imajo z ZOD-om dobre izkušnje,/ (35a) /nekateri imajo slabe./ (35b) /Kot slabe izkušnje so izpostavili predvsem to, da ima osebje, ki jih obišče na domu, samo eno uro časa za njih./ (36) /To se jim zdi absolutno premalo./ (37) /V tem času jim oskrbovalke pospravijo,/ (38a) /na hitro kaj skuhamo/ (38b) /in grejo po potrebi tudi v trgovino./ (38c) /Star človek pa pogreša domačo kuhinjo,/ (39a) /druženje/ (39b) /in da se jim nameni malo več časa za pogovor./ (39c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Moja teta je najprej težko sprejela, da gre v dom za stare ljudi,/ (40a) /vendar je bila z osebjem zadovoljna./ (40b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Imam pozitivno mnenje./ (41) /Poznam kar nekaj prijateljic, ki imajo svoje starše doma/ (42a) /in tudi če ima kateri od svojcev demenco, ga dokler lahko skrbijo zanj, ne bodo dali v dom za stare ljudi./ (42b)

Kaj bi si še želeli?

/Ker pomoči zaenkrat še ne potrebujem, nisem razmišljala o tem./ (43) /Želela bi si predvsem več pozornosti in ljubezni s strani domačih./ (44)

INTERVJU (14.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/77 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Ne vem, ker se ne družim z njimi./ (5)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Informacije lahko dobijo preko interneta/ (6) /in v časopisih./ (7)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Pločnike bi morali malo urediti./ (8a) /Ponekod jih pa sploh ni./ (8b) /Jaz sem zmenjen z županom, da se pogovorim o nastali problematiki./ (9) /V naslednjem mesecu bom šel tja in se pogovoril z njim tudi okoli zapuščenega igrišča, ki je na naši ulici./ (10) /Na tem igrišču, ki je v neposredni bližini vrtca in šole, se zbirajo narkomani./ (11) /V krajevni skupnosti so zadolženi za to, da bi predali naprej informacije, da se stvari premaknejo./ (12a) /ampak se že 10 let ni nič zgodilo v tej smeri./ (12b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam CSD/ (13) /in dom za stare ljudi./ (14)

Kdo vas je informiral o njih?

/Dosti novosti se izve predvsem iz časopisov./ (15)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam izkušenj./ (16)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Ko ne zmore več skrbeti zase./ (17)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Na svojce./ (18)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ne poznam ljudi, ki potrebujejo pomoč./ (19)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Nimam izkušenj./ (20)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Kolikor jim lahko institucija da, toliko jim da./ (21) /Gre se za izpolnjevanje norme storitev./ (22)

/čustev pa ni./ (23)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/To je pa v redu./ (24) /Domači se lahko zanesemo drug na drugega./ (25)

Kaj bi si še želeli?

/Nimam še nobene vizije./ (26)

INTERVJU (15.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/74 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat še ne potrebujem nobene pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Jaz mislim, da predvsem to, da imajo nekoga ob sebi/ (5) /in da niso osamljeni./ (6)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Recimo v domu za stare ljudi,/ (7) /v dnevnih centrih aktivnosti za starejše/ (8) /in pa na CSD./ (9)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Mislim, da bi potrebovali kakšno skupino prostovoljcev,/ (10) /ki bi bili pripravljeni obiskovati ljudi,/ (11a) /se z njimi družiti/ (11b) /in iti tudi na kak sprehod./ (11c)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Po pravici povedano, se še nisem pozanimala, ker ne potrebujem pomoči./ (12)

Kdo vas je informiral o njih?

/Ko bom potrebovala, bom že sama poiskala vse potrebne informacije./ (13)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj./ (14)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Problem je, če je človek sam in nima nikogar./ (15) /Ali pa morda ima svojce, vendar te še vedno hodijo v službo./ (16)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Če bi potrebovala pomoč, bi se najprej obrnila na moža/ (17) /in na svoje otroke./ (18)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Če me kdo izmed sosedov prosi za pomoč, jim z veseljem pomagam./ (19) /Pomagajo pa jim tudi njihovi svojci./ (20)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Čisto pozitivne izkušnje./ (21) /Svojci jim nudijo res veliko pomoči./ (22)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Pri svojem osebnem zdravniku sem vedno lepo sprejeta/ (23) /in obravnavana kot se spodobi./ (24)

/Zase lahko rečem, da imam resnično dobre izkušnje./ (25) /za druge pa ne vem./ (26)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Nisem seznanjena s tem./ (27)

Kaj bi si še želeli?

/Dokler so stari ljudje še aktivni, je zanje zelo dobro poskrbljeno./ (28) /Ko pa enkrat ne zmoreš več in ostaneš doma med štirimi stenami, pa lahko nastopijo težave./ (29) /Saj hodijo patronažne službe po domovih in jim nudijo pomoč, ampak to ni isto./ (30) /Ni spontanosti, ker je primarna samo zdravstvena oskrba./ (31) /Moral bi obstajati kakšen register ljudi, ki potrebujejo pomoč./ (32a) /da bi k njim hodili tudi prostovoljci/ (32b) /in da ni v ospredju samo zdravstvena oskrba./ (32c)

INTERVJU (16.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/78 let./ (2)

Izobrazba

/Osnovna šola/ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Dosti jih potrebuje pomoč pri urejanju okolice./ (5) /Sosedu prekopljem vrt/ (6a) /in velikokrat peljem na sprehod njenega psa./ (6b)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Na krajevni skupnosti/ (7) /in pri Rdečem križu./ (8)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/V Dravljah imamo sicer dom za stare ljudi, samo ne more vsak v dom, ker predrago pride./ (9) /Jaz ne bom mogel iti v dom, ker imam premajhno pokojnino./ (10) /Država bi morala pomagati s kakšnimi finančnimi sredstvi./ (11)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Dom za stare ljudi./ (12) /Društvo upokojencev Dravlje/ (13) /in Rdeči križ./ (14)

Kdo vas je informiral o njih?

/Krajevna skupnost./ (15)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Vsak dan hodim na telovadbo, ki jo izvajajo športna društva zunaj pred krajevno skupnostjo./ (16)
/Izkušnje so kar dobre./ (17) /Včasih grem tudi na pohod, ko ga organizirajo./ (18)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Za pomoč se odločijo predvsem takrat, kadar so bolni./ (19)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Na ženo./ (20)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/To pa ne bi vedel./ (21)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Ne vem./ (22)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Eni pohvalijo./ (23) /eni pa niso zadovoljni z nobeno pomočjo./ (24)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/To se mi zdi dobro./ (25) /Staremu človeku je pomoč v domačem okolju sigurno bolj prijetna./ (26)

Kaj bi si še želeli?

/Dokler bom zmoget, bom še vedno pomagal, če bo kdorkoli kaj potreboval./ (27)

INTERVJU (17.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/71 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ko sem bila lani operirana na kolku./ (4) /mi je mož pomagal pri negi/ (5) /in oblačenju, ker sama nisem mogla./ (6)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Tisti, ki jih poznam, bi potrebovali nekoga, da jim na primer prinese kaj iz trgovine./ (7) /Veliko ljudi sodeluje tudi s službo za pomoč na domu/ (8a) /in jim oskrbovalke večinoma pomagajo pri osebni higieni./ (8b)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Na CSD./ (9)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Dobro bi bilo, če bi bila prav tukaj v Dravljah še kakšna socialna služba, da bi jo imeli bližje./ (10)

/Saj imajo v domu za stare ljudi tudi socialno službo, ampak oni skrbijo za stanovalce doma./ (11a)

/mi zunanji, pa bi potrebovali socialno službo, ki bi bila še bolj odprta za skupnost./ (11b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Dom za stare ljudi./ (12) /CSD./ (13) /patronažna služba/ (14) /in Rdeči križ./ (15)

Kdo vas je informiral o njih?

/Informacije se dobijo pri krajevni skupnosti./ (16) /veliko se pa izve tudi od znancev/ (17) /in prijateljev./ (18)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Sem prostovoljka pri Rdečem križu/ (19a) /in imam zelo dobre izkušnje./ (19b) /Delimo pakete s hrano/ (19c) /in pomagamo, če kdo kaj potrebuje./ (19d)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Takrat, ko je onemogel./ (20).

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Najprej bi se obrnila na snaho./ (21)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Velikokrat starejši ljudje, ki so že v pokoju, pomagajo tistim, ki potrebujejo pomoč./ (22) /Ljudem pa pomagajo še patronažna služba/ (23) /in ZOD./ (24)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Eni so s patronažno službo zelo zadovoljni./ (25a) /drugi bi pa samo kritizirali./ (25b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Moj brat je v domu za stare/ (26a) in je zadovoljen./ (26b) /Dobro je, ker se še lahko giblje./ (27) /Pravi pa, da so reveži tisti, ki se ne morejo več samostojno gibati in so zato vezani samo še na posteljo./ (28) /Njegova zdaj že pokojna žena, pa ni bila zadovoljna v domu./ (29) /Bila je nepokretna/ (30a) /in negovalke, ki so se strogo držale normativa, so ji namenile samo toliko časa, kot je bilo nujno potrebno./ (30b) /Brat je rekel, da je bilo to premalo./ (31)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/To je pa precej odvisno od tega, kakšen odnos imajo stari ljudje s svojimi otroci./ (32) /Če se dobro razumejo, je medsebojna pomoč zagotovljena./ (33)

Kaj bi si še želeli?

/Da bi bili domovi za stare ljudi cenejši/ (34a) /in da bi lahko šel v dom vsak, ki bi si želel./ (34b)

/Ponavadi grejo v domove samo tisti, ki imajo visoke pokojnine/ (35a) /in tisti, ki imajo svojce, da jim doplačujejo dom./ (35b)

INTERVJU (18.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/65 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Poznam veliko ljudi, katerim pripeljejo na dom kosila/ (5) /in nekatere izmed njih obiskujejo tudi oskrbovalke iz ZOD-a, da jim pomagajo pri osebni higieni./ (6)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Na CSD,/ (7) /in v domu za stare ljudi./ (8)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Mislim, da čisto nič ne manjka, da imajo na voljo vse, kar potrebujejo./ (9)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam dom za stare ljudi,/ (10) /CSD,/ (11) /patronažno službo,/ (12) /ZOD/ (13) /in društvo upokojencev./ (14)

Kdo vas je informiral o njih?

/Veliko so mi povedali prijatelji,/ (15) /dosti se pa izve tudi iz revije Vzajemna./ (16)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Zaenkrat nimam še nobenih izkušenj./ (17)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Predvsem osamljenost/ (18) /in bolezen./ (19)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Če bi karkoli potreboval, bi se najprej obrnil na svojega osebnega zdravnika./ (20) /Verjetno pa bi poklical še na CSD./ (21)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Pomagajo jim ZOD,/ (22) /patronažna služba/ (23) /in svojci./ (24)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Sosed je s pomočjo ZOD-a zadovoljen./ (25) /Pravi, da ni nobenih pomanjkljivosti./ (26)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Prijatelji zelo pohvalijo dom za stare ljudi./ (27) /Všeč jim je, da je v domu veliko družabnih srečanj in aktivnosti,/ (28a) /kot so praznovanja rojstnih dni,/ (28b) /novoletne zabave,/ (28c) /telovadba in tako dalje./ (28d)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Če recimo pomoč na domu ni predraga, je lahko to zelo dobra stvar./ (29)

Kaj bi si še želeli?

/Da bi še naprej užival v življenju./ (30)

INTERVJU (19.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/69 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Potrebe po negovanju./ (5) /finančni podpora/ (6) /in tisti ljudje, ki so osamljeni, potrebujejo nekoga, da niso sami./ (7)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Lahko se informirajo na CSD./ (8)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Ne vem, se še nisem zanimal za to./ (9)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/CSD./ (10) /dom za stare ljudi/ (11) /in patronažno službo./ (12)

Kdo vas je informiral o njih?

/Prijetelji./ (13)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj s službami za pomoč starim ljudem./ (14)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Če je star človek bolan/ (15) /in ne more skrbeti sam zase, si poišče pomoč./ (16)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Če bi potreboval pomoč, bi se obrnil na domače./ (17)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Pomaga jim patronažna služba/ (18) /in pa svojci./ (19)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/To pa ne vem./ (20)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Dokler ne rabiš te pomoči, še ne razmišljaš o tem, tako da ne bi vedel./ (21)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Doma je sigurno boljša pomoč./ (22) /S svojimi se pogovoriš o tem, kaj rabiš in ti potem lahko pomagajo./ (23)

Kaj bi si še želeli?

/Predvsem veliko zdravja/ (24) /in višjo pokojnino./ (25)

INTERVJU (20.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/66 let./ (2)

Izobrazba

/Osnovna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Trenutno še ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Predvsem druženje/ (5) /in gibanje, da so čim dlje časa aktivni./ (6)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Informacije se lahko dobijo pri osebnem zdravniku/ (7) /in pa v domu za stare ljudi./ (8)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Krajevna skupnost še vedno premalo informira ljudi./ (9) /Pa tudi domovi za stare ljudi bi morali biti bolj odprti za skupnost./ (10)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam dom za stare ljudi./ (11) /CSD/ (12) /in patronažno službo./ (13)

Kdo vas je informiral o njih?

/Znanci mi kaj priporočajo/ (14) /in iz časopisov preberem, če me kaj zanima./ (15)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Osebnih izkušenj še nimam./ (16)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Takrat se odločijo, ko so bolj osamljeni/ (17) /in če se z domačimi ne razumejo./ (18)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Zagotovo bi se najprej obrnila na domače in bi potem oni poskrbeli za naprej./ (19)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Pomagajo jim svojci/ (20) /in patronažna služba./ (21)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Taki ljudje, ki so resnično onemogli, bi sigurno potrebovali še več pomoči iz strani svojcev/ (22) /in tudi patronažne službe./ (23)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Mnenja so si različna./ (24) /Znanka pravi, da je z domom za stare ljudi sicer zadovoljna./ (25a)
/moti pa jo, da se svojo sostanovalko ne razume najbolje, ker sta si karakternost precej različni./ (25b)
/Vodstvo na žalost nima pravega posluha, da bi eno ali drugo premestili v kakšno drugo sobo./ (26)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Tu je dostikrat problem denar, ker si pomoči na domu nekateri ne morejo privoščiti zaradi prenizke pokojnine./ (27) /Še vedno pa se mi zdi najbolj pomembno to, da se lahko zaneses na svoje najbližje in ti oni nudijo vso potrebno pomoč in podporo./ (28)

Kaj bi si še želeli?

/Želela bi si malo več pisnega obveščanja po domovih/ (29a) /in več oglasov glede prostočasnih aktivnosti za starejše, ki jih nudijo razna društva./ (29b) /Pa lepo bi bilo, če bi tudi MOL prispeval še kaj več denarja za raznorazne animatorje./ (30)

INTERVJU (21.)

Demografski podatki

Spol

/Ženska./ (1)

Starost

/65 let./ (2)

Izobrazba

/Poklicna šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat še ne potrebujem nobene pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Opažam, da stari ljudje radi vidijo, da prideš kaj do njih/ (5a) /in poklepetaš z njimi./ (5b) /Ravno v našem bloku živi soseda, ki je čisto sama./ (6) /Ne potrebuje recimo pomoči pri negi./ (7a) /ampak zgolj nekoga, ki bi se z njo pogovarjal./ (7b) /ker ji je dolgčas./ (7c) /Ko pa ljudje napolnijo 70 let, takrat je pa drugače./ (8) /V ospredje pridejo potrebe po negi./ (9a) /in pomoč pri pospravljanju, ker sami ne zmorejo več./ (9b)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Jaz sem naročena na Vzajemno./ (10) /Ta revija mi nudi številne pozitivne/ (11a) /in uporabne informacije glede popustov za starejše,/ (11b) /dopustovanja in podobno./ (11c) /Mislim pa, da še vedno veliko ljudi za iskanje informacij uporabi kar stacionarne telefone./ (12)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Kaj pa vem, v krajevni skupnosti imajo kar dobro poskrbljeno za medsebojno druženje starih ljudi./ (13) /Jaz bom tako rekla, da dokler človek lahko skrbi sam zase in je aktiven, še ne razmišlja toliko o tem, kaj bi se potrebovalo./ (14) /Potem pa, ko enkrat vidiš, da določenih stvari ne zmoreš več, šele takrat dejansko začneš razmišljati o tem./ (15) /Moralo bi biti več pomoči na domu, ki je finančno dostopnejša kot pa bivanje v domu za stare ljudi./ (16) /Pa lahko bi obstajal kakšen socialni servis,/ (17a) /da se starim ljudem lažje pomaga/ (17b) /in da bi bili tudi zaposleni bolj dostopni do tistih, ki bi prišli do njih in potrebovali določeno pomoč./ (17c) /CSD bi lahko bolj delal na tem, da bi se z ljudmi več pogovarjali,/ (18a) /ker osebni stik staremu človeku po mojem mnenju kar veliko pomeni./ (18b) /V Dravljah bi lahko imeli za stare ljudi tudi kakšen info center,/ (19a) /kjer bi jih usmerjali do pomoči./ (19b)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam patronažno službo/ (20) /in ZOD./ (21)

Kdo vas je informiral o njih?

/Največ sem izvedela iz časopisov./ (22)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Zaenkrat nimam še nobenih izkušenj./ (23)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Ko ne zmore več sam skrbeti zase./ (24)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Sigurno bi se najprej obrnila na svojce./ (25) /Predvsem pa na hči./ (26)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Takrat, ko ljudje vidijo, da resnično ne zmorejo več skrbeti zase, se obrnejo na znanca,/ (27) /na prijatelja/ (28) /in tudi na soseda recimo./ (29) /Večinoma pa jim seveda pomagajo svojci./ (30) /Če jim ne morejo pomagati, potem svojci odreagirajo v tej smeri, da čimprej poiščejo ustrezno pomoč./ (31)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Jaz bom rekla, da so s pomočjo svojcev/ (32a) /in sosedov, posamezniki kar zadovoljni./ (32b) /Soseda, ki ima zdravstvene težave, je povedala, da ima samo enega sina in ga ne želi obremenjevati./ (33) /Potem je prosila sosede, da so ji pomagali./ (34) /Moram reči, da je glede nujenja pomoči zelo dober odziv,/ (35a) /ker so ljudje še vedno pripravljeni pomagati,/ (35b) /sploh če se med seboj poznajo./ (35c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Zdravniki se do starejših ljudi večinoma lepo obnašajo/ (36a) /in so spoštljivi./ (36b) /Nekateri pa so odrezavi,/ (37a) /nespoštljivi/ (37b) /in za stare ljudi nimajo preveč potrpljenja./ (37c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Jaz zaenkrat nimam še nobenih izkušenj s tem./ (38)

Kaj bi si še želeli?

/Glede prihodnosti pa še ne razmišljam./ (39) /Sem spontana in si v naprej ne delam načrtov./ (40)

INTERVJU (22.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/77 let./ (2)

Izobrazba

/Srednja šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Zaenkrat še ne potrebujem pomoči./ (4) /V kolikor nastopijo kakšne zdravstvene težave, jih rešujem s pomočjo zdravstvene službe./ (5a) /ali pa mi pomagajo žena/ (5b) /in sinova./ (5c)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/V krogu mojih znancev so najpogostejše potrebe po prevozih k zdravniku./ (6) /oskrbi s hrano./ (7) /nakupih./ (8) /obiskovanju./ (9) /pomoči pri delu na vrtu/ (10) /in v hiši./ (11)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Najprej iščejo pomoč pri sorodnikih./ (12) /prijateljih/ (13) /in sosedih./ (14) /Ko so težave večje pa se obrnejo tudi na patronažno službo./ (15) /CSD./ (16) /krajevno skupnost./ (17) /dom za stare ljudi./ (18) /Rdeči križ in podobno./ (19) /Informacije lahko pridobijo tudi od znancev, ki imajo podobne probleme/ (20) /in iz dnevnih časopisov./ (21)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/V našem kraju bi potrebovali še kakšen prostor, kjer bi se lahko srečevali in udeleževali različnih delavnic./ (22) /Tam bi se lahko tudi starejši ljudje, ki so brez avtomobila ali sorodnikov, ki bi jim omogočali prevoze, dogovarjali za skupne prevoze./ (23) /Vsekakor je potrebna aktivnost predvsem v okviru krajevne skupnosti, da se življenje starostnikov še izboljša./ (24)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam CSD./ (25) /patronažno službo/ (26) /in dom za stare ljudi./ (27)

Kdo vas je informiral o njih?

/Informacije prihajajo od znancev, ki že rešujejo svoje probleme./ (28) /družinskih članov, ki želijo pomagati starostnikom/ (29) /in patronažne službe./ (30)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Nimam osebnih izkušenj./ (31)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Razlog odločitve za oskrbo je predvsem bolezen./ (32)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Nisem še razmišljal o tem./ (33)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Znancem, ki jih poznam in potrebujejo pomoč, najprej pomagajo družinski člani./ (34) /Ko takšna pomoč ne zadošča več, je lahko kasneje potrebna pomoč patronažne službe./ (35)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Znanci pravijo, da so s pomočjo svojcev zelo zadovoljni./ (36)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Osebnih izkušenj z institucijami nimam./ (37) /Po pogovorih z znanci, ki so v domovih za stare ljudi pa ocenjujem, da so njihove izkušnje v glavnem pozitivne./ (38) /Največji problem jim je sprva predstavljala odločitev za odhod v dom za stare ljudi./ (39) /Začetne težave so bile s prilagajanjem na novo okolje./ (40a) /kasneje pa večjih problemov ni bilo./ (40b)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Dokler je le mogoče, želijo starostniki ostati v domačem okolju./ (41) /Mislim, da starejši raje vidijo, da jim pomagajo svojci./ (42)

Kaj bi si še želeli?

/Pomembno se mi zdi to, da bi službe, ki pomagajo starim ljudem, imele vizijo, kako bi starostnikom pomagali tudi prej, ko so še aktivni, da bi tako stanje podaljšali čim dlje./ (43)

INTERVJU (23.)

Demografski podatki

Spol

/Moški./ (1)

Starost

/78 let./ (2)

Izobrazba

/Visoka šola./ (3)

Potrebe po pomoči starim ljudem

Kakšno pomoč morebiti potrebujete?

/Ne potrebujem pomoči./ (4)

Kakšne so konkretne potrebe starih ljudi, ki jih poznate?

/Starejših ljudi se loteva demenca in potrebujejo nego./ (5) /Domovi za stare ljudi so pa zelo dragi/ (6) /in sploh, če imaš doma na primer še člana družine, ki je nepokreten, to lahko predstavlja velik finančni strošek./ (7) /V teh primerih bi bila potrebna finančna podpora posameznikov, ki imajo premalo denarja, da bi lahko svojemu svojcu omogočili bivanje v domu/ (8a) /ali ustrezno pomoč na domu./ (8b)

Kje oziroma pri kom lahko stari ljudje dobijo pomoč ali ustrezne informacije?

/Veliko informacij se lahko dobi preko interneta/ (9) /in televizije./ (10) /Pomoč se lahko dobi tudi iz strani patronažne službe./ (11)

Kaj bi po vašem mnenju potrebovali v mestni četrti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?

/Država bi morala nameniti več finančnih sredstev za službe, ki nudijo pomoč na domu./ (12)

Oblike pomoči starim ljudem

Katere službe za pomoč starim ljudem poznate?

/Poznam patronažno službo./ (13) /dom za stare ljudi/ (14) /in dnevne centre aktivnosti za starejše./ (15)

Kdo vas je informiral o njih?

/Veliko informacij dobiš v časopisih./ (16) /na televiziji/ (17) /in preko znancev./ (18)

Kakšne so vaše osebne izkušnje s službami za pomoč starim ljudem?

/Dobre izkušnje imam s patronažno službo./ (19) /Bili so zelo ustrezljivi/ (20a) /in nudili pomoč moji ženi, ki je bila nepokretna./ (20b)

Kateri dejavniki so vplivali na to, da ste se odločili za oskrbo oziroma pomoč? (Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč?)

/Ko je posameznik nepokreten/ (21) /in če živi sam./ (22) /Eden izmed glavnih dejavnikov pa je lahko tudi nastop demence./ (23)

Kam oziroma na koga ste se najprej obrnili po pomoč v primeru vaše situacije? (Kam oziroma na koga bi se najprej obrnili po pomoč?)

/Obrnil sem se na patronažno službo/ (24) /in dom za stare ljudi./ (25)

Kdo pomaga vam (oziroma ljudem, ki jih poznate in potrebujejo pomoč?)

/Ljudem, ki potrebujejo pomoč, največkrat pomagajo patronažna služba/ (26) /in pa svojci./ (27)

Kakšne so izkušnje s to pomočjo (kaj je dobrega, kaj so pomanjkljivosti?)

/Patronažna služba je bila zelo korektna/ (28) /in nudila ogromno pomoči./ (29) /Moji ženi so pomagali pri osebni higieni./ (30a) /potem pa smo skupaj še spili kavo/ (30b) /in poklepetali./ (30c)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?

/Nekateri direktorji domov za stare ljudi, so mi povedali, da bi moji ženi težko nudili vso ustrezno pomoč in podporo./ (31) /Imela je amiotrofično lateralno sklerozo/ (32) /in je zato potrebovala 24 urno oskrbo./ (33) /V domovih za stare ljudi, se ne morejo ukvarjati s posamezniki v polni meri, saj morajo zadostiti normativu, ki ga narekuje institucija./ (34) /Po pomoč sem se zato obrnil kar na patronažno službo./ (35) /Moj brat, ki je imel demenco, je bival v domu za stare./ (36) /Cena bivanja je bila približno 1200€/ (37) /Če imajo ljudje zelo nizke pokojnine, jim je lahko bivanje v domu za stare ljudi, finančno popolnoma nedosegljivo./ (38)

Kaj menite o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?

/Oskrba svojca v domačem okolju vsekakor ni enostavna./ (39) /Mladi nimajo več toliko časa, da bi skrbeli za onemogle svojce./ (40)

Kaj bi si še želeli?

/Odkrito povedano, še nisem razmišljal o tem./ (41)

9.3 Odprto kodiranje

Demografski podatki

1. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 78 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

1. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 82 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

2. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 67 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

3. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 88 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

4. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 79 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

5. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 74 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

6. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 76 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

7. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 80 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

8. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 71 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

9. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 80 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

10. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 79 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

11. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 69 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

12. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 66 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

13. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 77 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

14. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 74 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

15. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 78 let → Starost
- 3. Osnovna šola → Izobrazba

16. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 71 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

17. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 65 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

18. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 69 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

19. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 66 let → Starost
- 3. Osnovna šola → Izobrazba

20. Intervju

- 1. Ženska → Spol
- 2. 65 let → Starost
- 3. Poklicna šola → Izobrazba

21. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 77 let → Starost
- 3. Srednja šola → Izobrazba

22. Intervju

- 1. Moški → Spol
- 2. 78 let → Starost
- 3. Visoka šola → Izobrazba

Trenutna pomoč, ki jo posameznik potrebuje

1. Intervju

- 4a. Nudenje pomoči pri izvajanju dnevnih aktivnosti → Pomoč hčere → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 4b. Pomoč hčere → Neformalna pomoč - Skupnostna pomoč
- 5a. Fizično napredovanje po poškodbi → Pomoč fizioterapevke → Formalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 5b. Pomoč patronažne službe → Formalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 5c. Pomoč zdravnice → Formalna pomoč – Institucionalna pomoč
- 5d. Pomoč kirurga travmatologa → Formalna pomoč - Institucionalna pomoč
- 5e. Pomoč fizioterapevke → Formalna pomoč – Skupnostna pomoč

2. Intervju

- 5. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

3. Intervju

- 4. Dokler je zdrava, ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči
- 5. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

4. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

5. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

6. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči
- 5. Bližanje letom, ko bo potrebna pomoč → Starost

7. Intervju

- 4a. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči
- 4b. Medsebojna pomoč → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč

8. Intervju

- 4. Dokler si lahko sama pomaga, ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

9. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

10. Intervju

- 4. Enkrat na mesec ji pride gospa pospraviti stanovanje → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 5. Ne zmore več na kolena in sama pomiti tal → Zdravstveni razlogi

11. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

12. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

13. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

14. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

15. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

16. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

17. Intervju

- 4. Lani operirana na kolku → Zdravstveni razlogi

- 5. Nudjenje pomoči pri negi → Pomoč moža → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 6. Pomoč pri oblačenju → Pomoč moža → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč

18. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

19. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

20. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

21. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

22. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči
- 5a. Pomoč zdravstvene službe ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav → Formalna pomoč – Institucionalna pomoč
- 5b. Pomoč žene ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč
- 5c. Pomoč sinov ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav → Neformalna pomoč – Skupnostna pomoč

23. Intervju

- 4. Ne potrebuje pomoči → Ni potrebe po pomoči

Potrebe ostalih starih ljudi

1. Intervju

- 6. Razvoz kosil na dom → Gospodinjska opravila
- 7. Prevoz do zdravnika → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 8. Prevoz do frizerja → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 9. Prevoz do trgovin → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 10a. Pomoč pri aktivnostih, ki jih sami ne zmorejo → Gospodinjska opravila

- 10b. Pomoč pri urejanju okolice → Gospodinjska opravila
- 10c. Pomoč pri pospravljanju njihovega doma → Gospodinjska opravila
- 11a. Druženje → Aktivnosti – Druženje
- 11b. Pogovarjanje o dogajanju v domačem kraju → Pogovor – Druženje

2. Intervju

- 4a. Nudjenje pomoči možu pri osebni higieni → Osebna nega – Nega
- 4b. Nudjenje pomoči možu pri preoblačenju → Oblačenje – Nega
- 6. Veliko starih ljudi, ki so živeli v Dravljah, je umrlo → Smrt starih ljudi – Demografske spremembe – Demografski podatki
- 7. Bivanje v domu za stare ljudi → Selitve – Demografski podatki
- 8. V Dravljah bi bilo potrebno narediti več pločnikov → Problematika pešcev – Gradnja pločnikov – Četrtna skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje
- 9. Preveč prometa v bližini pošte → Problematika pešcev – Promet – Četrtna skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje
- 10. Gibalno ovirani stari ljudje iz doma za stare ljudi težko dostopajo do pošte → Problematika pešcev – Otežen dostop do pošte – Četrtna skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje

3. Intervju

- 6. Pomoč ZOD-a → Formalna pomoč – Nega
- 7. Pomoč patronažne službe → Formalna pomoč – Nega
- 8. Nudjenje pomoči bolni materi → Neformalna pomoč – Nega
- 9a. Ne želijo biti osamljeni → Strah pred osamljenostjo – Druženje
- 9b. Imeti nekoga ob sebi → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 10a. Prevoz do zdravnika → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 10b. Pomoč pri aktivnostih, ki jih sami ne zmorejo → Gospodinjska opravila
- 11a. Pogovor → Druženje
- 11b. Druženje → Druženje
- 11c. Sodelovanje z družinskimi člani → Druženje
- 11d. Izraženost potrebe po pogovoru → Druženje

4. Intervju

- 5. Prevoz do zdravnika → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 6. Prevoz do trgovine → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 7. Sprehod → Druženje

- 8. Pomoč pri čiščenju stanovanja → Gospodinjska opravila
- 9. Pomoč pri osebni higieni → Neformalna pomoč – Nega
- 10. Razvoz kosil na dom → Gospodinjska opravila
- 11. Pogovor → Druženje

5. Intervju

- 5. Pogovor → Druženje

6. Intervju

- 6. Lepe besede → Druženje
- 7. Spoštovanje → Druženje
- 8a. Primeren pristop mlajše generacije → Mlajša generacija – Druženje
- 8b. Primeren pristop mlajše generacije pomirja starega človeka → Mlajša generacija – Druženje
- 8c. Primeren pristop mlajše generacije motivira starega človeka → Mlajša generacija – Druženje
- 8d. Primeren pristop mlajše generacije lahko pogojuje podaljšanje starosti → Mlajša generacija – Druženje

7. Intervju

- 5. Druženje → Druženje
- 6. Sprehodi → Druženje
- 7. Obisk svojcev → Druženje
- 8. Ne želijo biti osamljeni → Strah pred osamljenostjo – Druženje

8. Intervju

- 5a. Prenizke pokojnine → Potrebe po finančni pomoči
- 5b. Težko si kaj privoščijo → Potrebe po finančni pomoči

9. Intervju

- 5. Pozornost → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 6a. Domači naj posvetijo staremu človeku več časa → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 6b. Pogovor → Druženje
- 7a. Mlajši upokojenci ne potrebujejo pomoči → Ni potrebe po pomoči
- 7b. Mlajši upokojenci še vedno lahko skrbijo sami zase → Mlajši upokojenci – Ni potrebe po pomoči
- 7c. Mlajši upokojenci imajo svoje družine → Mlajši upokojenci – Ni potrebe po pomoči

- 7d. Mlajši upokojenci imajo družbo → Mlajši upokojenci – Ni potrebe po pomoči

10. Intervju

- 6. Prevoz do zdravnika → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 7. Razvoz kosil na dom → Gospodinjska opravila
- 8. Prevoz do trgovin → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 9. Družba → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 11d. Marsikdo si ne more privoščiti pomoči na domu, čeprav bi jo potreboval → Plačilo pomoči na domu – Potrebe po finančni pomoči

11. Intervju

- 5. Sosedin mož ima demenco → Zdravstveni razlogi
- 6. Pomoč patronažne službe → Formalna pomoč – Nega
- 7a. Na dom pride gospa, ki pomaga sosedu → Neformalna pomoč – Nega
- 7b. Pomoč pri preoblačenju → Oblačenje – Nega
- 7c. Pomoč pri umivanju → Osebna nega – Nega
- 7d. Pomoč pri hranjenju → Hranjenje – Nega
- 8. Sosed težko sam drži v rokah skodelico → Zdravstveni razlogi
- 9. Prevladuje potreba po negovanju → Nega – Splošno

12. Intervju

- 5. Potrebe starejših ljudi odvisne od zdravstvenega stanja → Nega – Splošno
- 6. Osamljeni ovdoveli ljudje → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 7. Nizke pokojnine → Potrebe po finančni pomoči

13. Intervju

- 5. Raznolike potrebe starejših ljudi → Nega – Splošno
- 6. Veliko potreb po negovanju → Nega – Splošno
- 39a. Stari ljudje pogrešajo pripravo domače kuhinje → Nega – Splošno
- 39b. Druženje → Druženje
- 39c. Več časa za pogovor → Druženje

14. Intervju

- 5. Ne ve, ker se ne družijo s starimi ljudmi → Razlogi – Ni informacij

- 8a. Ureditev pločnikov → Problematika pešcev – Četrtna Skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje
- 8b. Pomanjkanje pločnikov → Problematika pešcev – Četrtna skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje
- 9. Dogovorjen za pogovor z županom glede ureditve pločnikov → Problematika pešcev – MOL – Mobilnost in komuniciranje
- 10. Dogovorjen za pogovor z županom glede zapuščenega igrišča → Ureditev okolice – MOL – Mobilnost in komuniciranje
- 11. Na zapuščenem igrišču, ki je v bližini šole in vrtca, se zbirajo narkomani → Socialna problematika – Četrtna skupnost Dravlje – Mobilnost in komuniciranje

15. Intervju

- 5. Imeti nekoga ob sebi → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 6. Ne želijo biti osamljeni → Strah pred osamljenostjo → Druženje

16. Intervju

- 5. Pomoč pri urejanju okolice → Gospodinjska opravila
- 6a. Prekopavanje sosedinega vrta → Gospodinjska opravila
- 6b. Sprehajanje sosedinega psa → Gospodinjska opravila

17. Intervju

- 7. Nakup v trgovini → Gospodinjska opravila
- 8a. Sodelovanje s službo za pomoč na domu → Formalna pomoč – Nega
- 8b. Oskrbovalke iz službe za pomoč na domu pomagajo pri osebni higieni → Formalna pomoč – Nega

18. Intervju

- 5. Razvoz kosil na dom → Gospodinjska opravila
- 6. Oskrbovalke iz ZOD-a pomagajo pri osebni higieni → Formalna pomoč – Nega

19. Intervju

- 5. Potreba po negovanju → Nega – Splošno
- 6. Finančna podpora → Potrebe po finančni pomoči
- 7. Imeti nekoga ob sebi → Potreba po bližnji osebi – Druženje

20. Intervju

- 5. Druženje → Druženje
- 6. Gibanje → Aktivnosti – Druženje

21. Intervju

- 5a. Obisk → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 5b. Pogovor → Druženje
- 6. Soseba v bloku živi čisto sama → Strah pred osamljenostjo – Druženje
- 7a. Soseba ne potrebuje pomoči pri negi → Ni potrebe po pomoči
- 7b. Soseba potrebuje pogovor → Druženje
- 7c. Sosedu je dolgčas → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 8. Po dopolnjenem 70. letu starosti nastopijo drugačne potrebe → Nega – Splošno
- 9a. V ospredju potrebe po negi → Nega – Splošno
- 9b. Pomoč pri pospravljanju → Gospodinjska opravila

22. Intervju

- 6. Prevoz do zdravnika → Prevozi – Mobilnost in komuniciranje
- 7. Oskrba s hrano → Gospodinjska opravila
- 8. Nakupi → Gospodinjska opravila
- 9. Obiskovanje → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 10. Pomoč pri delu na vrtu → Gospodinjska opravila
- 11. Pomoč pri delu v hiši → Gospodinjska opravila

23. Intervju

- 5. Starejši ljudje z demenco, potrebujejo nego → Nega – Splošno
- 6. Dragi domovi za stare ljudi → Plačilo doma za stare ljudi – Potrebe po finančni pomoči
- 7. Nepokretni član družine lahko predstavlja finančni strošek → Plačilo pomoči na domu – Potrebe po finančni pomoči
- 8a. Finančna podpora posameznikov, da lahko svojcu omogočijo bivanje v domu za stare ljudi → Plačilo doma za stare ljudi – Potrebe po finančni pomoči
- 8b. Finančna podpora posameznikov, da lahko svojcu omogočijo ustrezno pomoč na domu → Plačilo pomoči na domu → Potrebe po finančni pomoči

Viri pomoči in informiranja

1. Intervju

- 12. Svojci → Neformalni vir
- 13. Prijatelji → Neformalni vir
- 14. Znanci → Neformalni vir
- 15a. Osebni zdravniki → Zdravstvo – Formalni vir
- 15b. Medicinske sestre → Zdravstvo – Formalni vir
- 15c. Specialisti → Zdravstvo – Formalni vir
- 16a. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 16b. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir

2. Intervju

- 11. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

3. Intervju

- 12. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir
- 13. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 14. ZOD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 15. Časopisi → Mediji
- 16. Revije → Mediji

4. Intervju

- 12. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

5. Intervju

- 6. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir
- 7. Internet → Mediji
- 8. Telefon → Mediji
- 9. Sosedji → Neformalni vir

6. Intervju

- 9. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 10. Svojci → Neformalni vir
- 11. Prej prisluhniti drugi osebi kot bližnjemu → Stari ljudje in strokovnjaki – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

- 12. Bolj ubogljiv do druge osebe kot do bližnjega → Stari ljudje in strokovnjaki – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 13. Samoumevna pomoč svojcev → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 14. Upoštevanje strokovnjakov → Stari ljudje in strokovnjaki – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

7. Intervju

- 9. Časopisi → Mediji
- 10. Televizija → Mediji
- 11. Sosedji → Neformalni vir
- 12. Prijatelji → Neformalni vir

8. Intervju

- 6. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

9. Intervju

- 8. Ne ve → Ni informacij
- 9. Ni se pozanimal, ker še ne potrebuje pomoči → Razlogi – Ni informacij

10. Intervju

- 10. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

11. Intervju

- 10. Socialni delavci → Socialno varstvo – Formalni vir
- 11. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 12. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

12. Intervju

- 8. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

13. Intervju

- 7. Ni se pozanimala, ker še ne potrebuje pomoči → Razlogi – Ni informacij

14. Intervju

- 6. Internet → Mediji
- 7. Časopisi → Mediji

15. Intervju

- 7. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir
- 8. Dnevni centri aktivnosti za starejše → Socialno varstvo – Formalni vir
- 9. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

16. Intervju

- 7. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje – MOL
- 8. Rdeči križ → Socialno varstvo – Nevladna organizacija

17. Intervju

- 9. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

18. Intervju

- 7. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 8. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir

19. Intervju

- 8. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

20. Intervju

- 7. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 8. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir

21. Intervju

- 10. Naročena na revijo Vzajemna → Mediji
- 11a. Vzajemna nudi pozitivne informacije → Mediji
- 11b. Vzajemna nudi uporabne informacije v zvezi s popusti za starejše → Mediji
- 11c. Vzajemna nudi uporabne informacije v zvezi z dopustovanjem za starejše → Mediji
- 12. Stacionarni telefon → Mediji

22. Intervju

- 12. Sorodniki → Neformalni vir
- 13. Prijatelji → Neformalni vir
- 14. Sosesti → Neformalni vir
- 15. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir
- 16. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 17. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje – MOL
- 18. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir
- 19. Rdeči križ → Socialno varstvo – Nevladna organizacija
- 20. Znanci → Neformalni vir
- 21. Časopisi → Mediji

23. Intervju

- 9. Internet → Mediji
- 10. Televizija → Mediji
- 11. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

Odgovori mestne četrti Dravlje na potrebe starih ljudi

1. Intervju

- 17a. Dobra organizacija → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 17b. Omogočanje dostopa do društva upokojencev → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje
- 17c. Člani društva upokojencev → Nekateri stari ljudje → Četrtna skupnost Dravlje
- 18a. Odgovarjanje na potrebe → Aktivnosti – Društvo upokojencev
- 18b. Usmerjanje do pomoči → Aktivnosti – Društvo upokojencev
- 19a. Več prostovoljcev → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 19b. Obiskovanje posameznikov, ki so sami → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 19c. Obiskovanje posameznikov, ki potrebujejo pomoč → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 20a. Sprehodi s starimi ljudmi → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 20b. Stare ljudi pospremiti do trgovine → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 20c. Stare ljudi pospremiti do zdravnika → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 20d. Biti na voljo za pogovor → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje

2. Intervju

- 12. V Dravljah je za stare ljudi dobro poskrbljeno → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje

- 13. Športna društva izvajajo telovadbo pred krajevno skupnostjo → Telovadba – Športna društva
- 14. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

3. Intervju

- 17. V Dravljah je za starejše ljudi poskrbljeno → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 18a. Udeleževanje pri aktivnostih krajevne skupnosti → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje
- 18b. Prirejanje izletov → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje
- 18c. Izvajanje delavnic → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje
- 18d. Prirejanje športnih aktivnosti → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje

4. Intervju

- 13. Informacijski center namenjen starim ljudem → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje

5. Intervju

- 10. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir
- 11. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje – MOL
- 12a. Obiskovanje posameznikov, ki so sami → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 12b. Pogovor → Vloga prostovoljcev → Četrtna skupnost Dravlje

6. Intervju

- 15. Premalo naredijo za krajane → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 16. Bolj zaprti in ne gredo med ljudi → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 17a. Potrebno je iti med ljudi → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 17b. Pogovarjanje z ljudmi → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 17c. Spraševanje o potrebah in željah → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 17d. V skupnosti se vidijo potrebe po pomoči → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje

7. Intervju

- 13. Premalo obveščanja → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 14. Več pisanja o dogajanju in aktivnosti, ki so na voljo → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 15a. Obvestila o dogodkih deliti po domovih starih ljudi → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 15b. Obvestila le na vhodu krajevne skupnosti → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 16a. Potopisna predavanja → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 16b. Pesniški večeri → Predlogi → Četrtna skupnost Dravlje

- 16c. Premalo potopisnih predavanj in pesniških večerov → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje
- 17a. Obvezna članarina → Aktivnosti – Društvo upokojencev
- 17b. Vsakdo naj prispeva kolikor lahko → Predlogi – Društvo upokojencev

8. Intervju

- 7. Premalo informiranja → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje
- 8a. Nuditi več pomoči → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 8b. Več usmerjanja do pomoči → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje

9. Intervju

- 10. Ne razmišlja o tem → Ni informacij

10. Intervju

- 11a. Več pomoči na domu – Predlogi – Pomoč na domu
- 11b. Nudjenje pomoči zaposlenih naj traja vsaj dve do tri ure → Predlogi – Pomoč na domu
- 11c. Nižja cena storitev → Predlogi – Pomoč na domu

11. Intervju

- 13. Večji dom za stare ljudi → Predlogi – Dom za stare ljudi

12. Intervju

- 9. Za vse je dobro poskrbljeno → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje

13. Intervju

- 8. Starih ljudi se ne sme dati na stranski tir → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 9. Spodbujanje ljudi, da so čim dlje aktivni → Predlogi – Dom za stare ljudi
- 10. Mladi naj obiskujejo stare ljudi → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 11. Prostovoljna organizacija mladih ljudi, ki bi sodelovala s starejšimi ljudmi → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 12. Premalo obveščanja o aktivnostih krajevnih skupnosti → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje
- 13. Veliko osamljenih starih ljudi neobveščenih → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje

14. Intervju

- 12a. Krajevna skupnost zadolžena, da preda naprej informacije o kakršnikoli nastali problematiki → Aktivnosti – Četrtna skupnost Dravlje
- 12b. Že 10 let ni sprememb glede zapuščenega igrišča → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje

15. Intervju

- 10. Skupina prostovoljcev → Predlogi – Četrtna skupnost Dravlje
- 11a. Obiskovanje ljudi → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 11b. Druženje → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje
- 11c. Sprehodi s starimi ljudmi → Vloga prostovoljcev – Četrtna skupnost Dravlje

16. Intervju

- 9. Dom za stare ljudi v Dravljah predrag za nekatere posameznike → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 10. Zaradi prenizke pokojnine si ne more privoščiti bivanja v domu za stare ljudi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 11. Država naj nudi finančno pomoč → Predlogi – Država

17. Intervju

- 10. Vzpostavitev socialne službe v Dravljah → Predlogi – MOL
- 11a. Socialna služba doma za stare ljudi namenjena stanovalcem → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 11b. Socialna služba v Dravljah dostopna v skupnosti → Predlogi – MOL

18. Intervju

- 9. Stari ljudje imajo na voljo vse, kar potrebujejo → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje

19. Intervju

- 9. Še ni zanimanja o tem → Ni informacij

20. Intervju

- 9. Premalo obveščanja → Neustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravlje
- 10. Bolj odprti za skupnost → Predlogi – Dom za stare ljudi

21. Intervju

- 13. Dobro poskrbljeno za medsebojno druženje starih ljudi → Ustrezna skrb – Četrtna skupnost Dravljje
- 14. Dokler posameznik lahko skrbi zase, še ne razmišlja o tem, kaj bi se potrebovalo → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 15. Ko posameznik določenih stvari ne zmore več opravljati, začne razmišljati o tem, kaj bi se potrebovalo → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 16. Več pomoči na domu, ki je finančno dostopnejša, kot bivanje v domu za stare ljudi → Predlogi – Pomoč na domu
- 17a. Obstoj socialnega servisa v Dravljah → Predlogi – MOL
- 17b. Socialni servis bi lažje nudil pomoč starim ljudem → Predlogi – MOL
- 17c. Zaposleni v socialnem servisu dostopni do tistih, ki bi potrebovali pomoč → Predlogi – MOL
- 18a. CSD naj več komunicira s starimi ljudmi → Predlogi – CSD
- 18b. Osebni stik staremu človeku veliko pomeni → Potreba po bližnji osebi – Druženje
- 19a. Informacijski center v Dravljah namenjen starim ljudem → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 19b. Usmerjanje do pomoči → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje

22. Intervju

- 22. Potreba po prostoru za udeleževanje delavnic → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 23. V prostoru bi se lahko starejši ljudje, ki so brez avtomobila ali sorodnikov, ki bi jim omogočali prevoze, dogovarjali za skupne prevoze → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje
- 24. Aktivnost v smeri izboljševanja življenja starostnikov → Predlogi – Četrtna skupnost Dravljje

23. Intervju

- 12. Država naj službam, ki nudijo pomoč na domu, nameni več finančnih sredstev → Predlogi – Država

Službe za pomoč starim ljudem, ki jih krajanj Dravlj poznajo

1. Intervju

- 21. ZOD → Socialno varstvo
- 22. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

- 23. Dnevno varstvo → Socialno varstvo
- 24. Dnevni centri aktivnosti za starejše → Socialno varstvo
- 25. Gerontološko društvo Slovenije → Socialno varstvo
- 26. Spominčica → Socialno varstvo
- 27. Karitas → Socialno varstvo

2. Intervju

- 15. Patronažna služba → Zdravstvo
- 16. CSD → Socialno varstvo
- 17. ZOD → Socialno varstvo
- 18. Dnevni centri aktivnosti za starejše → Socialno varstvo
- 19. Sestanek v domu za stare ljudi → Potrebe starih ljudi – Dom za stare ljudi – Socialno varstvo
- 20. V domu za stare ljudi priporočitev dnevnega varstva → Nasveti služb → Dom za stare ljudi – Socialno varstvo
- 21. Lekarna → Zdravstvo
- 22. Zdravniki iz ZD Šiška → Zdravniki – Zdravstvo
- 23. Zdravnik v domu za stare ljudi → Zdravniki – Zdravstvo
- 24. Možnost prihoda zdravnika iz doma za stare ljudi na dom posameznika → Zdravniki – Zdravstvo
- 25. Izvajanje fizioterapije v domu za stare ljudi za zunanje obiskovalce → Fizioterapija – Zdravstvo

3. Intervju

- 19. ZOD → Socialno varstvo
- 20. Dnevno varstvo → Socialno varstvo
- 21. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 22. Patronažna služba → Zdravstvo

4. Intervju

- 14. ZOD → Socialno varstvo
- 15. CSD → Socialno varstvo

5. Intervju

- 13. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 14. Dnevni centri aktivnosti za starejše → Socialno varstvo

- 15. Društvo upokojencev → Socialno varstvo

6. Intervju

- 18. Patronažna služba → Zdravstvo
- 19. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje
- 20. ZOD → Socialno varstvo
- 21. CSD → Socialno varstvo
- 22. Društvo upokojencev → Socialno varstvo

7. Intervju

- 18. ZOD → Socialno varstvo
- 19. Patronažna služba → Zdravstvo
- 20. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

8. Intervju

- 9. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 10. Patronažna služba → Zdravstvo
- 11. ZOD → Socialno varstvo
- 12. CSD → Socialno varstvo

9. Intervju

- 11. CSD → Socialno varstvo
- 12. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

10. Intervju

- 12. Patronažna služba → Zdravstvo
- 13. Zavod Pristan → Zasebni zavod – Socialno varstvo
- 14. CSD → Socialno varstvo
- 15. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

11. Intervju

- 17. Patronažna služba → Zdravstvo
- 18. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 19. CSD → Socialno varstvo

12. Intervju

- 10. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 11. CSD → Socialno varstvo

13. Intervju

- 14. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 15. CSD → Socialno varstvo
- 16. ZOD → Socialno varstvo
- 17. Patronažna služba → Zdravstvo
- 18. Dnevni centri aktivnosti za starejše → Socialno varstvo

14. Intervju

- 13. CSD → Socialno varstvo
- 14. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

15. Intervju

- 12. Ni zanimanja, ker še ni potrebe po pomoči → Ni informacij

16. Intervju

- 12. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 13. Društvo upokojencev Dravlje → Socialno varstvo
- 14. Rdeči križ → Socialno varstvo – Nevladna organizacija

17. Intervju

- 12. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 13. CSD → Socialno varstvo
- 14. Patronažna služba → Zdravstvo
- 15. Rdeči križ → Socialno varstvo – Nevladna organizacija

18. Intervju

- 10. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 11. CSD → Socialno varstvo
- 12. Patronažna služba → Zdravstvo
- 13. ZOD → Socialno varstvo
- 14. Društvo upokojencev → Socialno varstvo

19. Intervju

- 10. CSD → Socialno varstvo
- 11. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 12. Patronažna služba → Zdravstvo

20. Intervju

- 11. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 12. CSD → Socialno varstvo
- 13. Patronažna služba → Zdravstvo

21. Intervju

- 20. Patronažna služba → Zdravstvo
- 21. ZOD → Socialno varstvo

22. Intervju

- 25. CSD → Socialno varstvo
- 26. Patronažna služba → Zdravstvo
- 27. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo

23. Intervju

- 13. Patronažna služba → Zdravstvo
- 14. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo
- 15. Dnevni center aktivnosti za starejše → Socialno varstvo

Viri informacij o službah za pomoč starim ljudem

1. Intervju

- 28a. Sosedje → Neformalni vir
- 28b. Sodelujejo s službami za pomoč starim ljudem → Prijatelji – Neformalni vir
- 28c. CSD Ljubljana Šiška → Socialno varstvo – Formalni vir
- 28d. Društvo upokojencev Dravlje → Socialno varstvo – Formalni vir

2. Intervju

- 26. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir

3. Intervju

- 23. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

4. Intervju

- 16. Časopisi → Mediji
- 17. Letaki → Mediji

5. Intervju

- 16. Letaki → Mediji

6. Intervju

- 23. Znanci → Neformalni vir
- 24. Časopisi → Mediji
- 25. Letaki → Mediji

7. Intervju

- 21. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 22. Časopisi → Mediji

8. Intervju

- 13. Časopisi → Mediji
- 14. Letaki → Mediji
- 15. Televizija → Mediji

9. Intervju

- 13. Sosedje → Neformalni vir

10. Intervju

- 16. Časopisi → Mediji
- 17. Televizija → Mediji
- 18. Znanci, ki imajo izkušnje s službami za pomoč starim ljudem → Neformalni vir

11. Intervju

- 20. Časopisi → Mediji

12. Intervju

- 12. Prijatelji → Neformalni vir

13. Intervju

- 19a. Prijatelji → Neformalni vir
- 19b. Sosedje → Neformalni vir

14. Intervju

- 15. Časopisi → Mediji

15. Intervju

- 13. Ko bo potrebovala, si bo sama poiskala informacije → Ni informacij

16. Intervju

- 15. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje – MOL

17. Intervju

- 16. Krajevna skupnost → Četrtna skupnost Dravlje – MOL
- 17. Znanci → Neformalni vir
- 18. Prijatelji → Neformalni vir

18. Intervju

- 15. Prijatelji → Neformalni vir
- 16. Revija Vzajemna → Mediji

19. Intervju

- 13. Prijatelji → Neformalni vir

20. Intervju

- 14. Znanci → Neformalni vir
- 15. Časopisi → Mediji

21. Intervju

- 22. Časopisi → Mediji

22. Intervju

- 28. Znanci → Neformalni vir
- 29. Družinski člani → Neformalni vir
- 30. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

23. Intervju

- 16. Časopisi → Mediji
- 17. Televizija → Mediji
- 18. Znanci → Neformalni vir

Izkušnje s službami za pomoč starim ljudem

1. Intervju

- 29. Prošnje za sprejem v dom → Potrebe starih ljudi – Dom za stare ljudi
- 30. Dolga čakalna doba → Ovire – Dom za stare ljudi
- 31a. Zasedenost domov → Ovire – Dom za stare ljudi
- 31b. Vrstni red čakanja → Ovire – Dom za stare ljudi
- 32a. Razočaranje nad ne sprejemom → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 32b. Bivanje v neposredni bližini doma za stare ljudi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 32c. Birokracija → Ovire – Dom za stare ljudi
- 33a. Pošiljanje prošenj za sprejem v druge domove za stare ljudi po Sloveniji → Nasveti služb – Dom za stare ljudi
- 33b. Prekmurje → Lokacije domov za stare ljudi po Sloveniji → Nasveti služb – Dom za stare ljudi
- 33c. Bela Krajina → Lokacije domov za stare ljudi po Sloveniji → Nasveti služb – Dom za stare ljudi
- 34. Krajan na prednostni listi za sprejem v dom za stare ljudi → Predlogi – Dom za stare ljudi

2. Intervju

- 27a. Dobre izkušnje → Izkušnje – ZOD
- 27b. Oskrbovalke se držijo dogovorov glede prihoda → Izkušnje – ZOD

3. Intervju

- 24. Dobre izkušnje → Izkušnje – Patronažna služba
- 25. Dobra organiziranost → Izkušnje – Patronažna služba

- 26. Dogovarjanje glede prihoda zaposlenih → Izkušnje – Patronažna služba

4. Intervju

- 18. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj

5. Intervju

- 17. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj

6. Intervju

- 26. Mož član društva upokojencev → Izkušnje – Društvo upokojencev
- 27a. Mož se je prijavil na izlet → Izkušnje – Društvo upokojencev
- 27b. Ker je mož zbolel, je šla na izlet žena → Izkušnje – Društvo upokojencev
- 27c. Neprijetno počutje v družbi izletnikov → Izkušnje – Društvo upokojencev
- 27d. Posamezniki dajejo prednost izletom z družino → Izkušnje – Društvo upokojencev
- 28. Organiziranje predavanja zdravnika → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje
- 29. Organiziranje telovadbe za starejše → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje
- 30. Posamezniki dajejo prednost sprehodom v naravi → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje
- 31a. Sosedo pomagajo oskrbovalke ZOD-a → Izkušnje – ZOD
- 31b. Pomoč sosedi pri osebni higieni → Izkušnje – ZOD
- 31c. Pomoč sosedi pri pospravljanju → Izkušnje – ZOD
- 31d. Sosedo nudijo veliko pomoči → Izkušnje – ZOD

7. Intervju

- 23. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj
- 24a. Prijateljice so v domu za stare ljudi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 24b. Prijateljice so zadovoljne v domu za stare ljudi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 25a. Nekateri domovi za stare ljudi so dobri → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 25b. Nekateri domovi za stare ljudi so slabi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 26a. Obremenjenost zaposlenih v domovih za stare ljudi → Ovire – Dom za stare ljudi
- 26b. Premalo kadra v domovih za stare ljudi → Ovire – Dom za stare ljudi
- 26c. Obremenjenost in število kadra pogojuje nezadovoljstvo stanovalcev → Ovire – Dom za stare ljudi

8. Intervju

- 16. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj

9. Intervju

- 14. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj

10. Intervju

- 19. Negovanje moža po prihodu iz bolnice → Izkušnje – Patronažna služba
- 20. Negovanje moža po prihodu iz bolnice → Izkušnje – Zavod Pristan
- 21. Dobre izkušnje s službami za pomoč na domu → Izkušnje – Pomoč na domu
- 22. Prijaznost → Izkušnje – Patronažna služba
- 23. V redu zaposleni → Izkušnje – Zavod Pristan

11. Intervju

- 14. Domačini prednost pri sprejemu v dom za stare ljudi → Predlogi – Dom za stare ljudi
- 15. Krajša čakalna doba za sprejem v dom za stare ljudi → Predlogi – Dom za stare ljudi
- 16a. Približno eno leto čakanja na dvoposteljno sobo → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 16b. Več kot eno leto čakanja na enoposteljno sobo → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 21. Oddana prošnja za sprejem v dom za stare ljudi → Potrebe starih ljudi – Dom za stare ljudi
- 22. Prijazna socialna delavka → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 23. Zadovoljstvo → Izkušnje – Patronažna služba
- 24. Nudenje kakovostne oskrbe možu → Izkušnje – Patronažna služba

12. Intervju

- 13. Nima nobenih izkušenj → Ni osebnih izkušenj

13. Intervju

- 20. Nudenje pomoči teti → Izkušnje – Patronažna služba
- 21. Zadovoljstvo → Izkušnje – Patronažna služba

14. Intervju

- 16. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

15. Intervju

- 14. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

16. Intervju

- 16. Obiskovanje telovadbe, ki jo izvajajo športna društva pred krajevno skupnostjo → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje
- 17. Dobre izkušnje → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje
- 18. Udeleževanje organiziranih pohodov → Izkušnje – Četrtna skupnost Dravlje

17. Intervju

- 19a. Prostovoljka pri Rdečem križu → Izkušnje – Rdeči križ
- 19b. Zelo dobre izkušnje → Izkušnje – Rdeči križ
- 19c. Delitev paketov s hrano → Izkušnje – Rdeči križ
- 19d. Nudenje pomoči posameznikom → Izkušnje – Rdeči križ

18. Intervju

- 17. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

19. Intervju

- 14. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

20. Intervju

- 16. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

21. Intervju

- 23. Nima izkušenj → Ni osebnih izkušenj

22. Intervju

- 31. Ni izkušenj → Ni osebnih izkušenj

23. Intervju

- 19. Dobre izkušnje → Patronažna služba
- 20a. Ustrežljivost → Patronažna služba
- 20b. Nudenje pomoči nepokretni ženi → Patronažna služba

Dejavniki, da se stari ljudje odločijo za oskrbo oziroma pomoč

1. Intervju

- 35. Okrevanje po poškodbi → Zdravstveni razlogi

- 36. Zlom kolka in stegenice → Zdravstveni razlogi
- 37. Vdovstvo → Socialni razlogi
- 38. Svojci s svojo družino → Socialni razlogi
- 39. Službene obveznosti svojcev → Socialni razlogi
- 40a. Prošnja za sprejem v dom → Zdravstveni razlogi
- 40b. Prijatelji iz mladosti v domu → Prošnja za sprejem v dom → Socialni razlogi

2. Intervju

- 28. Bolezen → Zdravstveni razlogi
- 29. Starost → Starost
- 30a. Visoka starost partnerja → Starost
- 30b. Onemoglost → Zdravstveni razlogi
- 30c. Bivanje v bolnici → Zdravstveni razlogi

3. Intervju

- 27. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

4. Intervju

- 19. Osamljenost → Socialni razlogi
- 20. Odsotnost svojcev → Socialni razlogi
- 21. Bolezen → Zdravstveni razlogi

5. Intervju

- 18. Osamljenost → Socialni razlogi
- 19. Nepokretnost → Zdravstveni razlogi
- 20. Nepokretnost → Prošnja za sprejem v dom → Zdravstveni razlogi

6. Intervju

- 32. Onemoglost → Zdravstveni razlogi
- 33. Stari ljudje se težko odločijo za pomoč → Osebni razlogi starih ljudi – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 34. Posamezniki ne želijo pomoči → Osebni razlogi starih ljudi – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 35. Zavračanje odhoda v dom za stare ljudi → Osebni razlogi starih ljudi – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

7. Intervju

- 27. Starost → Starost
- 28. Osamljenost → Socialni razlogi
- 29. Bolezen → Zdravstveni razlogi

8. Intervju

- 17. Onemoglost → Zdravstveni razlogi
- 18. Nimajo svojcev → Socialni razlogi

9. Intervju

- 15. Bolezen → Zdravstveni razlogi

10. Intervju

- 24. Bolezen → Zdravstveni razlogi
- 25. Nimajo svojcev → Socialni razlogi

11. Intervju

- 25. Nimajo svojcev → Socialni razlogi
- 26. Službene obveznosti svojcev → Socialni razlogi

12. Intervju

- 14. Bolezen → Zdravstveni razlogi

13. Intervju

- 22. Bolezen → Zdravstveni razlogi
- 23. Nepokretnost → Zdravstveni razlogi
- 24. Demenca → Zdravstveni razlogi
- 25. Osamljenost → Socialni razlogi

14. Intervju

- 17. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

15. Intervju

- 15. Osamljenost → Socialni razlogi
- 16. Službene obveznosti svojcev → Socialni razlogi

16. Intervju

- 19. Bolezen → Zdravstveni razlogi

17. Intervju

- 20. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

18. Intervju

- 18. Osamljenost → Socialni razlogi
- 19. Bolezen → Zdravstveni razlogi

19. Intervju

- 15. Bolezen → Zdravstveni razlogi
- 16. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

20. Intervju

- 17. Osamljenost → Socialni razlogi
- 18. Nesoglasje s svojci → Socialni razlogi

21. Intervju

- 24. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

22. Intervju

- 32. Bolezen → Zdravstveni razlogi

23. Intervju

- 21. Nepokretnost → Zdravstveni razlogi
- 22. Posameznik živi sam → Socialni razlogi
- 23. Demenca → Zdravstveni razlogi

Prvi viri pomoči, na katere se posamezniki obrnejo v primeru njihove situacije

1. Intervju

- 41. Hči → Svojci – Neformalni vir
- 42. Osebna zdravnica → Zdravstvo – Formalni vir
- 43. ZOD → Socialno varstvo – Formalni vir
- 44. Dolgotrajen postopek sprejema v dom → Ovire – Socialno varstvo – Formalni vir

- 45a. Dogovor o tem, da se poišče dodatna pomoč → Občasna pomoč – Potrebe po dodatni pomoči → Potrebe ostalih starih ljudi
- 45b. Obisk dvakrat na teden → Vloga oskrbovalke iz ZOD-a – Socialno varstvo – Formalni vir
- 45c. Obisk enkrat na teden → Vloga patronažne sestre – Zdravstvo – Formalni vir

2. Intervju

- 31. Osebna zdravnica → Zdravstvo – Formalni vir
- 32. Patronažna sestra → Zdravstvo – Formalni vir

3. Intervju

- 28. Osebna zdravnica → Zdravstvo – Formalni vir
- 29. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

4. Intervju

- 22. ZOD → Socialno varstvo – Formalni vir

5. Intervju

- 23. Otroci → Svojci – Neformalni vir

6. Intervju

- 36a. Svojci → Neformalni vir
- 36b. Svojci poiščejo najboljšo rešitev → Svojci – Neformalni vir
- 36c. Svojci poiščejo rešitev, ki je sprejemljiva za celo družino → Svojci – Neformalni vir
- 37. Upoštevanje in poslušanje svojcev → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

7. Intervju

- 30. Hčerka → Svojci – Neformalni vir
- 31. Sin → Svojci – Neformalni vir
- 32. Vnukinje → Svojci – Neformalni vir
- 33. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir

8. Intervju

- 19. Svojci → Svojci – Neformalni vir
- 20. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

9. Intervju

- 16. Otroci → Svojci – Neformalni vir

10. Intervju

- 26. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir

11. Intervju

- 27. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 28. Svojci → Svojci – Neformalni vir

12. Intervju

- 15. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

13. Intervju

- 26. Svojci → Neformalni vir
- 27. Prijatelji → Neformalni vir
- 28. Sosedje → Neformalni vir
- 29. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

14. Intervju

- 18. Svojci → Neformalni vir

15. Intervju

- 17. Mož → Svojci – Neformalni vir
- 18. Otroci → Svojci – Neformalni vir

16. Intervju

- 20. Žena → Svojci – Neformalni vir

17. Intervju

- 21. Snaha → Neformalni vir

18. Intervju

- 20. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalni vir
- 21. CSD → Socialno varstvo – Formalni vir

19. Intervju

- 17. Svojci → Svojci – Neformalni vir

20. Intervju

- 19. Svojci → Svojci – Neformalni vir

21. Intervju

- 25. Svojci → Svojci – Neformalni vir
- 26. Hči → Svojci – Neformalni vir

22. Intervju

- 33. Še ni razmišljal o tem → Ni informacij

23. Intervju

- 24. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalni vir
- 25. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalni vir

Osebe, ki nudijo pomoč starim ljudem

1. Intervju

- 46. Hči → Neformalna pomoč
- 47. Zdravstveno osebje → Zdravstvo - Formalna pomoč

2. Intervju

- 33. Sin → Neformalna pomoč
- 34. Hči → Neformalna pomoč
- 35a. Obisk zjutraj in zvečer → Hči – Neformalna pomoč
- 35b. Merjenje sladkorja očetu → Hči – Neformalna pomoč
- 35c. Merjenje pritiska očetu → Hči – Neformalna pomoč
- 35d. Nakup v trgovini → Hči – Neformalna pomoč
- 36. Zunanja opravila → Sin – Neformalna pomoč

3. Intervju

- 30. Medsebojni dogovor o pomoči svojcev → Svojci – Neformalna pomoč
- 31a. Svojci → Neformalna pomoč
- 31b. Pomoč upokojenih svojcev → Svojci – Neformalna pomoč

- 31c. Večja časovna razpoložljivost upokojenih svojcev → Svojci – Neformalna pomoč

4. Intervju

- 23. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč

5. Intervju

- 24. Sosedji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 25. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč

6. Intervju

- 38a. Svojci → Neformalna pomoč
- 38b. Odločitev o tem, koga poiskati za pomoč → Svojci – Neformalna pomoč
- 38c. Odločitev o tem, kaj nuditi in čemu dati prednost → Svojci – Neformalna pomoč
- 39. ZOD → Socialno varstvo – Formalna pomoč

7. Intervju

- 34. Svojci → Neformalna pomoč
- 35. Nudenje prevoza → Sin – Neformalna pomoč
- 36. Prijatelji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 37. Posameznikom, ki imajo svojce, nudijo pomoč svojci → Svojci – Neformalna pomoč
- 38. Posameznikom, ki nimajo svojcev, nudijo pomoč prijatelji in sosedji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč

8. Intervju

- 21. CSD → Socialno varstvo – Formalna pomoč

9. Intervju

- 17. Medsebojna pomoč → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 18. Nakup v trgovini → Gospodinjska opravila – Potrebe ostalih starih ljudi

10. Intervju

- 27. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 28. Zavod Pristan → Zasebni zavod – Formalna pomoč

11. Intervju

- 29. Dobri odnosi med sosedji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč

- 30. Dobri odnosi med sosedi pogojujejo medsebojno pomoč → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 31. Osebni zdravnik → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 32. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 33. Svojci → Neformalna pomoč

12. Intervju

- 16. Ne pozna nikogar, ki bi potreboval pomoč → Ni informacij

13. Intervju

- 30. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 31. CSD → Socialno varstvo – Formalna pomoč
- 32. Dom za stare ljudi → Socialno varstvo – Formalna pomoč
- 33. Svojci → Neformalna pomoč
- 34. ZOD → Socialno varstvo – Formalna pomoč

14. Intervju

- 19. Ne pozna ljudi, ki potrebujejo pomoč → Ni informacij

15. Intervju

- 19. Pomoč med sosedi → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 20. Sosedom pomagajo tudi svojci → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč

16. Intervju

- 21. Ne ve → Ni informacij

17. Intervju

- 22. Posameznikom pomagajo starejši upokojenci → Neformalna pomoč
- 23. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 24. ZOD → Socialno varstvo – Formalna pomoč

18. Intervju

- 22. ZOD → Socialno varstvo – Formalna pomoč
- 23. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 24. Svojci → Neformalna pomoč

19. Intervju

- 18. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 19. Svojci → Neformalna pomoč

20. Intervju

- 20. Svojci → Neformalna pomoč
- 21. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč

21. Intervju

- 27. Znanci → Znanci – Neformalna pomoč
- 28. Prijatelji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 29. Sosedji → Prijatelji in sosedje – Neformalna pomoč
- 30. Svojci → Neformalna pomoč
- 31. V kolikor svojci ne morejo pomagati, poiščejo ustrezno pomoč → Pomoč svojcev

22. Intervju

- 34. Svojci → Neformalna pomoč
- 35. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč

23. Intervju

- 26. Patronažna služba → Zdravstvo – Formalna pomoč
- 27. Svojci → Neformalna pomoč

Izkušnje posameznikov, ki sem jim nudi pomoč

1. Intervju

- 48a. Prijaznost oskrbovalk ZOD-a → ZOD
- 48b. Delavnost oskrbovalk ZOD-a → ZOD
- 48c. Korektnost oskrbovalk ZOD-a → ZOD
- 49a. Nudenje pomoči v dve urnem obisku → ZOD
- 49b. Prijetna družba ob pitju kave → ZOD
- 50. Dobri družinski odnosi → Družina
- 51. Nesebična pomoč hčere in njene družine → Družina
- 52. Finance → Ovire - ZOD
- 53a. Plačljiva oskrba → Ovire – ZOD

- 53b. Nizke pokojnine → Ovire – ZOD
- 54. Nekateri posamezniki si lahko plačajo oskrbo → Finance → Ovire - ZOD
- 55. Zmanjševanje prihrankov → Finance → Ovire – ZOD

2. Intervju

- 37. Velik pomen sinove pomoči → Družina
- 38. Velik pomen hčerine pomoči → Družina
- 39. Dostopnost in prijaznost → Osebna zdravnica
- 40. Dostopnost in prijaznost → Patronažna sestra

3. Intervju

- 32. Svojevoljnost starih ljudi, ki jim svojci nudijo pomoč → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 33. Prepričanje s svojci → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 34. Ubogljivost in poslušnost starih ljudi do strokovnjakov → Stari ljudje in strokovnjaki – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 35. Izkoriščanje domačnosti → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 36a. Oporekanje svojcem → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 36b. Ignoriranje svojcev → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 37a. Plezanje po lestvi → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 37b. Hoja po stopnicah s predmeti v rokah → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 38. Možnost poškodbe ob padcu → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 39. Konflikti v domačem okolju → Stari ljudje in družina – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

4. Intervju

- 24. Zadovoljstvo → Patronažna služba

5. Intervju

- 26a. Ni informacij → Ni izkušenj
- 26b. Ni tema pogovora → Ni izkušenj

6. Intervju

- 40a. Dobro delajo → ZOD
- 40b. Zadovoljstvo → ZOD

7. Intervju

- 39. Dobre izkušnje → Družina
- 40a. Dialog glede nudenja pomoči → Družina
- 40b. Sprotno obveščanje o časovni razpoložljivosti nudenja pomoči → Družina
- 41. Medsebojno usklajevanje → Družina

8. Intervju

- 22a. Zadovoljstvo → CSD
- 22b. Dobijo vse informacije → CSD

9. Intervju

- 19. Dobri odnosi in medsebojna pomoč → Sosedje

10. Intervju

- 29. Zelo dobre izkušnje → Zavod Pristan
- 30a. Ugodne cene storitev → Zavod Pristan
- 30b. Urna postavka nudenja storitev nekaj čez tri evre → Zavod Pristan
- 31a. Delovne oskrbovalke → Zavod Pristan
- 31b. Zanesljivost → Zavod Pristan
- 31c. Točnost → Zavod Pristan

11. Intervju

- 34. Zelo dobre izkušnje → Sosedje
- 35. Vsakdo pomaga po svojih močeh → Sosedje

12. Intervju

- 17. Nima izkušenj → Ni izkušenj

13. Intervju

- 35a. Dobre izkušnje → ZOD
- 35b. Slabe izkušnje → Ovire – ZOD

- 36. Osebe ima za oskrbovance eno uro časa → ZOD
- 37. Ena ura nudenja storitev je premalo → Ovire – ZOD
- 38a. Pospravljanje → ZOD
- 38b. Kuhanje → ZOD
- 38c. Nakup v trgovini → ZOD

14. Intervju

- 20. Nima izkušenj → Ni izkušenj

15. Intervju

- 21. Pozitivne izkušnje sosedov → Družina
- 22. Svojci nudijo veliko pomoči → Družina

16. Intervju

- 22. Ne ve → Ni izkušenj

17. Intervju

- 25a. Zadovoljstvo → Patronažna služba
- 25b. Posamezniki kritizirajo → Ovire – Patronažna služba

18. Intervju

- 25. Sosed zadovoljen → ZOD
- 26. Ni pomanjkljivosti → ZOD

19. Intervju

- 20. Ne ve → Ni izkušenj

20. Intervju

- 22. Onemogli ljudje potrebujejo še več pomoči svojcev → Predlogi – Družina
- 23. Onemogli ljudje potrebujejo še več pomoči patronažne službe → Predlogi – Patronažna služba

21. Intervju

- 32a. Zadovoljstvo s pomočjo svojcev → Družina
- 32b. Zadovoljstvo s pomočjo sosedov → Sosedje
- 33. Sosea z zdravstvenimi težavami ne želi obremenjevati sina → Družina

- 34. Soseba prosila za pomoč sosedu → Sosedje
- 35a. Dober odziv glede nudenja pomoči → Sosedje
- 35b. Ljudje pripravljeni pomagati → Sosedje
- 35c. Medsebojno poznanstvo povezano z nudenjem pomoči → Sosedje

22. Intervju

- 36. Znanci so s pomočjo svojcev zelo zadovoljni → Družina

23. Intervju

- 28. Korektnost → Patronažna služba
- 29. Nudnje pomoči → Patronažna služba
- 30a. Ženi pomagali pri osebni higieni → Patronažna služba
- 30b. Druženje ob kavi → Patronažna služba
- 30c. Klepet → Patronažna služba

Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah

1. Intervju

- 56. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj
- 57. Povzemanje izkušenj znancev, ki so v institucijah → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah
- 58. Posamezniki so zadovoljni s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 59. Domotožje → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

2. Intervju

- 41. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj
- 42. Oddaja vloge za sprejem v dom za stare ljudi → Potrebe starih ljudi – Dom za stare ljudi
- 43a. Sprejem starih ljudi v dom za stare ljudi, ki niso iz Ljubljane → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 43b. Veze in poznanstva pogojujejo možnost sprejema v dom za stare ljudi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 43c. Za domačine ni prostora → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 43d. Dati domačinom prednost za sprejem v dom za stare ljudi → Predlogi – Dom za stare ljudi
- 44. Dve leti čakalne dobe za sprejem v dom za stare ljudi → Ovire – Dom za stare ljudi

- 45a. Javni domovi niso dragi → Izkušnje → Dom za stare ljudi
- 45b. Privatni domovi so dragi → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 45c. Finance pogojujejo odločitev za javne domove → Izkušnje – Dom za stare ljudi

3. Intervju

- 40. Dobro mnenje → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 41. Usposobljenost institucij → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 42a. Zaposleni se trudijo uspešno delati → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 42b. Zadovoljstvo kot vizija zaposlenih in uporabnikov → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 43. Zviševanje nivoja usposobljenosti kadra → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno

4. Intervju

- 25. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči v institucijah → Ni osebnih izkušenj
- 26. Primerjava z bolnico → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 27a. Dobre izkušnje z zaposlenimi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 27b. Slabe izkušnje z zaposlenimi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 28a. Rutinsko opravljanje dela → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 28b. Neosebna obravnava ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

5. Intervju

- 21. Primerjava doma za stare ljudi s smrtjo → Ovire – Dom za stare ljudi
- 22. Posamezniki so zadovoljni s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 27. Veliko ljudi potrebuje pomoč → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah
- 28. Potrebno zaposliti več kadra → Predlogi – Institucije splošno

6. Intervju

- 41. Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah
- 42. Posamezniki so zadovoljni s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 43a. Osebno nezadovoljstvo z življenjem → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 43b. Osebno nezadovoljstvo lahko pogojuje nezadovoljstvo z domsko oskrbo → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 43c. Osebno nezadovoljstvo lahko pogojuje nezadovoljstvo z domsko hrano → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

7. Intervju

- 42a. Osebni pristop in pogovor s starim človekom → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 42b. Posameznika se odpravi po dveh minutah → Osebni zdravnik – Negativno
- 43a. Podpora → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 43b. Pogovor → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 43c. Podpora, ki ne bazira samo na zdravilih → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 44. Podpora prilagojena slušni oviranosti posameznika → Osebni zdravnik – Pozitivno

8. Intervju

- 23. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj

9. Intervju

- 20. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj

10. Intervju

- 32. Starša bivala v domu za stare ljudi → Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah – Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah
- 33a. Ni bilo kakšne slabe izkušnje → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 33b. Pomanjkanje časa zaposlenih → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 34a. Mama sama težko jedla → Zdravstveni razlogi
- 34b. Pomoč pri hranjenju → Hranjenje – Nega

- 35. V domovih za stare ljudi je premalo zaposlenih → Institucije splošno

11. Intervju

- 36. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj

12. Intervju

- 18. Vse storitve so pogojene s financami → Institucije splošno
- 19. Stari ljudje si težko privoščijo bivanje v dragih domovih za stare ljudi → Institucije splošno

13. Intervju

- 40a. Teta težko sprejela odhod v dom za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah - Negativno
- 40b. Teta je bila z osebjem zadovoljna → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno

14. Intervju

- 21. Nudenje storitev v okviru normativa → Institucije splošno
- 22. Izpolnjevanje normativa → Institucije splošno
- 23. Neosebna obravnava → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

15. Intervju

- 23. Lepo sprejeta → Osebni zdravnik - Pozitivno
- 24. Spodobno obravnavana → Osebni zdravnik - Pozitivno
- 25. Dobre izkušnje → Osebni zdravnik - Pozitivno
- 26. Ne pozna izkušenj drugih ljudi → Institucije splošno

16. Intervju

- 23. Pohvale → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 24. Posamezniki z nobeno pomočjo niso zadovoljni → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

17. Intervju

- 26a. Brat v domu za stare ljudi → Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah – Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah

- 26b. Brat je zadovoljen → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 27. Zadovoljstvo pogojeno z bratovo pokretnostjo → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 28. Nezadovoljstvo pogojeno z nepokretnostjo posameznikov → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 29. Bratova pokojna žena nezadovoljna z bivanjem v domu za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 30a. Nezadovoljstvo pogojeno z nepokretnostjo bratove pokojne žene → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 30b. Normativ omejuje količino časa negovalk za posvetitev posameznikom → Institucije splošno
- 31. Brat meni, da zaposleni posameznikom posvečajo premalo časa → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

18. Intervju

- 27. Prijatelji zelo pohvalijo dom za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 28a. Zadovoljstvo z raznolikimi družabnimi aktivnostmi in srečanji v domu za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 28b. Zadovoljstvo s praznovanjem rojstnih dni → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 28c. Zadovoljstvo z novoletnimi zabavami → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 28d. Zadovoljstvo s telovadbo → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno

19. Intervju

- 21. Dokler posamezniki ne rabijo pomoči, ne razmišljajo o tem → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah

20. Intervju

- 24. Različna mnenja → Institucije splošno
- 25a. Znanka zadovoljna z domom za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno

- 25b. Različen karakter vodi v nerazumevanje s sostanovalko → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 26. Vodstvo doma za stare ljudi nima posluha za premestitev posameznikov, ki se ne razumejo s sostanovalci, v drugo sobo → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno

21. Intervju

- 36a. Lepo obnašanje do starejših ljudi → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 36b. Spoštljivost → Osebni zdravnik – Pozitivno
- 37a. Odrezavost → Osebni zdravnik – Negativno
- 37b. Nespoštljivost → Osebni zdravnik – Negativno
- 37c. Nepotrpežljivost do starejših ljudi → Osebni zdravnik – Negativno

22. Intervju

- 37. Ni osebnih izkušenj o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah → Ni osebnih izkušenj
- 38. Znanci, ki so v domovih za stare ljudi, imajo pozitivne izkušnje → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno
- 39. Največji problem je predstavljala odločitev za odhod v dom za stare ljudi → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 40a. Začetne težave povezane s prilagajanjem na novo okolje → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 40b. Kasneje ni bilo večjih problemov → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Pozitivno

23. Intervju

- 31. Nekateri direktorji domov za stare ljudi povedali, da bi njegovi ženi težko nudili vso ustrezno pomoč in podporo → Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah – Negativno
- 32. Žena imela amiotrofično lateralno sklerozo → Zdravstveni razlogi
- 33. 24 urna oskrba → Osebna nega – Nega
- 34. V domovih za stare ljudi, se ne morejo ukvarjati s posamezniki v polni meri, saj morajo zadostiti normativu, ki ga narekuje institucija → Institucije splošno
- 35. Pomoč patronažne službe → Zdravstvo – Formalni vir
- 36. Brat, ki je imel demenco, je bival v domu za stare → Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah – Zadovoljstvo s storitvami in izvajanjem pomoči v institucijah
- 37. Cena bivanja v domu za stare ljudi je znašala 1200 € → Institucije splošno

- 38. Posameznikom z nizkimi pokojninami, je lahko bivanje v domu za stare ljudi finančno popolnoma nedosegljivo. → Institucije splošno

Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju

1. Intervju

- 60. Oglas v reviji sladkorna o izvajalcih pedikure in frizerskih storitev na domu → Zadovoljstvo – Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 61. Nezmožnost samostojnega izvajanja pedikure in frizerskih aktivnosti → Ovire - Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 62. Organiziranje obiska pedikerke in frizerke na dom → Zadovoljstvo – Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 63. Zadovoljstvo s pedikerskimi in frizerskimi storitvami → Zadovoljstvo – Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 64a. Izstavljanje računov storitev → Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 64b. Vestnost → Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- 64c. Prijaznost → Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev

2. Intervju

- 46a. Dostopnost → Pomoč svojcev
- 46b. Lahkotnost → Pomoč svojcev
- 46c. Prijaznost → Pomoč svojcev

3. Intervju

- 44a. Ni težav → Pomoč svojcev
- 44b. Demenca → Ovire – Pomoč svojcev

4. Intervju

- 29. Prednost → Pomoč svojcev
- 30. Ostati čim dlje časa v domačem okolju → Pričakovanja – Želje
- 31. Onemoglost → Zdravstveni razlogi

5. Intervju

- 29. Medsebojni odnosi pogojujejo kakovost pomoči → Pomoč svojcev
- 30. Nesoglasje pogojuje zapostavljenost starih ljudi → Ovire – Pomoč svojcev
- 31. Trud za kakovostne družinske odnose → Pomoč svojcev

6. Intervju

- 44. Medsebojna pomoč → Pomoč svojcev
- 45a. Pomembnost medsebojnih odnosov → Pomoč svojcev
- 45b. Lep odnos med oskrbovalcem in oskrbovancem → Pomoč svojcev
- 46. Dialog → Pomoč svojcev

7. Intervju

- 45a. Sin in hči vsak dan pokličeta → Pomoč svojcev
- 45b. Sin in hči se zanimata za potrebe in želje → Pomoč svojcev
- 46. Dobri družinski odnosi podaljšujejo življenje → Pomoč svojcev

8. Intervju

- 24a. Večina storitev je plačljiva → Pomoč na domu
- 24b. Nizke pokojnine → Ovire – Pomoč na domu
- 24c. Težko shajajo skozi mesec → Potrebe po finančni pomoči

9. Intervju

- 21. Nudjenje pomoči starim ljudem, ki nimajo svojcev → Pomoč sosedov

10. Intervju

- 36. Zaneseta se lahko na vnuka in njegovo družino → Pomoč svojcev

11. Intervju

- 37. Zadovoljstvo sosede s pomočjo, ki jo nudijo njenemu možu → Pomoč patronažne službe

12. Intervju

- 20. Finančno lažje, če starega človeka oskrbujejo svojci → Pomoč svojcev

13. Intervju

- 41. Pozitivno mnenje → Pomoč svojcev
- 42a. Nekaj prijateljic ima svoje starše v domači oskrbi → Pomoč svojcev
- 42b. Dokler lahko doma skrbijo za starega človeka z demenco, ga ne bodo dali v dom za stare ljudi → Pomoč svojcev

14. Intervju

- 24. V redu → Pomoč svojcev
- 25. Domači se zanesejo drug na drugega → Pomoč svojcev

15. Intervju

- 27. Ni seznanjena s tem → Ni izkušenj

16. Intervju

- 25. Dobro mnenje → Pomoč v domačem okolju splošno
- 26. Bolj prijetna staremu človeku → Pomoč v domačem okolju splošno

17. Intervju

- 32. Odnos med starši in otroci pogojuje kvaliteto pomoči → Pomoč svojcev
- 33. Dobro medsebojno razumevanje pogojuje zagotovitev medsebojne pomoči → Pomoč svojcev

18. Intervju

- 29. Ugodnejša cena storitve pomoči na domu lahko zelo dobra → Pomoč na domu

19. Intervju

- 22. Doma je boljša pomoč → Pomoč v domačem okolju splošno
- 23. Pogovor s svojci omogoča nudenje pomoči → Pomoč svojcev

20. Intervju

- 27. Nizke pokojnine → Ovire – Pomoč na domu
- 28. Svojci nudijo pomoč in podporo → Pomoč svojcev

21. Intervju

- 38. Ni seznanjena s tem → Ni izkušenj

22. Intervju

- 41. Ostati čim dlje v domačem okolju → Pričakovanja – Želje
- 42. Starejši ljudje raje vidijo, da jim pomagajo svojci → Pomoč svojcev

23. Intervju

- 39. Oskrba svojca v domačem okolju ni enostavna → Pomoč v domačem okolju splošno

- 40. Mladi nimajo časa, da bi skrbeli za onemogle svojce → Ovire – Pomoč svojcev

Želje za prihodnost

1. Intervju

- 65. Ni pomanjkanja → Pričakovanja – Želje
- 66. Čim hitrejše okrevanje → Zdravje – Želje
- 67. Neodvisnost od oskrbe drugih → Zdravje – Želje

2. Intervju

- 47a. Ureditev pločnikov → Arhitektonske ovire – Želje
- 47b. Ozka cesta → Arhitektonske ovire – Želje
- 47c. Pomanjkanje prostora za varen odmik → Arhitektonske ovire – Želje
- 48. Odprava arhitektonskih ovir → Arhitektonske ovire – Želje
- 49. Pomanjkanje financ za odpravo arhitektonskih ovir → Arhitektonske ovire – Želje

3. Intervju

- 45. Odvisnost od posameznikovega karakterja → Pričakovanja – Želje
- 46a. Doživetja → Aktivnosti – Želje
- 46b. Potovanja → Aktivnosti – Želje
- 46c. Sprememba okolja → Aktivnosti – Želje
- 47a. Biti v domačem okolju → Pričakovanja – Želje
- 47b. Imeti mir → Pričakovanja – Želje
- 48. Ustaljen način življenja → Pričakovanja – Želje
- 49. Medgeneracijsko sodelovanje → Medgeneracijsko sožitje – Želje
- 50. Potrpljenje mlajše generacije do starejših ljudi → Medgeneracijsko sožitje – Želje
- 51. V tujini med stanovalci domov za stare obstoj prakse menjave bivanja za določeno obdobje → Praksa v tujini – Želje
- 52a. V Sloveniji med stanovalci domov za stare obstoj prakse menjave bivanja za določeno obdobje → Praksa v Sloveniji – Želje
- 52b. V Sloveniji med stanovalci domov za stare menjava bivanja za določeno obdobje še ni tako razvita → Praksa v Sloveniji → Želje
- 53. V prihodnosti odločitev za menjavo bivanja za določeno obdobje → Praksa v Sloveniji – Želje

4. Intervju

- 32. Dostopnost pomoči starim ljudem → Pričakovanja – Želje
- 33. Reklamiranje pomoči starim ljudem → Pričakovanja – Želje
- 34a. Težka odločitev za prejemanje pomoči → Osebni razlogi starih ljudi – Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč
- 34b. Spodbuda in usmeritev → Pričakovanja – Želje

5. Intervju

- 32. Ni posebnosti → Pričakovanja – Želje
- 33. Ni razmišljanja o tem → Pričakovanja – Želje

6. Intervju

- 47a. Na področju dela s starejšimi ljudmi je že dovolj narejenega → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 47b. Domska oskrba → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 47c. Oskrba na domu → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 48a. Različne oskrbovalke iz ZOD-a → Področje dela s starejšimi – Želje
- 48b. Dobra organizacija ZOD → Področje dela s starejšimi – Želje
- 49a. Starost → Ovire – Pomoč svojcev
- 49b. Starost pogojuje spreminjanje značaja posameznika → Ovire – Pomoč svojcev
- 50a. Ostati čim dlje v domačem okolju → Pričakovanja – Želje
- 50b. Izkoriščanje otrok → Ovire – Pomoč svojcev
- 51. Ob onemoglosti posameznika, se svojci odločijo za najboljšo rešitev → Pomoč svojcev

7. Intervju

- 47. Mladina naj bolj spoštuje starejše ljudi → Medgeneracijsko sožitje – Želje
- 48a. Prijazno osebje v domu za stare ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 48b. Potrpežljivo osebje v domu za stare ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 48c. Dobro vzdušje v domu za stare ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje

8. Intervju

- 25. Na razpolago več ljudi, ki bi pomagali starim ljudem → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje

9. Intervju

- 22. Cenejše aktivnosti in hobiji starejših ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje

10. Intervju

- 37a. Več pomoči na domu → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 37b. Zmerna cena storitev pomoči na domu → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 38. Z možem si želita ostati doma → Pričakovanja – Želje
- 39. Odhod v dom za stare ljudi v primeru, da ni druge možnosti → Pričakovanja – Želje

11. Intervju

- 38. Čim prej priti v najbližji dom za stare ljudi v primeru posameznikove onemoglosti → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje

12. Intervju

- 21. Ni posebnih želja → Pričakovanja – Želje
- 22. Ne želi bivati v domu za stare ljudi → Pričakovanja - Želje
- 23. Si ne predstavlja bivanja v domu za stare ljudi → Pričakovanja – Želje

13. Intervju

- 43. Ni razmišljanja o tem → Pričakovanja – Želje
- 44. Več pozornosti in ljubezni iz strani svojcev → Pričakovanja – Želje

14. Intervju

- 26. Nima vizije → Pričakovanja – Želje

15. Intervju

- 28. Dobro je poskrbljeno za aktivne stare ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi - Želje
- 29. Ob onemoglosti lahko nastopijo težave → Pričakovanja – Želje
- 30. Nudjenje pomoči s strani patronažne službe → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 31. Zdravstvena oskrba brez spontanosti → Institucije splošno
- 32a. Želja po obstoju registra ljudi, ki potrebujejo pomoč → Pričakovanja – Želje
- 32b. Prostovoljci bi hodili k ljudem, ki potrebujejo pomoč → Pričakovanja – Želje
- 32c. V ospredju naj ne bo samo zdravstvena oskrba → Pričakovanja – Želje

16. Intervju

- 27. Dokler bo zmogel, bo pomagal ljudem potrebnim pomoči → Aktivnosti – Želje

17. Intervju

- 34a. Cenejši domovi za stare ljudi → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 34b. Možnost odhoda v dom za stare ljudi za vsakogar → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 35a. V domu za stare ljudi pretežno bivajo posamezniki z visokimi pokojninami → Izkušnje – Dom za stare ljudi
- 35b. V domu za stare ljudi pretežno bivajo posamezniki, ki jim svojci doplačujejo domske storitve → Izkušnje – Dom za stare ljudi

18. Intervju

- 30. Uživanje v življenju → Pričakovanja – Želje

19. Intervju

- 24. Veliko zdravja → Zdravje – Želje
- 25. Višja pokojnina → Pričakovanja – Želje

20. Intervju

- 29a. Več pisnega obveščanja po domovih → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 29b. Več oglasov društev o prostočasnih aktivnostih za starejše → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje
- 30. MOL naj prispeva več denarja za animatorje → Področje dela s starejšimi ljudmi – Želje

21. Intervju

- 39. Ne razmišlja o prihodnosti → Pričakovanja – Želje
- 40. Ne dela načrtov vnaprej → Pričakovanja – Želje

22. Intervju

- 43. Imeti vizijo, kako še aktivnim starostnikom pomagati, da v prihodnosti ohranjajo aktivnost → Področje dela s starejšimi – Želje

23. Intervju

- 41. Še ni razmišljal o tem → Pričakovanja – Želje

9.4 Oso kodiranje

DEMOGRAFSKI PODATKI

SPOL

- Ženski (1_1), (2_1), (3_1), (4_1), (6_1), (7_1), (8_1), (10_1), (11_1), (13_1), (15_1), (17_1), (20_1), (21_1)
- Moški (5_1), (9_1), (12_1), (14_1), (16_1), (18_1), (19_1), (22_1), (23_1)

STAROST

- 65 let (18_2), (21_2)
- 66 let (13_2), (20_2)
- 67 let (3_2)
- 69 let (12_2), (19_2)
- 71 let (9_2), (17_2)
- 74 let (6_2), (15_2)
- 76 let (7_2)
- 77 let (14_2), (22_2)
- 78 let (1_2), (16_2), (23_2)
- 79 let (5_2), (11_2)
- 80 let (8_2), (10_2)
- 82 let (2_2)
- 88 let (4_2)

IZOBRAZBA

- Osnovna šola (16_3), (20_3)
- Poklicna šola (5_3), (6_3), (9_3), (12_3), (17_3), (19_3), (21_3)
- Srednja šola (1_3), (2_3), (3_3), (4_3), (7_3), (8_3), (10_3), (11_3), (13_3), (14_3), (15_3), (18_3), (22_3)
- Visoka šola (23_3)

DEMOGRAFSKE SPREMEMBE

SMRT STARIH LJUDI

- Veliko starih ljudi, ki so živeli v Dravljah, je umrlo (2_6)

SELITVE

- Bivanje v domu za stare ljudi (2_7)

TRENTNA POMOČ, KI JO POSAMEZNIK POTREBUJE

SKUPNOSTNA POMOČ

- Neformalna pomoč
 - o Pomoč hčere (1_4b)
 - Nudenje pomoči pri izvajanju dnevnih aktivnosti (1_4a)
 - o Medsebojna pomoč (7_4b)
 - o Enkrat mesečno ji pridejo pospraviti stanovanje (10_4)
 - o Pomoč moža
 - Nudenje pomoči pri negi (17_5)
 - Nudenje pomoči pri oblačenju (17_6)
 - o Pomoč žene ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav (22_5b)
 - o Pomoč sinov ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav (22_5c)
- Formalna pomoč
 - o Pomoč fizioterapevtke (1_5e)
 - Fizično napredovanje po poškodbi (1_5a)
 - o Pomoč patronažne službe (1_5b)

INSTITUCIONALNA POMOČ

- Formalna pomoč
 - o Pomoč zdravnice (1_5c)
 - o Pomoč kirurga travmatologa (1_5d)
 - o Pomoč zdravstvene službe ob morebitnem nastopu zdravstvenih težav (22_5a)

NI POTREBE PO POMOČI

- Ne potrebuje pomoči (2_5), (3_5), (4_4), (5_4), (6_4), (7_4a), (9_4), (11_4), (12_4), (13_4), (14_4), (15_4), (18_4), (19_4), (20_4), (21_4), (22_4), (23_4)
- Dokler je zdrava, ne potrebuje pomoči (3_4)
- Dokler si lahko sama pomaga, ne potrebuje pomoči (8_4)

POTREBE OSTALIH STARIH LJUDI

MOBILNOST IN KOMUNICIRANJE

- Prevozi
 - o Prevoz do zdravnika (1_7), (3_10a), (4_5), (10_6), (22_6)
 - o Prevoz do frizerja (1_8)
 - o Prevoz do trgovin (1_9), (4_6), (10_8)

- Četrtna skupnost Dravljje
 - o Problematika pešcev
 - V Dravljah bi bilo potrebno narediti več pločnikov (2_8)
 - Ureditev pločnikov (14_8a)
 - Pomanjkanje pločnikov (14_8b)
 - o Promet
 - Preveč prometa v bližini pošte (2_9)
 - o Otežen dostop do pošte
 - Gibalno ovirani ljudje iz doma za stare ljudi težko dostopajo do pošte (2_10)
 - o Socialna problematika
 - Na zapuščenem igrišču, ki je v bližini šole in vrtca, se zbirajo narkomani (14_11)
- MOL
 - o Problematika pešcev
 - Dogovorjen za pogovor z županom glede ureditve pločnikov (14_9)
 - o Ureditev okolice
 - Dogovorjen za pogovor z županom glede zapuščene igrišča (14_10)

GOSPODINJSKA OPRAVILA

- Razvoz kosil na dom (1_6), (4_10), (10_7), (18_5)
- Pomoč pri aktivnostih, ki jih sami ne zmorejo (1_10a)
- Pomoč pri urejanju okolice (1_10b), (3_10b), (16_5)
 - o Prekopavanje sosedinega vrta (16_6a)
 - o Pomoč pri delu na vrtu (22_10)
- Pomoč pri pospravljanju njihovega doma (1_10c), (4_8), (21_9b), (22_11)
- Nakup v trgovini (9_18), (17_7), (22_8)
- Sprehajanje sosedinega psa (16_6b)
- Oskrba s hrano (22_7)

POTREBE PO DODATNI POMOČI

- Dogovor o tem, da se poišče dodatna pomoč (1_45a)

NEGA

- Neformalna pomoč
 - o Nudenje pomoči bolni materi (3_8)
 - o Na dom pride gospa, ki pomaga sosedu (11_7a)
- Osebna nega

- Nudenje pomoči možu pri osebni higieni (2_4a)
- Pomoč pri osebni higieni (4_9),
- Pomoč sosedu pri umivanju (11_7c)
- 24 urna oskrba (23_33)
- Oblačenje
 - Nudenje pomoči možu pri preoblačenju (2_4b)
 - Pomoč sosedu pri preoblačenju (11_7b)
- Hranjenje
 - Nudenje pomoči mami pri hranjenju (10_34b)
 - Pomoč sosedu pri hranjenju (11_7d)
- Formalna pomoč
 - Pomoč ZOD-a (3_6)
 - Oskrbovalke iz ZOD-a pomagajo pri osebni higieni (18_6)
 - Pomoč patronažne službe (3_7), (11_6)
 - Sodelovanje s službo za pomoč na domu (17_8a)
 - Oskrbovalke iz službe za pomoč na domu pomagajo pri osebni higieni (17_8b)
- Splošno
 - Raznolike potrebe starejših ljudi (13_5)
 - Prevladuje potreba po negovanju (11_9), (13_6), (19_5), (21_9a)
 - Stari ljudje pogrešajo pripravo domače kuhinje (13_39a)
 - Po dopolnjenem 70. letu starosti nastopijo drugačne potrebe (21_8)
 - Potrebe starejših ljudi odvisne od zdravstvenega stanja (12_5)
 - Starejši ljudje z demenco, potrebujejo nego (23_5)

DRUŽENJE (1_11a), (3_11b), (7_5), (13_39b), (20_5)

- Aktivnosti
 - Sodelovanje z družinskimi člani (3_11c)
 - Obisk svojcev (7_7)
 - Sprehodi (4_7), (7_6)
 - Gibanje (20_6)
- Pogovor
 - Izraženost potrebe po pogovoru (3_11d), (3_11a), (4_11), (5_5), (9_6b), (21_5b)
 - Soseda potrebuje pogovor (21_7b)
 - Pogovarjanje o dogajanju v domačem kraju (1_11b)

- Lepe besede (6_6)
- Spoštovanje (6_7)
- Več časa za pogovor (13_39c)
- Potreba po bližnji osebi
 - Imeti nekoga ob sebi (3_9b), (15_5), (19_7)
 - Pozornost (9_5)
 - Domači naj posvetijo staremu človeku več časa (9_6a)
 - Družba (10_9)
 - Sosed je dolgčas (21_7c)
 - Osamljeni ovdoveli ljudje (12_6)
 - Obisk (21_5a), (22_9)
 - Osebni stik staremu človeku veliko pomeni (21_18b)
- Strah pred osamljenostjo
 - Ne želijo biti osamljeni (3_9a), (7_8), (15_6)
 - Soseba v bloku živi čisto sama (21_6)
- Mlajša generacija
 - Primeren pristop mlajše generacije (6_8a)
 - Pomirja starega človeka (6_8b)
 - Motivira starega človeka (6_8c)
 - Podaljšuje starost (6_8d)

POTREBE PO FINANČNI POMOČI (19_6)

- Prenizke pokojnine (8_5a), (12_7)
 - Težko si kaj privoščijo (8_5b)
 - Težko shajajo skozi mesec (8_24c)
- Plačilo pomoči na domu
 - Marsikdo si ne more privoščiti pomoči na domu, čeprav bi jo potreboval (10_11d)
 - Nepokretni član družine lahko predstavlja finančni strošek (23_7)
 - Finančna podpora posameznikov, da lahko svojcu omogočijo ustrezno pomoč na domu (23_8b)
- Plačilo doma za stare ljudi
 - Dragi domovi za stare ljudi (23_6)
 - Finančna podpora posameznikov, da lahko svojcu omogočijo bivanje v domu za stare ljudi (23_8a)

NI POTREBE PO POMOČI

- Mlajši upokojenci (9_7a)
 - o Še vedno lahko skrbijo sami zase (9_7b)
 - o Imajo svoje družine (9_7c)
 - o Imajo družbo (9_7d)
- Soseba ne potrebuje pomoči pri negi (21_7a)

NI INFORMACIJ

- Ne ve, ker se ne družijo s starimi ljudmi (14_5)

VIRI POMOČI IN INFORMIRANJA

NEFORMALNI VIR

- Svojci (1_12), (6_10), (22_12)
- Prijatelji (1_13), (7_12), (22_13)
- Znanci (1_14), (22_20)
- Sosedji (5_9), (7_11), (22_14)

FORMALNI VIR

- Zdravstvo
 - o Osebni zdravniki (1_15a), (3_13), (11_11), (20_7)
 - o Medicinske sestre (1_15b)
 - o Specialisti (1_15c)
 - o Patronažna služba (10_10), (11_12), (22_15), (23_11)
- Socialno varstvo
 - o CSD (1_16a), (2_11), (2_14), (4_12), (6_9), (2_14), (8_6), (12_8), (15_9), (17_9), (18_7), (19_8), (22_16)
 - Socialni delavci (11_10)
 - o Dom za stare ljudi (1_16b), (3_12), (5_6), (15_7), (18_8), (20_8), (22_18)
 - o ZOD (3_14)
 - o Dnevni centri aktivnosti za starejše (15_8)
 - o Nevladne organizacije
 - Rdeči križ (16_8), (22_19)

MEDIJI

- Časopisi (3_15), (7_9), (14_7), (22_21)
- Revije (3_16)
 - o Revija Vzajemna (21_10)
 - Pozitivne informacije (21_11a)
 - Uporabne informacije v zvezi s popusti za starejše ljudi (21_11b)
 - Uporabne informacije v zvezi z dopustovanjem za starejše ljudi (21_11c)
- Internet (5_7), (14_6), (23_9)
- Telefon (5_8), (21_12), (23_10)
- Televizija (7_10)

MOL

- Četrtna skupnost Dravljje (16_7), (22_17)

NI INFORMACIJ

- Ne ve (9_8)
 - o Ni se pozanimal, ker še ne potrebuje pomoči (9_9), (13_7)

ODGOVORI MESTNE ČETRTE DRAVLJE NA POTREBE STARIH LJUDI

ČETRTHA SKUPNOST DRAVLJE

- Aktivnosti
 - o Omogočanje dostopa do društva upokojencev (1_17b)
 - Člani društva upokojencev (1_17c)
 - o Udejstvovanje pri aktivnostih krajevne skupnosti (3_18a)
 - Prirejanje izletov (3_18b)
 - Izvajanje delavnic (3_18c)
 - Prirejanje športnih aktivnosti (3_18d)
 - o Dolžnost, da predajo naprej informacije o kakršnikoli nastali problematiki (14_12a)
- Ustrezna skrb
 - o Dobra organizacija (1_17a)
 - o V Dravljah je za stare ljudi dobro poskrbljeno (2_12), (3_17), (12_9), (21_13)
 - o Stari ljudje imajo na voljo vse, kar potrebujejo (18_9)

- Neustrezna skrb
 - Premalo naredijo za krajane (6_15)
 - Bolj zaprti in ne grejo med ljudi (6_16)
 - Premalo obveščanja (7_13), (8_7), (13_12), (20_9)
 - Obvestila le na vhodu krajevne skupnosti (7_15b)
 - Veliko osamljenih starih ljudi neobveščenih (13_13)
 - Premalo potopisnih predavanj in pesniških večerov (7_16c)
 - Že 10 let ni sprememb glede zapuščenega igrišča (14_12b)

- Predlogi
 - Več prostovoljcev (1_19a)
 - Obiskovanje posameznikov, ki so sami (1_19b), (5_12a), (15_11a)
 - Obiskovanje posameznikov, ki potrebujejo pomoč (1_19c)
 - Sprehodi s starimi ljudmi (1_20a), (15_11c)
 - Stare ljudi pospremiti do trgovine (1_20b)
 - Stare ljudi pospremiti do zdravnika (1_20c)
 - Biti na voljo za pogovor (1_20d), (5_12b), (6_17b)
 - Mladi naj obiskujejo stare ljudi (13_10)
 - Prostovoljna organizacija mladih ljudi, ki bi sodelovala s starejšimi ljudmi (13_11)
 - Skupina prostovoljcev (15_10)
 - Druženje (15_11b)
 - Informiranje
 - Informacijski center v Dravljah namenjen starim ljudem (4_13), (21_19a)
 - Več pisanja o dogajanju in aktivnostih, ki so na voljo (7_14)
 - Obvestila o dogodkih deliti po domovih starih ljudi (7_15a)
 - V skupnosti se vidijo potrebe po pomoči (6_17d)
 - Potrebno je iti med ljudi (6_17a)
 - Spraševanje o potrebah in željah (6_17c)
 - Nuditi več pomoči (8_8a)
 - Več usmerjanja do pomoči (8_8b), (21_19b)
 - Potopisna predavanja (7_16a)
 - Pesniški večeri (7_16b)
 - Starih ljudi se ne sme dati na stranski tir (13_8)
 - Potreba po prostoru za udeleževanje delavnic (22_22)

- V prostoru bi se starejši ljudje, ki so brez avtomobila ali sorodnikov, ki bi jim omogočali prevoze, dogovarjali za skupne prevoze (22_23)
- Aktivnosti v smeri izboljševanja življenja starostnikov (22_24)

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

- Aktivnosti
 - Odgovarjanje na potrebe (1_18a)
 - Usmerjanje do pomoči (1_18b)
 - Obvezna članarina (7_17a)
- Predlogi
 - Vsakdo naj prispeva kolikor lahko (7_17b)

ŠPORTNA DRUŠTVA

- Aktivnosti
 - Izvajanje telovadbe pred krajevno skupnostjo (2_13)

POMOČ NA DOMU

- Predlogi
 - Več pomoči na domu (10_11a)
 - Več pomoči na domu, ki je finančno dostopnejša, kot bivanje v domu za stare ljudi (21_16)
 - Nudenje pomoči zaposlenih naj traja vsaj dve do tri ure (10_11b)
 - Nižja cena storitev (10_11c)

DOM ZA STARE LJUDI

- Izkušnje
 - Dom za stare ljudi v Dravljah predrag za nekatere posameznike (16_9)
 - Zaradi prenizke pokojnine si ne more privoščiti bivanja v domu za stare ljudi (16_10)
 - Socialna služba doma za stare ljudi namenjena stanovalcem (17_11a)
- Predlogi
 - Večji dom za stare ljudi (11_13)
 - Spodbujanje ljudi, da so čim dlje aktivni (13_9)
 - Bolj odprti za skupnost (20_10)

CENTER ZA SOCIALNO DELO

- Predlogi
 - o CSD naj več komunicira s starimi ljudmi (21_18a)

MOL

- Predlogi
 - o Vzpostavitev socialne službe v Dravljah (17_10)
 - Socialna služba v Dravljah dostopna v skupnosti (17_11b)
 - o Obstoje socialnega servisa v Dravljah (21_17a)
 - Socialni servis bi lažje nudil pomoč starim ljudem (21_17b)
 - Zaposleni v socialnem servisu dostopni do tistih, ki bi potrebovali pomoč (21_17c)

DRŽAVA

- Predlogi
 - o Nudjenje finančne pomoči (16_11)
 - o Država naj službam, ki nudijo pomoč na domu, nameni več finančnih sredstev (23_12)

NI INFORMACIJ

- Ne razmišlja o tem (9_10)
- Se ne zanima (19_9)

SLUŽBE ZA POMOČ STARIM LJUDEM, KI JIH KRAJANI DRAVELJ POZNAJO

- Socialno varstvo
 - o ZOD (1_21), (2_17), (3_19), (4_14), (6_20), (7_18), (8_11), (13_16), (18_13), (21_21)
 - o Dom za stare ljudi (1_22), (3_21), (5_13), (7_20), (8_9), (9_12), (10_15), (11_18), (12_10), (13_14), (14_14), (16_12), (17_12), (18_10), (19_11), (20_11), (22_27), (23_14)
 - o Dnevno varstvo (1_23), (3_20)
 - o Dnevni centri aktivnosti za starejše (1_24), (2_18), (5_14), (13_18), (23_15)
 - o Gerontološko društvo Slovenije (1_25)
 - o Spominčica (1_26)
 - o Karitas (1_27)

- CSD (2_16), (4_15), (6_21), (8_12), (9_11), (10_14), (11_19), (12_11), (13_15), (14_13), (17_13), (18_11), (19_10), (20_12), (22_25)
- Društvo upokojencev (5_15), (6_22), (16_13), (18_14)
- Zasebni zavodi
 - Zavod Pristan (10_13)
- Nevladne organizacije
 - Rdeči križ (16_14), (17_15)
- Zdravstvo
 - Patronažna služba (2_15), (3_22), (6_18), (7_19), (8_10), (10_12), (11_17), (13_17), (17_14), (18_12), (19_12), (20_13), (21_20), (22_26), (23_13)
 - Lekarna (2_21)
 - Zdravniki
 - Zdravnik iz ZD Šiška (2_22)
 - Zdravnik v domu za stare ljudi (2_23)
 - ❖ Možnost prihoda zdravnika iz doma za stare ljudi na dom posameznika (2_24)
 - Fizioterapija
 - Izvajanje fizioterapije v domu za stare ljudi za zunanje obiskovalce (2_25)
- Četrtna skupnost Dravlje (5_11), (6_19)

NI INFORMACIJ

- Ni zanimanja, ker še ni potrebe po pomoči (15_12)

VIRI INFORMACIJ O SLUŽBAH ZA POMOČ STARIM LJUDEM

NEFORMALNI VIR

- Sosedje (1_28a), (9_13), (13_19b)
- Prijatelji, ki sodelujejo s službami za pomoč starim ljudem (1_28b), (12_12), (13_19a), (17_18), (18_15), (19_13)
- Znanci (6_23), (17_17), (20_14), (23_18)
 - Znanci, ki imajo izkušnje s službami za pomoč starim ljudem (10_18), (22_28)
- Družinski člani (22_29)

FORMALNI VIR

- Socialno varstvo
 - o CSD Ljubljana – Šiška (1_28c)
 - o Društvo upokojencev Dravlje (1_28d)
 - o Dom za stare ljudi (2_26), (5_10)
- Zdravstvo
 - o Patronažna služba (3_23), (22_30)
 - o Osebni zdravnik (7_21)

MEDIJI

- Časopisi (4_16), (6_24), (7_22), (8_13), (10_16), (11_20), (14_15), (20_15), (21_22), (23_16)
 - o Revija Vzajemna (18_16)
- Letaki (5_16), (4_17), (6_25), (8_14)
- Televizija (8_15), (10_17), (23_17)

MOL

- Četrtna skupnost Dravlje (16_15), (17_16)

NI INFORMACIJ

- Ko bo potrebovala, si bo sama poiskala informacije (15_13)

IZKUŠNJE S SLUŽBAMI ZA POMOČ STARIM LJUDEM

DOM ZA STARE LJUDI

- Potrebe starih ljudi
 - o Prošnje za sprejem v dom za stare ljudi (1_29a), (2_42), (11_21)
 - o Sestanek v domu za stare ljudi (2_19)
- Dobre izkušnje
 - o Bivanje v neposredni bližini doma za stare ljudi (1_32b)
 - o Prijateljice so v domu za stare ljudi (7_24a)
 - Zadovoljne v domu za stare ljudi (7_24b)
 - Posamezniki so zadovoljni s storitvami in izvajanjem pomoči (5_22)
 - V domu za stare ljudi pretežno bivajo posamezniki z visokimi pokojninami (17_35a)

- V domu za stare ljudi pretežno bivajo posamezniki, ki jim svojci doplačujejo domske storitve (17_35b)
 - Nekateri domovi za stare ljudi so dobri (7_25a)
 - Javni domovi za stare ljudi niso dragi (2_45a)
 - Prijazna socialna delavka (11_22)
- Slabe izkušnje
 - Razočaranje nad ne sprejemom (1_32a)
 - Nekateri domovi za stare ljudi so slabi (7_25b)
 - Sprejem starih ljudi v domove za stare ljudi, ki niso iz Ljubljane (2_43a)
 - Za domačine ni prostora (2_43c)
 - Veze in poznanstva pogojujejo možnost sprejema v dom za stare ljudi (2_43b)
 - Privatni domovi za stare ljudi so dragi (2_45b)
 - Finance pogojujejo odločitev za javne domove (2_45c)
 - Približno eno leto čakanja na dvoposteljno sobo (11_16a)
 - Več kot eno leto čakanja na enoposteljno sobo (11_16b)
- Ovire
 - Dolga čakalna doba (1_30)
 - Dve leti čakalne dobe za sprejem v dom za stare ljudi (2_44)
 - Zasedenost domov (1_31a)
 - Vrstni red čakanja (1_31b)
 - Birokracija (1_32c)
 - Obremenjenost zaposlenih (7_26a)
 - Premalo kadra (7_26b)
 - Obremenjenost in število kadra pogojuje nezadovoljstvo stanovalcev (7_26c)
 - Primerjava doma za stare ljudi s smrtjo (5_21)
- Nasveti služb
 - Pošiljanje prošenj za sprejem v druge domove (1_33a)
 - Prekmurje (1_33b)
 - Bela Krajina (1_33c)
 - Priporočitev dnevnega varstva (2_20)
- Predlogi
 - Krajani na prednostni listi za sprejem v DSO (1_34), (2_43d), (11_14)
 - Krajša čakalna doba za sprejem v dom za stare ljudi (11_15)

ZOD

- Izkušnje
 - Dobre izkušnje (2_27a)
 - Oskrbovalke se držijo dogovorov glede prihoda (2_27b)
 - Sosedji pomagajo oskrbovalke iz ZOD-a (6_31a)
 - Pomoč pri osebni higieni (6_31b)
 - Pomoč pri pospravljanju (6_31c)
 - Nudijo veliko pomoči (6_31d)

PATRONAŽNA SLUŽBA

- Izkušnje
 - Dobre izkušnje (3_24), (23_19)
 - Dobra organiziranost (3_25)
 - Dogovarjanje glede prihoda zaposlenih (3_26)
 - Negovanje moža po prihodu iz bolnice (10_19)
 - Prijaznost (10_22)
 - Zadovoljstvo (11_23), (13_21)
 - Nudenje kakovostne oskrbe možu (11_24)
 - Nudenje pomoči teti (13_20)
 - Ustrežljivost (23_20a)
 - Nudenje pomoči nepokretni ženi (23_20b)

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

- Izkušnje
 - Mož član društva (6_26)
 - Mož se je prijavil na izlet (6_27a)
 - Mož zbolel, na izlet šla žena (6_27b)
 - Neprijetno počutje v družbi izletnikov (6_27c)
 - Posamezniki dajejo prednost izletom z družino (6_27d)

ČETRTHA SKUPNOST DRAVLJE

- Izkušnje
 - Predavanje zdravnika (6_28)
 - Telovadba za starejše (6_29), (16_16)

- Posamezniki dajejo prednost sprehodom v naravi (6_30)
- Dobre izkušnje (16_17)
- Udeleževanje organiziranih pohodov (16_18)

ZAVOD PRISTAN

- Izkušnje
 - Negovanje moža po prihodu iz bolnice (10_20)
 - V redu zaposleni (10_23)

POMOČ NA DOMU

- Izkušnje
 - Dobre izkušnje s službami za pomoč na domu (10_21)

RDEČI KRIŽ

- Izkušnje
 - Prostovoljka pri Rdečem križu (17_19a)
 - Zelo dobre izkušnje (17_19b)
 - Delitev paketov s hrano (17_19c)
 - Nudenje pomoči posameznikom (17_19d)

NI OSEBNIH IZKUŠENJ S SLUŽBAMI ZA POMOČ STARIM LJUDEM

- Ni izkušenj (4_18), (5_17), (7_23), (8_16), (9_14), (12_13), (14_16), (15_14), (18_17), (19_14), (20_16), (21_23), (22_31)

DEJAVNIKI, DA SE STARI LJUDJE ODLOČIJO ZA OSKRBO OZIROMA POMOČ ZDRAVSTVENI RAZLOGI

- Okrevanje po poškodbi (1_35)
 - Zlom kolka in stegenice (1_36)
 - Lani operirana na kolku (17_4)
- Prošnja za sprejem v dom (1_40a)
 - Nepokretnost (5_19), (5_20)

- Onemoglost (2_30b), (3_27), (4_31), (6_32), (8_17), (14_17), (17_20), (19_16), (21_24)
 - o Ne zmore več na kolena in sama pomiti tal (10_5)
 - o Mama je sama težko jedla (10_34a)
 - o Sosed težko sam drži v rokah skodelico (11_8)
 - o Nepokretnost (13_23), (23_21)
- Bolezen (2_28), (4_21), (7_29), (9_15), (10_24), (12_14), (13_22), (16_19), (18_19), (19_15), (22_32)
 - o Demenca (13_24), (23_23)
 - Sosed ima demenco (11_5)
 - o Žena imela amiotrofično lateralno sklerozo (23_32)
- Bivanje v bolnici (2_30c)

SOCIALNI RAZLOGI

- Vdovstvo (1_37)
- Prijatelji iz mladosti v domu (1_40b)
- Svojci z družino (1_38)
 - o Službene obveznosti svojcev (1_39), (11_26), (15_16)
 - o Odsotnost svojcev (4_20)
 - o Nimajo svojcev (8_18), (10_25), (11_25)
 - o Nesoglasje s svojci (20_18)
- Osamljenost (4_19), (5_18), (7_28), (13_25), (15_15), (18_18), (20_17)
- Posameznik živi sam (23_22)

STAROST

- Starost (2_29), (7_27)
 - o Visoka starost partnerja (2_30a)
 - o Bližanje letom, ko bo potrebna pomoč (6_5)

PRVI VIRI POMOČI, NA KATERE SE POSAMEZNIKI OBRNEJO V PRIMERU NJIHOVE SITUACIJE

NEFORMALNI VIR

- Svojci (6_36a), (8_19), (11_28), (13_26), (14_18), (19_17), (20_19), (21_25)
 - o Poiščejo najboljšo rešitev (6_36b)
 - Rešitev, ki je sprejemljiva za celo družino (6_36c)

- Otroci (5_23), (9_16), (15_18)
 - Hči (1_41), (7_30), (21_26)
 - Sin (7_31)
- Vnuki (7_32)
- Mož (15_17)
- Žena (16_20)
- Prijatelji (13_27)
- Sosedje (13_28)
- Snaha (17_21)

FORMALNI VIR

- Zdravstvo
 - Osebni zdravnik (1_42), (2_31), (3_28), (7_33), (11_27), (18_20)
 - Patronažna služba (2_32), (3_29), (10_26), (23_24), (23_35)
 - Obisk patronažne sestre enkrat na teden (1_45c),
- Socialno varstvo
 - ZOD (1_43), (4_22)
 - Obisk oskrbovalke iz ZOD-a dvakrat na teden (1_45b)
 - CSD (8_20), (12_15), (13_29), (18_21)
 - Dom za stare ljudi (23_25)
- Ovire
 - Socialno varstvo
 - Dolgotrajen postopek sprejema v dom za stare ljudi (1_44)

NI INFORMACIJ

- Še ni razmišljal o tem (22_33)

OSEBE, KI NUDIJO POMOČ STARIM LJUDEM

NEFORMALNA POMOČ

- Svojci (3_31a), (6_38a), (7_34), (11_33), (13_33), (18_24), (19_19), (20_20), (21_30), (22_34), (23_27)
 - Medsebojni dogovor o pomoči svojcev (3_30)
 - Odločitev svojcev o tem, koga poiskati za pomoč (6_38b)
 - Odločitev svojcev o tem, kaj nuditi in čemu dati prednost (6_38c)
 - Posameznikom, ki imajo svojce, nudijo pomoč svojci (7_37)

- Pomoč upokojenih svojcev (3_31b)
 - Večja časovna razpoložljivost upokojenih svojcev (3_31c)
- Hči (1_46), (2_34)
 - Obisk zjutraj in zvečer (2_35a)
 - Merjenje sladkorja očetu (2_35b)
 - Merjenje pritiska očetu (2_35c)
 - Nakup v trgovini (2_35d)
- Sin (2_33)
 - Zunanja opravila (2_36)
 - Nudenje prevoza (7_35)
- Prijatelji in sosedge (5_24), (7_36), (21_28), (21_29)
 - Posameznikom, ki nimajo svojcev, nudijo pomoč prijatelji in sosedge (7_38)
 - Medsebojna pomoč (9_17), (15_19)
 - Dobri odnosi med sosedi (11_29)
 - Dobri odnosi med sosedi pogojujejo medsebojno pomoč (11_30)
 - Sosedom pomagajo tudi svojci (15_20)
- Starejši upokojenci (17_22)
- Znanci (21_27)

FORMALNA POMOČ

- Zdravstvo
 - Zdravstveno osebje (1_47)
 - Patronažna služba (4_23), (5_25), (10_27), (11_32), (13_30), (17_23), (18_23), (19_18), (20_21), (22_35), (23_26)
 - Osebni zdravnik (11_31)
- Socialno varstvo
 - ZOD (6_39), (13_34), (17_24), (18_22)
 - CSD (8_21), (13_31)
 - Dom za stare ljudi (13_32)
- Zasebni zavodi
 - Zavod Pristan (10_28)

NI INFORMACIJ

- Ne pozna nikogar (12_16), (14_19)
- Ne ve (16_21)

IZKUŠNJE POSAMEZNIKOV, KI SE JIM NUDI POMOČ

ZOD

- Prijaznost oskrbovalk ZOD-a (1_48a)
- Delavnost oskrbovalk ZOD-a (1_48b), (6_40a)
 - o Pospravljanje (13_38a)
 - o Kuhanje (13_38b)
 - o Nakup v trgovini (13_38c)
- Korektnost oskrbovalk ZOD-a (1_48c)
- Nudenje pomoči v dve urnem obisku (1_49a)
- Prijetna družba ob pitju kave (1_49b)
- Zadovoljstvo (6_40b)
 - o Sosed zadovoljen (18_25)
- Dobre izkušnje (13_35a)
- Osebe ima za oskrbovanca eno uro časa (13_36)
- Ni pomanjkljivosti (18_26)
- Ovire
 - o Finance (1_52)
 - Nekateri posamezniki si lahko plačajo oskrbo (1_54)
 - Zmanjkovanje prihrankov (1_55)
 - o Plačljiva oskrba (1_53a)
 - o Nizke pokojnine (1_53b)
 - o Slabe izkušnje (13_35b)
 - Ena ura nudenja storitev je premalo (13_37)

OSEBNA ZDRAVNICA

- Dostopnost in prijaznost (2_39)

PATRONAŽNA SLUŽBA

- Dostopnost in prijaznost (2_40)
- Zadovoljstvo (4_24), (17_25a)
- Korektnost (23_28)

- Nudjenje pomoči (23_29)
- Ženi pomagali pri osebni higieni (23_30a)
- Druženje ob kavi (23_30b)
- Klepet (23_30c)
- Ovire
 - o Posamezniki kritizirajo (17_25b)
- Predlogi
 - o Onemogli ljudje potrebujejo še več pomoči patronažne službe (20_23)

DRUŽINA

- Dobri družinski odnosi (1_50)
- Nesebična pomoč hčere in njene družine (1_51)
- Velik pomen sinove pomoči (2_37)
- Velik pomen hčerine pomoči (2_38)
- Dobre izkušnje (7_39)
- Dialog glede nujenja pomoči (7_40a)
- Sprotno obveščanje o časovni razpoložljivosti nujenja pomoči (7_40b)
- Medsebojno usklajevanje (7_41)
- Pozitivne izkušnje sosedov (15_21)
 - o Svojci jim nudijo veliko pomoči (15_22)
- Zadovoljstvo s pomočjo svojcev (21_32a)
- Soseba z zdravstvenimi težavami ne želi obremenjevati sina (21_33)
- Znanci so s pomočjo svojcev zelo zadovoljni (22_36)
- Predlogi
 - o Onemogli ljudje potrebujejo še več pomoči svojcev (20_22)

CSD

- Zadovoljstvo (8_22a)
- Dobijo vse informacije (8_22b)

SOSEDJE

- Dobri odnosi in medsebojna pomoč (9_19)
 - o Medsebojno poznanstvo povezano z nudenjem pomoči (21_35c)
- Zelo dobre izkušnje (11_34)
 - o Dober odziv glede nujenja pomoči (21_35a)
 - o Ljudje pripravljeni pomagati (21_35b)
 - o Vsakdo pomaga po svojih močeh (11_35)

- Zadovoljstvo s pomočjo sosedov (21_32b)
- Sosea prosila za pomoč sosede (21_34)

ZAVOD PRISTAN

- Zelo dobre izkušnje (10_29)
- Ugodne cene storitev (10_30a)
 - Urna postavka nudenja storitev nekaj čez tri evre (10_30b)
- Delovne oskrbovalke (10_31a)
- Zanesljivost (10_31b)
- Točnost (10_31c)

IZKUŠNJE POSAMEZNIKOV, KI NUDIJO POMOČ

- Stari ljudje in družina
 - Svoje glavost starih ljudi, ki jim svojci nudijo pomoč (3_32)
 - Preprič s svojci (3_33)
 - Izkoriščanje domačnosti (3_35)
 - Oporekanje svojcem (3_36a)
 - Ignoriranje svojcev (3_36b)
 - Možnost poškodbe ob padcu (3_38)
 - Plezanje po lestvi (3_37a)
 - Hoja po stopnicah s predmeti v rokah (3_37b)
 - Konflikti v domačem okolju (3_39)
 - Samoumevna pomoč svojcev (6_13)
 - Upoštevanje in poslušanje svojcev (6_37)
- Stari ljudje in strokovnjaki
 - Ubogljivost in poslušnost starih ljudi do strokovnjakov (3_34)
 - Prej prisluhniti drugi osebi kot bližnjemu (6_11)
 - Bolj ubogljiv do druge osebe kot do bližnjega (6_12)
 - Upoštevanje strokovnjakov (6_14)
- Osebni razlogi starih ljudi
 - Težka odločitev za prejemanje pomoči (4_34a), (6_33)
 - Posamezniki ne želijo pomoči (6_34)
 - Zavračanje odhoda v dom za stare ljudi (6_35)

NI OSEBNIH IZKUŠENJ

- Ni informacij (5_26a), (12_17), (14_20) (16_22), (19_20)
- Ni tema pogovorov (5_26b)

MNENJE O STORITVAH IN IZVAJANJU POMOČI STARIM LJUDEM V INSTITUCIJAH ZADOVOLJSTVO S STORITVAMI IN IZVAJANJEM POMOČI V INSTITUCIJAH

- Povzemanje izkušenj znancev, ki so v institucijah (1_57)
- Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah (6_41)
 - o Starša bivala v domu za stare ljudi (10_32)
 - o Brat v domu za stare ljudi (17_26a)
 - o Brat, ki je imel demenco, bival v domu za stare ljudi (23_36)
- Veliko ljudi potrebuje pomoč (5_27)
- Dokler posamezniki ne rabijo pomoči, ne razmišljajo o tem (19_21)
- Pozitivno
 - o Posamezniki so zadovoljni s storitvami in pomočjo v institucijah (1_58), (6_42), (5_22)
 - o Dobro mnenje (3_40)
 - o Usposobljenost institucij (3_41)
 - Zaposleni se trudijo uspešno delati (3_42a)
 - Zadovoljstvo kot vizija zaposlenih in uporabnikov (3_42b)
 - Zviševanje nivoja usposobljenosti kadra (3_43)
 - o Dobre izkušnje z zaposlenimi (4_27a)
 - o Ni bilo kakšne slabe izkušnje (10_33a)
 - o Teta je bila zadovoljna z osebjem (13_40b)
 - o Pohvale (16_23)
 - o Brat je zadovoljen (17_26b)
 - Zadovoljstvo pogojeno z bratovo pokretnostjo (17_27)
 - o Prijatelji zelo pohvalijo dom za stare ljudi (18_27)
 - o Zadovoljstvo z raznolikimi družabnimi aktivnostmi in srečanji v domu za stare ljudi (18_28a)
 - Zadovoljstvo s praznovanjem rojstnih dni (18_28b)
 - Zadovoljstvo z novoletnimi zabavami (18_28c)
 - Zadovoljstvo s telovadbo (18_28d)
 - o Znanka zadovoljna z domom za stare ljudi (20_25a)
 - o Znanci, ki so v domovih za stare ljudi, imajo pozitivne izkune (22_38)
 - o Kasneje ni bilo večjih problemov (22_40b)

- Negativno
- Izkušnje posameznikov
 - Domotožje (1_59)
 - Primerjava z bolnico (4_26)
 - Slabe izkušnje z zaposlenimi (4_27b)
 - Osebno nezadovoljstvo z življenjem (6_43a)
 - Osebno nezadovoljstvo lahko pogojuje nezadovoljstvo z domsko oskrbo (6_43b)
 - Osebno nezadovoljstvo lahko pogojuje nezadovoljstvo z domsko hrano (6_43c)
 - Teta težko sprejela odhod v dom za stare ljudi (13_40a)
 - Posamezniki z nobeno pomočjo niso zadovoljni (16_24)
 - Nezadovoljstvo pogojeno z nepokretnostjo posameznikov (17_28)
 - Največji problem je predstavljala odločitev za odhod v dom za stare ljudi (22_39)
 - Začetne težave povezane s prilagajanjem na novo okolje (22_40a)
 - Bratova pokojna žena nezadovoljna z bivanjem v domu za stare ljudi (17_29)
 - Nezadovoljstvo pogojeno z nepokretnostjo bratove pokojne žene (17_30a)
 - Različen karakter vodi v nerazumevanje s sostanovalko (20_25b)
- Delo v domu za stare ljudi
 - Rutinsko opravljanje dela (4_28a)
 - Neosebna obravnava ljudi (4_28b), (14_23)
 - Pomanjkanje časa zaposlenih (10_33)
 - Vodstvo doma za stare ljudi nima poslušnosti za premestitev posameznikov, ki se ne razumejo s sostanovanci, v drugo sobo (20_26)
 - Nekateri direktorji domov za stare ljudi povedali, da bi njegovi ženi težko nudili vso ustrezno pomoč in podporo (23_31)

OSEBNI ZDRAVNIK

- Pozitivno
 - Osebni pristop in pogovor s starim človekom (7_42a)
 - Pogovor (7_43b)
 - Podpora (7_43a)
 - Podpora, ki ne bazira samo na zdravilih (7_43c)
 - Podpora prilagojena slušni oviranosti posameznika (7_44)
 - Lepo sprejeta (15_23)
 - Spodobno obravnavana (15_24)

- Dobre izkušnje (15_25)
- Lepo obnašanje do starejših (21_36a)
- Spoštljivost (21_36b)
- Negativno
 - Posameznika se odpravi po dveh minutah (7_42b)
 - Odrezavost (21_37a)
 - Nespoštljivost (21_37b)
 - Nepotrpežljivost do starejših ljudi (21_37c)

INSTITUCIJE SPLOŠNO

- V domovih za stare ljudi je premalo zaposlenih (10_35)
- Vse storitve so pogojene s financami (12_18)
 - Stari ljudje si težko privoščijo bivanje v dragih domovih za stare ljudi (12_19)
 - Cena bivanja v domu za stare ljudi je znašala 1200 € (23_37)
 - Posameznikom z nizkimi pokojninami, je lahko bivanje v domu za stare ljudi finančno popolnoma nedosegljivo (23_38)
- Izpolnjevanje normativa (14_22)
 - Nudenje storitev v okviru normativa (14_21)
 - Normativ omejuje količino časa negovalk za posvetitev posameznikom (17_30b)
 - Brat meni, da zaposleni posameznikom posvečajo premalo časa (17_31)
 - V domovih za stare ljudi se ne morejo ukvarjati s posamezniki v polni meri, saj morajo zadostiti normativu, ki ga narekuje institucija (23_34)
- Ne pozna izkušenj drugih ljudi (15_26)
- Zdravstvena oskrba brez spontanosti (15_31)
- Različna mnenja (20_24)
- Predlogi
 - Potrebno zaposliti več kadra (5_28)

NI OSEBNIH IZKUŠENJ

- Ni osebnih izkušenj (1_56), (2_41), (4_25), (8_23), (9_20), (11_36), (22_37)

MNENJE O STORITVAH IN IZVAJANJU POMOČI STARIM LJUDEM V DOMAČEM OKOLJU

ORGANIZACIJA IN IZVEDBA PEDIKERSKIH IN FRIZERSKIH STORITEV

- Zadovoljstvo
 - o Oglas v reviji Sladkorna o izvajalcih pedikure in frizerskih storitev na domu (1_60)
 - o Organiziranje obiska pedikerke in frizerke na dom (1_62)
 - o Zadovoljstvo s pedikerskimi in frizerskimi storitvami (1_63)
- Izstavljanje računov (1_64a)
- Vestnost (1_64b)
- Prijaznost (1_64c)
- Ovire
 - o Nezmožnost samostojnega izvajanja pedikure in frizerskih aktivnosti (1_61)

POMOČ SVOJCEV

- Dostopnost (2_46a)
- Lahkotnost (2_46b)
- Prijaznost (2_46c)
- Ni težav (3_44a)
- Prednost (4_29)
- Pomembnost medsebojnih odnosov (6_45a)
- Medsebojni odnosi pogojujejo kakovost pomoči (5_29)
 - o Medsebojna pomoč (6_44)
 - o Trud za kakovostne družinske odnose (5_31)
 - o Lep odnos med oskrbovalcem in oskrbovancem (6_45b)
 - o Dialog (6_46)
 - o Dobri družinski odnosi podaljšujejo življenje (7_46)
 - o Odnos med starši in otroci pogojuje kvaliteto pomoči (17_32)
 - o Dobro medsebojno razumevanje pogojuje zagotovitev medsebojne pomoči (17_33)
- Sin in hči se zanimata za potrebe in želje (7_45b)
 - o Vsak dan pokličeta (7_45a)
- Ob onemoglosti posameznika, se svojci odločijo za najboljšo rešitev (6_51)
- Zaneseta se lahko na vnuka in njegovo družino (10_36)
- Finančno lažje, če starega človeka oskrbujejo svojci (12_20)
- Pozitivno mnenje (13_41)
 - o Nekaj prijateljic ima svoje starše v domači oskrbi (13_42a)

- Dokler lahko doma skrbijo za starega človeka z demenco, ga ne bodo dali v dom za stare ljudi (13_42b)
- V redu (14_24)
- Domači se zanesejo drug na drugega (14_25)
- Pogovor s svojci omogoča nudenje pomoči (19_23)
- Svojci nudijo pomoč in podporo (20_28)
 - V kolikor svojci ne morejo pomagati, poiščejo ustrezno pomoč (21_31)
- Starejši ljudje raje vidijo, da jim pomagajo svojci (22_42)
- Ovire
 - Demenca (3_44b)
 - Starost (6_49a)
 - Starost pogojuje spreminjanje značaja posameznika (6_49b)
 - Izkoriščanje otrok (6_50b)
 - Nesoglasje pogojuje zapostavljenost starih ljudi (5_30)
 - Mladi nimajo časa, da bi skrbeli za onemogle svojce (23_40)

POMOČ NA DOMU

- Večina storitev je plačljiva (8_24a)
 - Ugodnejša cena storitev pomoči na domu lahko zelo dobra (18_29)
- Ovire
 - Nizke pokojnine (8_24b), (20_27)

POMOČ SOSEDOV

- Nudenje pomoči starim ljudem, ki nimajo svojcev (9_21)

POMOČ PATRONAŽNE SLUŽBE

- Zadovoljstvo sosede s pomočjo, ki jo nudijo njenemu možu (11_37)

POMOČ V DOMAČEM OKOLJU SPLOŠNO

- Dobro mnenje (16_25)
- Bolj prijetna staremu človeku (16_26)
- Doma je boljša pomoč (19_22)
- Oskrba svojca v domačem okolju ni enostavna (23_39)

NI IZKUŠENJ

- Ni seznanjena s tem (15_27), (21_38)

ŽELJE ZA PRIHODNOST

PRIČAKOVANJA

- Osebna pričakovanja posameznikov
 - o Ni pomanjkanja (1_65)
 - o Biti v domačem okolju (3_47a), (4_30) (6_50a), (10_38), (22_41)
 - o Odhod v dom za stare ljudi v primeru, da ni druge možnosti (10_39)
 - o Ne želi bivati v domu za stare ljudi (12_22)
 - Si ne predstavlja bivanja v domu za stare ljudi (12_23)
 - o Imeti mir (3_47b)
 - o Ustaljen način življenja (3_48)
 - Odvisnost od posameznikovega karakterja (3_45)
 - o Več pozornosti in ljubezni iz strani svojcev (13_44)
 - o Spodbuda in usmeritev (4_34b)
 - o Ni posebnosti (5_32), (12_21)
 - o Ni razmišljanja o tem (5_33), (13_43), (21_39), (23_41)
 - o Nima vizije (14_26)
 - o Ob onemoglosti lahko nastopijo težave (15_29)
 - o Uživanje v življenju (18_30)
 - o Višja pokojnina (19_25)
 - o Ne dela načrtov vnaprej (21_40)
- Pričakovanja do institucij
 - o Dostopnost pomoči starim ljudem (4_32)
 - o Reklamiranje pomoči starim ljudem (4_33)
 - o Želja po obstoju registra ljudi, ki potrebujejo pomoč (15_32a)
 - o Prostovoljci bi hodili k ljudem, ki potrebujejo pomoč (15_32b)
 - o V ospredju naj ne bo samo zdravstvena oskrba (15_32c)

AKTIVNOSTI

- Doživetja (3_46a)
- Potovanja (3_46b)
- Sprememba okolja (3_46c)
- Dokler bo zmožel, bo pomagal ljudem potrebnim pomoči (16_27)

ZDRAVJE

- Čim hitrejša okrevanje (1_66)
- Neodvisnost od oskrbe drugih (1_67)
- Veliko zdravja (19_24)

MEDGENERACIJSKO SOŽITJE

- Medgeneracijsko sodelovanje (3_49)
- Potrpljenje mlajše generacije do starejših ljudi (3_50)
- Mladina naj bolj spoštuje starejše ljudi (7_47)

ARHITEKTONSKE OVIRE

- Pomanjkanje financ za odpravo arhitektonskih ovir (2_49)
- Odprava arhitektonskih ovir (2_48)
 - o Ureditev pločnikov (2_47a)
 - Ozka cesta (2_47b)
 - Pomanjkanje prostora za varen umik (2_47c)

PODROČJE DELA S STAREJŠIMI LJUDMI

- Na področju dela s starejšimi ljudmi je že dovolj narejenega (6_47a)
- Dobro je poskrbljeno za aktivne stare ljudi (15_28)
- Domska oskrba (6_47b)
 - o Dobro vzdušje v domu za stare ljudi (7_48c)
 - Prijazno osebje v domu za stare ljudi (7_48a)
 - Potrpežljivo osebje v domu za stare ljudi (7_48b)
 - o Cenejši domovi za stare ljudi (17_34a)
 - o Možnost odhoda v dom za stare ljudi za vsakogar (17_34b)
 - o Čim prej priti v najbližji dom za stare ljudi v primeru posameznikove onemoglosti (11_38)
- Oskrba na domu (6_47c)
 - o Dobra organizacija ZOD-a (6_48b)
 - Različne oskrbovalke iz ZOD-a (6_48a)
 - o Nudenje pomoči iz strani patronažne službe (15_30)
 - o Več pomoči na domu (10_37a)
 - Zmerna cena storitev pomoči na domu (10_37b)

- Na razpolago več ljudi, ki bi pomagali starim ljudem (8_25)
- Cenejše aktivnosti in hobiji starejših ljudi (9_22)
- Več pisnega obveščanja po domovih (20_29a)
- Več oglasov društev o prostočasnih aktivnostih za starejše (20_29b)
- MOL naj prispeva več denarja za animatorje (20_30)
- Dokler posameznik lahko skrbi zase, še ne razmišlja o tem, kaj bi se potrebovalo (21_14)
- Ko posameznik določenih stvari ne zmore več opravljati, začne razmišljati o tem, kaj bi se potrebovalo (21_15)
- Imeti vizijo, kako še aktivnim starostnikom pomagati, da v prihodnosti ohranjajo aktivnost (22_43)

PRAKSA V TUJINI

- V tujini med stanovalci domov za stare ljudi obstoj prakse menjave bivanja za določeno obdobje (3_51)

PRAKSA V SLOVENIJI

- V Sloveniji med stanovalci domov za stare ljudi obstoj prakse menjave bivanja za določeno obdobje (3_52a)
- V Sloveniji med stanovalci domov za stare ljudi menjava bivanja za določeno obdobje še ni tako razvita (3_52b)
 - o V prihodnosti odločitev za menjavo bivanja za določeno obdobje (3_53)

9.5 Odnosno kodiranje

Moje odnosno kodiranje temelji na raziskovalnih vprašanjih, ki so sledeča:

1. Kateri dejavniki vplivajo na to, da se stari ljudje odločijo za pomoč?
2. Kakšne so potrebe po pomoči starim ljudem?
3. Kakšna mreža pomoči je starim ljudem, ki bivajo v četrtni skupnosti Dravlje, na voljo?
4. Kakšne so izkušnje posameznikov s prejeto pomočjo?
5. Kakšno mnenje prevladuje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah?
6. Kakšno mnenje prevladuje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju?
7. Kaj bi še potrebovali v četrtni skupnosti Dravlje, da bi lahko odgovarjali na izražene potrebe starih ljudi?
8. Kakšne so želje in vizija starih ljudi glede prihodnosti?

DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ODLOČITEV ZA POMOČ

- Zdravstveni razlogi
- Socialni razlogi
- Starost

POTREBE PO POMOČI

Potrebe po pomoči → Trenutne potrebe posameznikov

Potrebe po pomoči → Potrebe ostalih starih ljudi

Izražene potrebe so se navezovala predvsem na prevoze, nego, gospodinjska opravila, druženje, finančno pomoč in tako dalje.

MREŽA POMOČI

- Viri pomoči in informiranja
- Službe za pomoč starim ljudem, ki jih krajani Dravelj poznajo
- Viri informacij o službah za pomoč starim ljudem
- Prvi viri pomoči, na katere se posamezniki obrnejo
- Osebe, ki nudijo pomoč

IZKUŠNJE POSAMEZNIKOV S PREJETO POMOČJO

Izkušnje → Izkušnje s službami za pomoč starim ljudem

Izkušnje → Izkušnje s prejemanjem pomoči

Izkušnje → Izkušnje posameznikov, ki nudijo pomoč

MNENJE O STORITVAH IN IZVAJANJU POMOČI STARIM LJUDEM V INSTITUCIJAH

Mnenje posameznikov glede storitev in izvajanja pomoči starim ljudem v institucijah:

- Povzemanje izkušenj znancev, ki so v institucijah
- Povzemanje izkušenj svojcev, ki so v institucijah
- Institucije splošno

MNENJE O STORITVAH IN IZVAJANJU POMOČI STARIM LJUDEM V DOMAČEM OKOLJU

Mnenje posameznikov glede storitev in izvajanja pomoči starim ljudem v domačem okolju:

- Organizacija in izvedba pedikerskih in frizerskih storitev
- Pomoč svojcev
- Pomoč sosedov
- Pomoč na domu
- Pomoč patronažne službe

ČETRTHA SKUPNOST DRAVLJE IN ODGOVORI NA IZRAŽENE POTREBE STARIH LJUDI

ČETRTHA SKUPNOST DRAVLJE:

- Aktivnosti
- Ustrezna skrb
- Neustrezna skrb
- Predlogi

DODATNI PREDLOGI:

- Društvo upokojencev
- Pomoč na domu
- Dom za stare ljudi

- CSD
- MOL
- Država

ŽELJE IN VIZIJA STARIH LJUDI GLEDE PRIHODNOSTI

- Pričakovanja
- Aktivnosti
- Zdravje
- Medgeneracijsko sožitje
- Področje dela s starejšimi ljudmi

9.6 Definicije relevantnih pojmov

Četrtna skupnost Dravlje in odgovori na izražene potrebe starih ljudi: opis zajema podatke o nekaterih aktivnostih četrtna skupnosti Dravlje, mnenju posameznikov o ustreznosti skrbi četrtna skupnosti Dravlje, ter predlogih, ki se navezujejo na četrtno skupnost Dravlje, službe za pomoč starim ljudem in MOL.

Dejavniki, ki vplivajo na odločitev za pomoč: opis zajema podatke o tem, zakaj se stari ljudje odločijo za pomoč in kateri so glavni dejavniki, ki na to vplivajo. Med glavne dejavnike spadajo zdravstveni razlogi, socialni razlogi in starost.

Demografski podatki: opis zajema podatke o spolu, starosti, izobrazbi in opaženih demografskih spremembah.

Izkušnje posameznikov s prejeto pomočjo: opis zajema podatke o tem, kakšne so izkušnje posameznikov s službami za pomoč za stare ljudi.

Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v domačem okolju: opis zajema podatke o organizaciji in izvedbi pedikerskih in frizerskih storitev, pomoči svojcev in sosedov, pomoči na domu in pomoči patronažne službe, ter o splošnem mnenju glede pomoči starim ljudem v domačem okolju.

Mnenje o storitvah in izvajanju pomoči starim ljudem v institucijah: opis zajema povzete izkušnje sogovornikov, katerih svojci in znanci so v institucijah in njihovo splošno mnenje, ki ga imajo do institucij. Nekateri pa so izrazili tudi mnenje, ki ga imajo o svojih osebnih zdravnikih.

Mreža pomoč: opis zajema podatke o virih pomoči in informiranja, službah za pomoč starim ljudem, ki jih krajani Dravclj poznajo, virih informacij o službah za pomoč starim ljudem, prvih virih pomoči, na katere se posamezniki obrnejo in ne nazadnje še o osebah, ki pomagajo.

Potrebe po pomoči: opis zajema podatke o trenutnih potrebah posameznikov in potrebah ostalih starih ljudi.

Želje in vizija starih ljudi glede prihodnosti: opis zajema podatke o pričakovanjih, aktivnostih, zdravju, medgeneracijskemu sožitju in področju dela s starejšimi ljudmi.

10 POVZETEK

Teoretični uvod zajema poglavja o pomoči starim ljudem, formalnih in neformalnih mrežah pomoči starim ljudem, pravnem vidiku oskrbe starih ljudi ter socialnem delu s starimi ljudmi.

Raziskava je fokusirana na potrebe starih ljudi, na katerih utemeljujemo razvoj pomoči v četrtni skupnosti Dravljje, in na dejavnike, ki so povod, da stari ljudje potrebujejo pomoč. Za ustrezno pomoč in podporo starim ljudem je torej potrebna ocena njihovih potreb. V kvalitativni raziskavi gre za pregled trenutnih potreb starih ljudi, ki bivajo v četrtni skupnosti Dravljje, po pomoči in socialnih storitvah.

Populacijo so sestavljali posamezniki različne starosti in različnega zdravstvenega stanja, ki so na dan, 12. 10. 2015 prebivali v Dravljah. Izbrala sem neslučajnostni vzorec triindvajsetih oseb, starih nad 65 let, ki živijo v četrtni skupnosti Dravljje. Podatke sem nato analizirala v skladu s kvalitativno analizo. Stari ljudje so izražali potrebe po pomoči pri gospodinjskih opravilih, družabništvu, negi, mobilnosti in komuniciranju, finančni pomoči in podobno.

V zvezi z gospodinjskimi opravili posamezniki večinoma potrebujejo pomoč pri pospravljanju stanovanja, kuhanju, delu na vrtu, urejanju okolice ter sprehajanju hišnih ljubljencev. Potreba po negi je bila izpostavljena v primerih slabšega zdravstvenega stanja, okrevanja po poškodbah in demenci. Potreba po druženju se je navezovala na pogovor, potrebo po bližnji osebi in na odnos, ki ga ima mlajša generacija do starih ljudi. Glede mobilnosti so večinoma potrebovali prevoze do zdravnikov, trgovine in frizerja.

Starim ljudem veliko oviro povzročajo prenizke pokojnine in zato težje zadovoljujejo svoje potrebe, ki so povezane s financami. Nekateri so izpostavili, da potrebujejo podporo pri plačilu pomoči na domu in plačilu doma za stare ljudi. Posamezniki so navajali oblike pomoči, ki so jim na voljo. O službah za pomoč starim ljudem so krajanje Dravljje večinoma dobro obveščeni. Govorili so tudi o svojih osebnih izkušnjah s prejeto pomočjo in podajali mnenje o storitvah in pomoči starim ljudem v institucijah in domačem okolju. Večina je navajala pozitivne izkušnje z neformalno pomočjo svojcev, prijateljev in sosedov. Po njihovem mnenju temelji pomoč v domačem okolju na kakovostnih družinskih odnosih, vzpostavljenem dialogu ter medsebojnem razumevanju. Negativne izkušnje glede neformalne pomoči svojcev pa so bile povezane z zdravstvenim stanjem in starostjo posameznika.

Po mnenju nekaterih lahko starost precej vpliva na spremembo značaja posameznika. Bolezen, kot je na primer demenca, pa vodi v čedalje slabše zdravstveno stanje posameznika in je zato potrebna še dodatna pomoč. Povedali so, da so na njihove odločitve za pomoč ljudi ali ustanov vplivali socialni in zdravstveni dejavniki ter starost. Posamezniki se za pomoč odločijo takrat, ko vidijo, da ne zmorejo več samostojno opravljati dnevnih aktivnosti. Lahko je razlog bolezen ali zgolj okrevanje po poškodbi.

Če so ljudje onemogli, osamljeni in nimajo svojcev, ki bi jim pomagali, pomoč poiščejo s strani tretje osebe ali institucije. Pozitivno mnenje glede pomoči s strani institucij so stari ljudje izražali z visoko usposobljenostjo kadra, spoštovanjem in pripravljenostjo, da so jim prisluhnili ob morebitnih težavah. Nezadovoljstvo pa v večini primerov povezujejo s pomanjkanjem časa zaposlenih, birokracijo, predragimi domskimi storitvami in pomanjkanjem potrpljenja s strani osebnih zdravnikov. V splošnem pa prevladuje mnenje, da želijo stari ljudje ostati v svojem domačem okolju, kolikor je le mogoče. Zaželeno je, da so v pomoč aktivno vpeti njihovi svojci, prostovoljci in po potrebi tudi določene službe, kot so patronažna služba, službe za pomoč na domu in druge institucije, ki pomagajo starim ljudem. V tem primeru je pomembno, da se staremu človeku omogoči bivanje doma tako, kot mu najbolj ustreza.

Na podlagi izraženih potreb in želja starih ljudi, ki živijo v četrtni skupnosti Dravlje, je sledil predlog, da se v četrtni skupnosti Dravlje v prihodnosti vzpostavi socialni servis. Tudi nekateri posamezniki so izrazili potrebo po tem. Na ta način bi lahko posamezniku zagotovili pomoč v gospodinjstvu, nego ter pomoč pri širjenju socialne mreže. Pomoč v gospodinjstvu bi temeljila na pomoči pri pospravljanju stanovanja, nakupu hrane, pripravi obrokov, urejanju okolice in drugih aktivnostih, ki jih sami ne zmorejo več. Nega bi prav tako izhajala iz individualnih potreb posameznika. Vse storitve socialnega servisa bi bile prilagojene izraženim potrebam ljudi, ki bi to pomoč potrebovali. Starim ljudem se zdi zelo pomembno tudi to, da je vizija služb za pomoč starim ljudem ta, kako podpreti aktivne stare ljudi. Večinoma so izpostavljali informiranje o dogodkih ter dejavnostih, ki so namenjene starim ljudem in ne nazadnje tudi dostopnost do pomoči, ki jo bodo nekoč potrebovali.